

Årsrapport 2020





Skjelsbubrua på Hvaler.
Foto: Ole Martin Olsen

Innhold

Konsernsjefen har ordet.....	4
Hvordan lese vår rapport.....	6
1. OM SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS.....	8
Hovedtall	9
Banken i tekst og statistikk.....	11
Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder	12
Sparebankens rolle i lokalsamfunnet	17
Vårt strategiske fokus.....	20
Privatmarkedet	22
EiendomsMegler 1.....	24
Bedriftsmarkedet	26
SpareBank 1-alliansen.....	28
Egenkapitalbeviset.....	30
2. VIRKSOMHETSSTYRING	32
Vår organisering	33
Konserledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus	34
Styret SpareBank 1 Østfold Akershus	36
Eierstyring og selskapsledelse	38
Våre medarbeidere	52
3. TILBAKEBLIKK 2020	62
4.BÆREKRAFT OG SAMFUNN.....	68
Vårt globale ansvar	69
Våre bærekraftsmål	72
Interessentdialog og vesentlighetsanalyse.....	74

5. VÅRE VESENTLIGE TEMAER	78
Ansvarlige utlån.....	79
Ansvarlige investeringer.....	85
Arbeid mot økonomisk kriminalitet	89
Personvern.....	94
Bidrag til bærekraftige formål	97
6. STYRETS ÅRSBERETNING OG FINANSIELLE RESULTATER.....	104
Styrets årsberetning.....	105
Resultatregnskap.....	120
Utvidet resultat.....	121
Balanse	121
Egenkapital.....	124
Kontantstrømoppstilling.....	126
Noter	126
Erklæring og revisorberetning.....	216
7. DETALJER KNYTTET TIL BÆREKRAFT	222
GRI-indeks.....	223
Energi & klimaregnskap	229
Klimarisiko.....	234
Interessentdialog	240
Bærekraft i innkjøp	244

Redaksjon: Baard Skamsar Øien, Mari Kolsrud Hustoft, Heidi E. Hansen. **Layout:** Á jour design/Line Dahle.
Forsidebilde: Fredriksten festning, Halden. Foto: Jan Egil Ellingsen

Annerledesåret 2020

Vi gikk inn i 2020 med god fart, god soliditet og tøffe ambisjoner. Målet var å fortsette å ta markedsandeler gjennom å bygge videre på vår langsiktige strategi hvor vi er en relasjonsbank som skaper verdi for kunder og lokalsamfunn gjennom fysisk, lokal og digital betjening supplert med høyt fokus på gode kundeopplevelser.

Da koronapandemien kom og samfunnet stengte ned 12. mars ble hverdagen endret for oss alle. Norge tok raskt grep, og det samme gjorde vi. Strategien var å raskt tilpasse oss situasjonen for å opprettholde stø kurs med fullt fokus på å hjelpe kunder, næringsliv og lokalsamfunn med å overleve i et krevende år. Gode digitale løsninger og kundesenter løser hverdagsøkonomien for de fleste. Mange kunder har også satt pris på muligheten for personlig rådgiving og på vår lokalkunnskap. Det handler om nærhet og lokale relasjoner hvor noen som kjenner deg vet hva du driver med og hva du står for.

EN BÆREKRAFTIG REGIONAL SPAREBANK

Det er et år siden koronapandemien brøt ut og vår erfaring er at både strategien og vår forretningsmodell har stått seg godt gjennom et særdeles turbulent år. Vi opprettholder vår soliditet med god margin og leverer et godt resultat bygget på lønnsom vekst og sunn drift. Kundene vil ha en relasjonsbank som kombinerer det fysiske og

lokale med det digitale. Vi har derfor hatt stor pågang av nye kunder både i privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Vi får gode tilbakemeldinger på bankens håndtering av koronakrisen, noe som bekreftes av kundeundersøkelsene fra 2020 som viser høy score på tilgjengelighet, kundeservice, rådgiverkompetansen og bankens rolle som lokal støttespiller. Sammen med eierstiftelsene bidrar vi med nesten 50 millioner kroner i gaver til gode formål og prosjekter i regionen. 6 millioner kroner av dette er koronahjelp øremerket lokal frivillighet og kulturliv. Betydelige beløp som har kommet godt med i et år hvor mange organisasjoner og kulturvirksomheter med sårbar økonomi mistet sine inntektskilder over natten.

VI SKAL VIDERE – SAMMEN

SpareBank 1 Østfold Akershus sin bærekraftvisjon er å bidra til bærekraftig vekst og utvikling i vår region. Som sparebank har vi alltid bidratt til dette gjennom vår lokale tilstedeværelse og en bærekraftig forretningsmodell som sikrer at deler av overskuddet alltid går

tilbake til lokalsamfunnene. I 2020 har vi jobbet frem en bærekraftstrategi forankret i FNs bærekraftsmål som implementeres inn i virksomhetsstrategien. Gjennom ansvarlig bankdrift og vårt samfunnsengasjementet, skal vi bidra til positiv utvikling innenfor områdene økonomi, miljø, klima og sosiale forhold. Vårt hovedfokus i 2021 vil være implementering og operasjonalisering av strategien, slik at vi så effektivt som mulig kan omsette mål og planer til handling. På samme måte som vi ønsker å gjøre det enklest mulig for kundene å ta gode økonomiske valg, ønsker vi å gjøre det enklere for mange bedrifter og privatpersoner å ta bærekraftige valg; økonomisk, sosialt og miljømessig. For å få det til, må vi bygge kunnskap og tilpasse oss endringer i kjernevirksomheten inkludert rådgivning og salg, investerings- og kredittbeslutninger, produksjon og drift.

SpareBank 1 Østfold Akershus har en tydelig vekststrategi i en region som skal være et godt sted å bo og arbeide. Vi skal ta markedsandeler og ha en lønnsomhet som gjør oss i stand til å følge kundene våre i tillegg til å utføre samfunnsoppgaven som sparebank. I alle våre forretningsområder, bedriftsmarked, privatmarked, eiendomsmegling og etter hvert regnskapskontor, er fokuset ansvarlig bankdrift, lønnsom vekst og overveldende gode kundeopplevelser. Jeg mener vi har gode forutsetninger

Vårt hovedfokus i 2021 vil være implementering og operasjonalisering av strategien, slik at vi så effektivt som mulig kan omsette mål og planer til handling.

for å lykkes med våre mål. Vi er etablert i en region som er i vekst og som står foran en spennende utvikling. Aller viktigst er likevel våre over 200 dyktige ansatte som står på hver dag slik at kundene får realisert sine økonomiske mål og drømmer. 2020 vil for alltid huskes som annerledesåret, men våre verdier og visjonen om å bli regionens anbefalte finanshus fordi vi bryr oss, står like fast. Det samme gjør vår forretningsmodell. Sammen skaper vi verdier og positive opplevelser for kundene våre og sammen skaper vi overskudd og vekst for eierne og for regionen.



Arild Bjørn Hansen

Arild Bjørn Hansen
administrerende direktør



Drøbak. Foto: Christer Dahl

Hvordan lese vår rapport

Denne årsrapporten er en integrert rapport basert på prinsippene for integrert rapportering fra IIRC. Den viser hvordan SpareBank 1 Østfold Akershus bidrar til bærekraftig vekst og utvikling for våre kunder, eiere, ansatte og i samfunnet for øvrig.

I kapitlet *Om SpareBank 1 Østfold Akershus* finner du hovedtall fra konsernet samt nøkkelinformasjon om banken, vår virksomhet, våre kunder og vår rolle i de lokalsamfunnene som banken er en del av. Rammeverket for vår bærekrafts-

satsing og vesentlighetsanalysen viser områder der vi kan forsterke vår positive og redusere vår negative påvirkning på mennesker, miljø og samfunn.

Under *Virksomhetsstyring* er våre prinsipper for eierstyring og selskapsledelse omtalt, samt informasjon om bankens styre.

Tilbakeblikk 2020 viser viktige hendelser for banken gjennom året som har gått. Vi arbeider for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn. I kapitlene

Bærekraft og samfunn og *Våre vesentlige temaer innen bærekraft* kan du lese mer om vårt bærekraftsarbeid.

Kapitlet *Styrets årsberetning og resultater* utgjør hoveddelen av årsrapporten og inneholder styrets årsberetning, resultatregnskap, balanse, noter, erklæring fra styret og adm. dir. og revisors beretning.

I kapitlet *Detaljer knyttet til bærekraft* finner du mer informasjon om bankens bærekraftsarbeid og det gis utdypende informasjon om de mest vesentlige

temaene. SpareBank 1 Østfold Akershus rapporterer i henhold til kravene i den internasjonalt ledende standarden for rapportering av bærekraftsdata, GRI (Global Reporting Initiative). Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet i henhold til GRI Standards: Core option. Det er første år SpareBank 1 Østfold Akershus rapporterer i henhold til denne standarden.

Denne rapporten er digital og kan lastes ned som PDF på vår hjemmeside: <https://www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html>

1. Om SpareBank 1 Østfold Akershus

Hovedtall og nøkkeltall siste 5 år

(Millioner kroner)

KONSERN	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat					
Netto renteinntekter	428	427	381	364	364
Netto provisjons- og andre inntekter	318	272	304	257	232
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	97	142	97	89	127
Sum netto inntekter	843	841	782	709	722
Sum driftskostnader før tap	368	355	338	308	317
Driftsresultat før tap	475	486	443	401	405
Tap på utlån og garantier	20	- 3	6	0	1
Resultat før skatt	455	489	437	401	404
Skattekostnad	86	86	79	80	76
Årsresultat fra videreført virksomhet	369	404	358	321	328
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	0	0	0	4
Årsresultat	369	404	358	321	332
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto renteinntekter	1,71 %	1,78 %	1,69 %	1,78 %	1,88 %
Netto provisjons- og andre inntekter	1,27 %	1,13 %	1,35 %	1,26 %	1,20 %
Netto inntekter på finansielle instrumenter til virkelig verdi	0,39 %	0,59 %	0,43 %	0,43 %	0,65 %
Sum netto inntekter	3,37 %	3,50 %	3,47 %	3,47 %	3,73 %
Sum driftskostnader før tap på utlån	1,47 %	1,48 %	1,50 %	1,51 %	1,64 %
Driftsresultat før tap	1,90 %	2,02 %	1,97 %	1,96 %	2,09 %
Tap på utlån og garantier	0,08 %	-0,01 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %
Resultat før skatt	1,82 %	2,03 %	1,94 %	1,96 %	2,09 %
Skattekostnad	0,34 %	0,36 %	0,35 %	0,39 %	0,39 %
Årsresultat fra videreført virksomhet	1,48 %	1,68 %	1,59 %	1,57 %	1,70 %
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %
Årsresultat	1,48 %	1,68 %	1,59 %	1,57 %	1,71 %
Lønnsomhet					
Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,5 %	12,1 %	11,6 %	12,3 %	13,8 %
Resultat av ordinær drift %	1,51 %	1,43 %	1,54 %	1,53 %	1,44 %
Kostnadsprosent ²⁾	43,7 %	42,2 %	43,3 %	43,4 %	43,9 %
Balansetall					
Brutto utlån til kunder	20 173	19 154	18 911	17 005	16 082
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	30 868	28 392	27 187	25 349	23 879
Innskudd fra kunder	16 549	15 412	14 359	12 939	12 370
Innskuddsdekning	82,0 %	80,5 %	75,9 %	76,1 %	76,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	8,7 %	4,4 %	7,3 %	6,2 %	6,0 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	7,4 %	7,3 %	11,0 %	4,6 %	4,8 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	24 991	24 048	22 514	20 428	19 363
Forvaltningskapital	25 641	24 004	23 437	20 944	19 865
Forvaltningskapital inkl. overført til kredittforetak	36 337	33 243	31 713	29 288	27 662

1) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

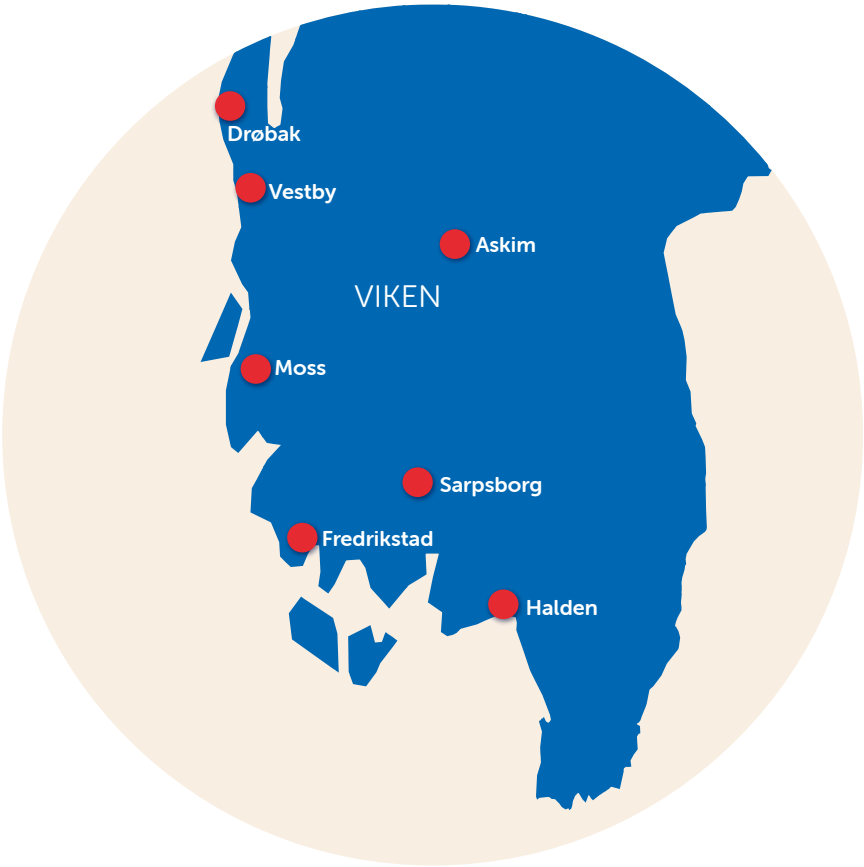


(Millioner kroner)

KONSERN	2020	2019	2018	2017	2016
Nøkkeltall					
Tapsprosent utlån ³⁾	0,10 %	-0,02 %	0,03 %	0,00 %	0,01 %
Nedskrivning i prosent av BU inkl. overført KF	0,28 %	0,23 %	0,26 %	0,28 %	0,29 %
Utlån trinn 3 i prosent av BU inkl. overført KF	0,07 %	0,07 %	0,07 %	0,05 %	0,04 %
Soliditet, forholdsmessig konsolidert konsern					
Kapitaldekningsprosent	20,8 %	20,5 %	19,2 %	20,1 %	18,2 %
Kjernekapitalsprosent	19,6 %	19,1 %	17,8 %	19,3 %	17,9 %
Ren kjernekapitalsprosent	18,5 %	17,8 %	16,1 %	17,6 %	16,3 %
Netto ansvarlig kapital	3 831	3 452	3 284	2 344	2 020
Kjernekapital	3 610	3 223	3 050	2 246	1 979
Ren kjernekapital	3 405	3 012	2 761	2 050	1 804
Risikovektet balanse	18 431	16 877	17 104	11 662	11 071
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	9,2 %	8,9 %	8,8 %	11,3 %	10,9 %
Kontor og ansatte					
Antall kontor	7	7	8	8	9
Antall årsverk	211,5	206,8	200,9	198,7	200,0
Sykefravær	4,8 %	4,7 %	4,5 %	4,9 %	6,0 %
Andel kvinnelige ledere	50 %	45 %	43 %	38 %	38 %
Turnover	5,9 %	8,4 %	5,4 %	7,1 %	10,3 %

3) Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån

- 15 kommuner
- 450 000 innbyggere
- Attraktivt diversifisert markedsområde for bolig og fritid, næring, industri, landbruk, handel og logistikk
- Topper statistikken på netto tilflytting



KUNDEFORHOLD



67 000 kunder

24 000 000 transaksjoner

MOBIL- OG NETTBANK

39 000 kunder nettbank (privat)

30 000 kunder mobilbank (privat)

3 200 kunder nettbank (bedrift)

1 000 kunder mobilbank (bedrift)

HENVENDELSER

131 000 henvendelser til kundesenteret

27 500 henvendelser til bedriftssenteret

23 000 henvendelser chatbot

Et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder

SpareBank 1 Østfold Akershus har røtter tilbake til 1835 og har et konkurransefortrinn gjennom sin 185-årige historie og sterke lokalkunnskap.

Vi er et regionalt finanskonsern med geografisk markedsområde som omfatter Viken sørøst. Hovedkontoret vårt ligger i Moss og banken har ved utgangen av 2020, med sine datterselskaper, 220 ansatte fordelt på 211,5 årsverk. Vi har kontor i Vestby, Askim, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Drøbak.

SpareBank 1 Østfold Akershus er en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1-alliansen er et bank-, produkt-, og tjenestesamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felles-eide selskap.

Konsernet består av morbanken og de heleide datterselskapene; Eiendoms-

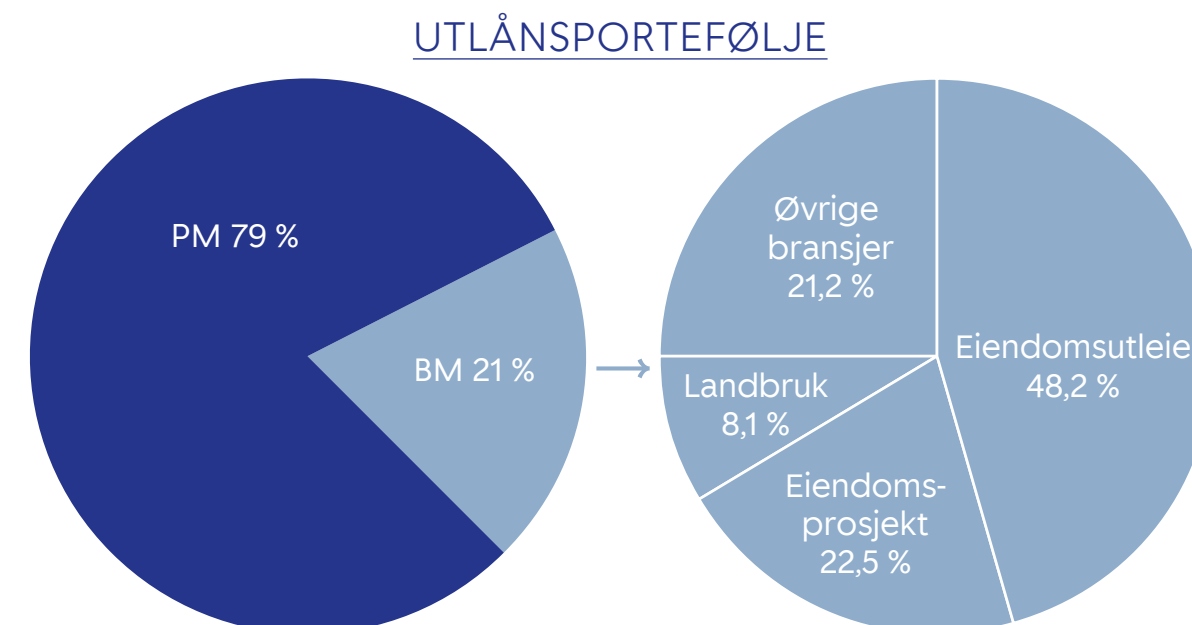
Megler 1 Østfold Akershus AS, Nekor Gårdselskap AS, Våler Park AS, Varnaveien 43 E Kontor AS og Moss Eiendomsselskap AS.

VÅRE PRODUKTER OG TJENESTER

Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter innen utlån, innskudd, forsikring, pensjon, betalingstjenester, eiendomsformidling, leasing og finansiering.

KUNDENE VÅRE

Å skape gode kundeopplevelser er viktig for oss. Det handler om å kjenne kunden, være relevant og gi gode råd når kunden trenger det. Vi bygger effektive digitale tjenester som gjør livet enklere for familien i hverdagen, og gjør produkter og tjenester enkelt tilgjengelig.



Samtidig tilbyr vi kompetent og personlig rådgivning i mer krevende situasjoner som dukker opp i kundens liv.

VÅRT MARKEDSOMRÅDE

Vi driver bank og eiendomsmegling i en region med stort potensiale og som er i god utvikling. Kombinasjonen av geografisk beliggenhet nær hovedstaden, viktige transportårer til EU, god infrastruktur, korte avstander mellom byene, levende bygder og et velfungerende næringsliv gjør oss attraktive både for tilflyttere og potensielle bedrifter. Konkurransen i markedet oppleves som tøff, men sunn. Vi er konkurransedyktige og opprettholder vår posisjon som den ledende sparebanken i sørøstre del av Viken (tidligere Østfold og Akershus

syd). Banken jobber for å styrke sin posisjon og ta ytterligere markedsandeler.

VI GJØR BANKHVERDAGEN ENKLERE

Stadig flere av våre kunder ønsker mer selvbetjente, effektive og digitale prosesser innen finansiering, sparing og forsikring. Samtidig ser vi fortsatt en økt etterspørsel etter personlig rådgivning ved større økonomiske hendelser i livet. Målet vårt er derfor å være til stede der kundene ønsker det, både fysisk og digitalt.

Konsernet har jobber med effektivisering av alle prosesser, både der vi ser vi kan effektivisere interne prosesser, og der vi kan forenkle og forbedre kundeopplevelsen.

I 2020 har vi gjort det enklere for kunder å få oversikt over egen økonomi i digitalbanken, blant annet har vi gjort det mulig å legge til kontoer i andre banker og studielånet i digitalbanken. I tillegg har vi åpnet for chat i mobilbank og utviklet en digital spareveileder.

Lean og kontinuerlig forbedring av produkter, tjenester og prosesser er også en del av konsernets strategi, og målet med dette arbeidet er å bygge en kultur for medarbeiderdrevet forbedring basert på kundens behov.

ROBOTISERING

SpareBank 1 Østfold Akershus benytter robotisering for å effektivisere arbeidsprosesser. Dette er i kontinuerlig utvik-

ling og i 2020 sparte vi anslagsvis 3.900 timer manuell jobb.

Hovedmengden av disse timene er spart i forbindelse med robotisering av innvilgelse av avdragsfrihet på lån til privatkunder, samt renteendringer. Begge disse prosessene ble satt under sterkt press i mars, april og mai 2020, og robotløsningene bidro til at vi kunne opprettholde vår korte responstid på disse tjenestene.

INNOVASJON

Hvert år utvikler SpareBank 1- alliansen nye eller forbedrede produkter og tjenester. Leveransene som kommer herfra kan være alt fra små endringer i brukergrensesnittet i mobilbanken, ny

funksjonalitet eller helt nye systemer eller apper.

VÅRE MEDARBEIDERE

For å være et anbefalt finanshus for privatkunder og næringslivet i regionen må vi kjennetegnes av gode kundeopplevelser. Meget god rådgivning fra dyktige og engasjerte medarbeidere er en av våre styrker. Innsatsen fra våre medarbeidere som hver dag, individuelt og i samarbeid, jobber for å nå mål og gjennomføre strategien er sentralt for bankens gode resultater og utvikling.

KOMPETANSEUTVIKLING

Oppdatert fagkompetanse og digital kompetanse kombinert med endrings- og læringsevne er viktig for bankens medarbeidere. Raske endringer, ny teknologi, nye aktører, nye regulatoriske krav og endret kundeadfærd gjør at kompetanseutvikling er viktigere enn noen gang. Hver enkelt medarbeiders eierskap til konsernets strategi forankres gjennom individuelle mål, oppgaver og utviklingstiltak i kvartalsvis samtaler. Ulike læringstiltak og vår digitale læringsplattform bidrar til kontinuerlig utvikling. Koronapandemien understreket behovet for digital kompetanse og læringstiltak. Alle våre kunderådgivere autoriseres gjennom de gjeldende autorisasjonsløpene til Finansnærings autorisasjonsordninger. Les mer om kompetanseutvikling på side 52.

ARBEIDSFORHOLD OG MILJØ

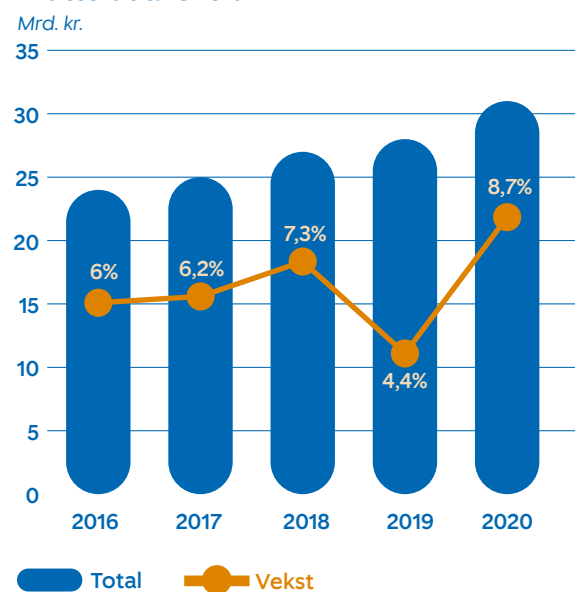
Det å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder kom-

100%
dekket av kollektive
tariffavtaler

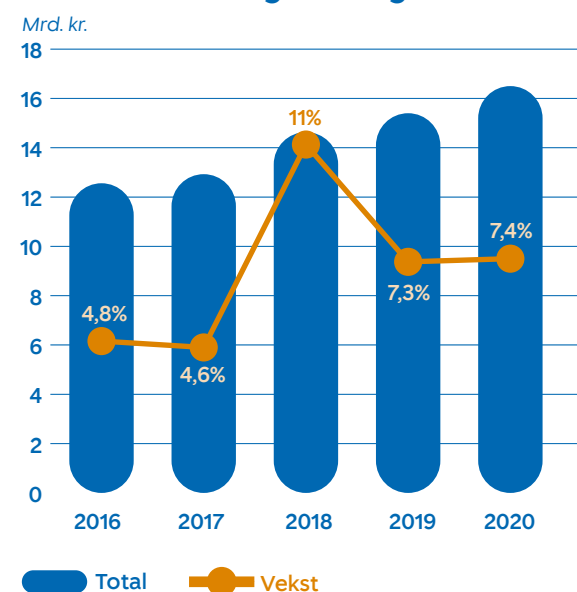
73,3%
organisert i
fagforening

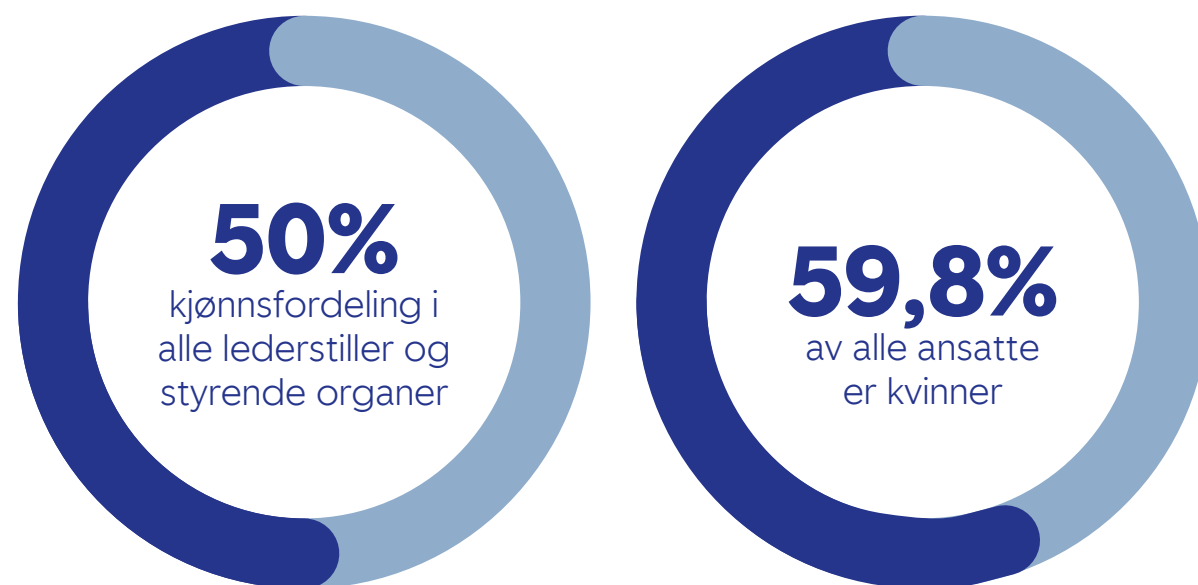
petente medarbeidere er viktig for oss. Det gjennomføres organisasjonsundersøkelser i løpet av året og disse diskuteres i styret, med tillitsvalgte og verneombud, og følges opp i avdelingene gjennom involvering av medarbeidere. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av banken, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling.

Brutto utlånsvolum



Innskuddsvolum og -dekning





Det jobbes aktivt med forebygging av sykdom, og sykemeldte eller andre personer med redusert arbeidsevne følges opp med tilrettelegging og tilpasninger. Vi har et samarbeid med Fontenehuset med ansettelse av personer som har behov for arbeidstrening.

Det arbeides aktivt for å forhindre alle former for diskriminering. Det er ikke rapportert om noen tilfeller av dette i 2020. Les mer om arbeidsforhold på side 54.

MANGFOLD OG LIKESTILLING

Vi ønsker å representere samfunnet vi er en del av og rekruttere personer som reflekterer det. Det er et mål at begge kjønn er representert i balansert grad der beslutningene treffes, og at det er mangfold i ledergruppene og i konsernet. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte. Les mer om mangfold og likestilling på side 56.

Sparebankens rolle i lokalsamfunnet

SpareBank 1 Østfold Akershus er en selvstendig regional sparebank med en lang historie som er nært knyttet til utviklingen av lokalsamfunnene vi er en del av.

Vårt overordnede samfunnsansvar er å skape verdier for regionen og å ta del i samfunnsutviklingen som en lokal og ansvarlig samfunnsaktør. Dette understøttes gjennom vår visjon; regionens anbefalte finanshus fordi vi bryr oss.

Vi er en relasjonsbank som er opptatt av å skape verdi for kundene gjennom tjenester og produkter som skal hjelpe kundene i deres økonomiske hverdag. Lokalkunnskapen er en viktig ressurs, og med en distribusjonsmodell som kombinerer fysisk og digital tilstedeværelse, kjenner vi næringslivet og folkene som bor her gjennom generasjoner. Kundene får enkle digitale løsninger for hverdagsøkonomien, men vi inviterer også gjerne på kaffe og personlig rådgivning ved et av våre syv kontor.

Vi er en engasjert og lokal partner som bidrar aktivt til vekst, utvikling og bolyst i vår region. Vi er glade og stolte over å ha en eiermodell som har vært med oss siden tidenes morgen, hvor verdier og overskudd som skapes lokalt gis tilbake lokalt. Overskuddsdelingen er en viktig del av vårt samfunnsansvar, hvor vi bidrar med økonomisk støtte til gode formål og prosjekter med samfunnsnyttig verdi for regionen.

Vi ønsker å bidra til en attraktiv region med levende lokalsamfunn hvor barn og unge har trygge oppvekstvilkår og hvor frivilligheten og kulturlivet kan få blomstre. Vi bidrar derfor med midler til næringsrettede tiltak for nyskaping av arbeidsplasser, midler til økte aktivitetstilbud i lag og foreninger, samt midler som bidrar til mestring, læring, sosial inkludering, arbeidsinkludering og mangfold.

”Vi ønsker å bidra til en attraktiv region med levende lokalsamfunn hvor barn og unge har trygge oppvekstvilkår og hvor frivilligheten og kulturlivet kan få blomstre.

Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at banken ble stiftet og det er fortsatt vår viktigste misjon, selv om innholdet skifter i tråd med tiden vi lever i. Vår nye bærekraftstrategi viser vei for →

hvordan SpareBank 1 Østfold Akershus skal være en drivkraft for mer bærekraftig utvikling i fremtiden. For oss handler derfor mye av dette arbeidet om en naturlig videreføring og synliggjøring av det gode arbeidet konsernet allerede gjør, og har gjort i lang tid, men også om å tenke helt nytt i tråd med nye samfunnsutfordringer.

VI DELER KOMPETANSE

Vi er en kompetansebedrift, og ønsker å være en drivkraft for kunnskap både for privatkunder, næringsliv og lokalsamfunn.

Som bank har vi et viktig samfunnsoppdrag som er å hjelpe folk med gode råd, produkter og tjenester som bidrar til at det blir enda enklere å holde orden på økonomien, og få mest mulig ut av pengene. Vi er godt rigget for dette gjennom å være en kompetansebedrift, og ha en betjeningsmodell hvor vi kombinerer fysisk og digital betjening.

Det er stort behov for å øke økonomiforståelsen. Særlig blant barn og unge, men også for alle andre i forhold til å kunne ta gode og trygge økonomiske valg som bidrar til bærekraftig utvikling.

Bærekraftkompetanse er en avgjørende forutsetning for å bidra til grønn omstilling, og vi har som mål å dele og spre mer kunnskap om bærekraft til våre kunder, samarbeidspartnere og andre

interessenter. Et viktig mål for 2021 vil derfor være å videreutvikle de ansattes fagkompetanse slik at vi kan bidra ytterligere på dette området.

Til tross for korona, har vi i løpet av året klart å gjennomføre opplæring i privatøkonomi for barn, unge, studenter, voksne og næringslivet. Vi har deltatt på noen fysiske arrangementer, og har funnet en god arena i webinarer for kundeaktiviteter hvor vi kan bidra med dialog og faglige innlegg til kundene. Temaene har vært juridisk førstehjelp, kvinner og sparing, og makroøkonomi for det lokale næringslivet.

Vi har også et mangeårige felles samarbeid med Ungt Entreprenørskap (UE) hvor vi deltar med økonomisk støtte og bidrar med vår fagkompetanse gjennom ulike prosjekter. Målinger fra UE viser at deltakere i programmet får bedre forutsetninger for innovasjon, og flere satser som grundere. Vi støtter nå et felles 3-årig prosjekt som heter Smart, et pedagogisk program med utgangspunkt i lokalsamfunnet som skal gi elever fra 4.-7. trinn erfaring med og kunnskap om hvordan de kan utvikle nye løsninger på utfordringer de møter. I fem faser skal elevene finne interessante problemstillinger. Underveis må de gjøre undersøkelser, søke kunnskap og tenke kreativt. Smart stimulerer; evnen til problemløsning og kreativ tenking, bevissthet om eget nettverk, forståel-

sen av nødvendigheten av verdiskaping, nysgjerrighet og utforskertrang.

VI DELER OVERSKUDET

Vi ønsker å bidra til utvikling og vekst gjennom å gi tilbake til samfunnet som konsernet er en del av. Gavevirksomheten er en vesentlig del av hvordan vi utøver vårt samfunnsansvar, og her er vi en aktiv og vesentlig støttespiller for en rekke ulike kulturbegivenheter, idrettsarrangementer og allmenntilgode prosjekter i hele markedsområdet.

Avsetning til gaver beregnes hvert år ut fra konsernets overskudd, og kanaliseres gjennom gavevirksomheten i konsernets to eierstiftelser, SpareBank1stiftelsen Halden, og SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, og bankens gavefond. I tillegg bidrar vi gjennom spon-sing som er den kommersielle delen av vårt samfunnsansvar. Sist men ikke minst bidrar vi med vårt engasjement og kompetanse gjennom at bankens ansatte er involvert i flere av prosjektene vi støtter. De siste 10 årene har vi bidratt til godt over 500 millioner kroner i gaver til gode samfunnsnyttige formål til vår region. 2020 har vært et utfordrende år for mange, og vårt samfunnsbidrag på over 50 millioner kroner har kommet godt med for frivilligheten, kulturliv og alle andre som har kjempet seg gjennom et tøft år med strenge sosiale restriksjoner. Slik er SpareBank 1 Østfold Akershus med på å løfte regionen og

99 Vårt samfunnsbidrag på over 50 millioner kroner har kommet godt med for frivilligheten, kulturliv og alle andre som har kjempet seg gjennom et tøft år.

bidra til bærekraftige lokalsamfunn gjennom gavevirksomheten.

Mange arrangementer vi har sammen med frivilligheten og kulturlivet kunne ikke gjennomføres og er utsatt. Det gjelder blant annet for gjennomføringen av Byttehelgen, hvor SpareBank 1 samarbeider med Norges Skiforbund (NSF) Langrenn og klubber over hele landet. Vi sponser NSF Langrenn slik at flere får mulighet og råd til å være med på idrett. Vi arrangerer Byttehelgen og lager en arena sammen med lokale klubber hvor folk kan kjøpe og selge brukt sportsutstyr. Nå krysser vi fingrene og håper at både Byttehelgen og andre lokale arrangementer kan gjennomføres og skape gode opplevelser og økt aktivitetstilbud i løpet av 2021.

Vårt strategiske fokus

FORRETNINGSIDÉ

Vi tilbyr finansiell rådgiving, produkter og tjenester innen bank, finans og eiendomsmegling til privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor. Basert på gode kundeopplevelser og dyktige medarbeidere bidrar vi til bærekraftig vekst og utvikling i lokalsamfunnene våre og for kunder, eiere og ansatte. Vår ambisjon er å gi kunder trygghet og oversikt, og være der når kundene trenger oss. I SpareBank 1 Østfold Akershus skal vi være best på å kombinere det fysiske og nære sammen med digital selvbetjening og enkelhet.

VISJON:

Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.

Å bli anbefalt stiller store krav til hvordan vi betjener våre eksisterende kunder, både i banken og hos eiendoms- megler. Vi bryr oss om kundene våre slik at de opplever enkelhet, trygghet og forutsigbarhet. Vi bryr oss om lokal- samfunnet og regionen vi er en del av og vi bryr oss om våre ansatte.

STRATEGI OG STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

SpareBank 1 Østfold Akershus sin virksomhetsstrategi er konsernets overordnede styringsdokument.

Vi har valgt fire strategiske satsings- områder for perioden 2020-2022:

• Ta markedsandeler

Gjennom lønnsom vekst får vi enda større mulighet til å bidra til utvikling av lokalsamfunnene vi er en del av.

• Meget god rådgiving

Kundene våre skal få meget god råd- givning – både i fysiske og digitale ka- naler. De fleste kundene våre vil være selvhjulpne i hverdagen, men ønsker tryggheten det gir å snakke med en rådgiver om de større økonomiske hendelsene i livet.

• Overveldende gode kundeopplevelser

De kundene som har en overveldende god kundeopplevelse, vil også være kunde lenger og i større grad anbefale oss til andre.

• Effektive prosesser

For å opprettholde konkurransekraften må vi ha effektiv drift. Effektive proses- ser er en forutsetning for å kunne tilby konkurransedyktig betingelser, ha rask responstid og kunne gi mest mulig til- bake til lokalsamfunnene og eierne.



Regionens anbefalte finanshus,
fordi vi bryr oss.

«det handler om trygghet»



Privatmarkedet

- ▶ 61 000 kunder
- ▶ 24,5 milliarder i utlån
- ▶ 131 000 henvendelser
- ▶ 6,8 % utlånsvekst
- ▶ Norges beste mobilbank

Med syv kontorer og 80 årsverk i vår region er det alltid enkelt å ta en prat med oss. Personlig kontakt, konkurransedyktige priser og ypperlige digitale løsninger er vårt konsept. Gjennom kundesenteret er vi åpent 365 dager i året og er alltid tilgjengelige for våre kunder.

Hos oss ønsker vi alltid velkommen til en prat om personlig økonomi. Som bank vektlegger vi gode råd og oppfølging til de som ønsker det.

Kundene i SpareBank 1 Østfold Akershus skal være trygge på at de blir ivaretatt gjennom konkurransedyktige priser, god rådgivning, landets beste forsikringsoppgjør og produkter det er lett å forstå. Det skal være enkelt å være kunde hos oss. Vår mobilbank er kåret til Norges beste ved flere anledninger og for mange kunder er den et viktig verktøy i hverdagen.

Viktige koronatiltak i 2020:

- Automatisk og kostnadsfri avdragsutsettelse i 6 måneder
- Forskuttering av dagpenger
- Koronafond for lokale lag og foreninger



«trygghet i
boligreisen»

EiendomsMegler 1

- ▶ 93% anbefalingsgrad
- ▶ 1633 boligsalg, en økning på 20 % fra 2019
- ▶ EiendomsMegler 1 omsatte flest boliger for 12. året på rad
- ▶ Egen avdeling for næringseiendom, samt dedikert nybygg-/prosjektkomptanse
- ▶ En trygg og profesjonell eiendomshandel

Med syv kontorer og 52 ansatte skal vi være megleren som kjenner regionen best. Det handler om lokalkunnskap, kompetanse og trygghet i boligreisen.

Kjøp og salg av bolig er for mange et stort valg. Da er det viktig med en megler som ivaretar både selger og kjøper. Hvilken bolig trenger du? Hvor skal den ligge? Hvilke kvaliteter bør den ha? Hva er riktig pris? Hvordan er man sikre på det ikke oppstår problemer? Vi jobber tett sammen med banken for å gi en enkel og trygg boligreise for alle parter.

Hos oss er du alltid velkommen til en prat rundt bolig-, fritid- eller næringseiendom. Enten du vil kjøpe eller selge – vi er der for deg.

Vi har kontorer i:

Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Vestby, Drøbak, Askim



«støttespiller og rådgiver»

Bedriftsmarkedet

- ▶ 6 000 kunder
- ▶ 6,4 milliarder i utlån
- ▶ 27 500 henvendelser
- ▶ 16,9 % utlånsvekst
- ▶ Vi hjelper i alle bedriftens faser
- ▶ Vi skal bidra til at flere bedrifter lykkes

Vi henvender oss til små og mellomstore bedrifter med engasjement på inntil 500 millioner i vår region. Vi er støttespiller og rådgiver for de som ønsker det, store som små, nyetablerte som veletablerte – en bank å stole på. Til bedriftsmarkedskundene leverer vi hele produktspekteret innenfor bank, forsikring og eiendomsmegling.

Vi utmerker oss med korte beslutningsveier og lokale beslutningstakere. Vår forretningsmodell kombinerer det fysiske og nære med digital selvbetjening og enkelhet. Vi oppnår stordriftsfordeler gjennom SpareBank 1 Alliansen, men samtidig er vi små nok til at du blir kjent med oss som jobber her. Året har selvfølgelig i stor grad vært preget av Koronapandemien, og vårt hovedfokus har vært å ta vare på våre kunder og sørge for at ingen levedyktige bedrifter skulle gå overende som følge av pandemien.

Viktige aktiviteter i 2020:

- Vekstgarantiordningen
- Lansering av juridisk førstehjelp
- Innovasjon: Pangstart & Ungt entreprenørskap

SpareBank 1-alliansen

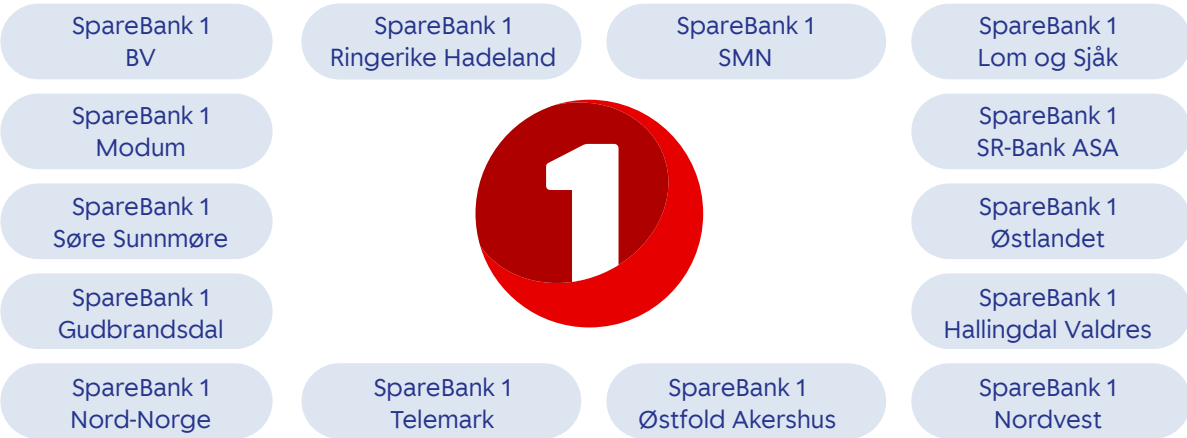
SpareBank 1-alliansen er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, deres datterselskap og andre felleseide selskap.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering. Alliansen består av 14 selvstendige banker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Alliansen har etablert en nasjonal markedsprofil og utviklet en felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den markedsstrategiske plattformen danner også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Markedsinnsatsen er i hovedsak rettet mot privatmarkedet, små og mellomstore bedrifter samt forbund tilknyttet LO. Både bankene og produktområdene hevder seg godt i konkurransebildet, og resultatutviklingen er god.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 7000 medarbeidere, hvorav ca. 1200 er tilknyttet SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet med datterselskaper.

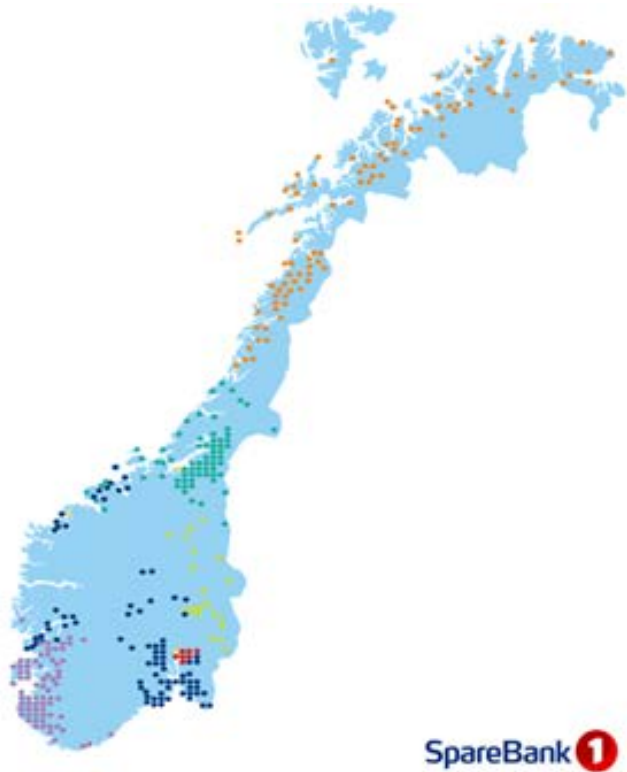
SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet utgjør Alliansesamarbeidet. Hensikten med Alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkter og tjenester med fokus på gode kundeopplevelser for å bidra til SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet, slik at de forblir sterke og selvstendige. Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

Disse 14 selvstendige bankene er sammen om SpareBank 1-alliansen:

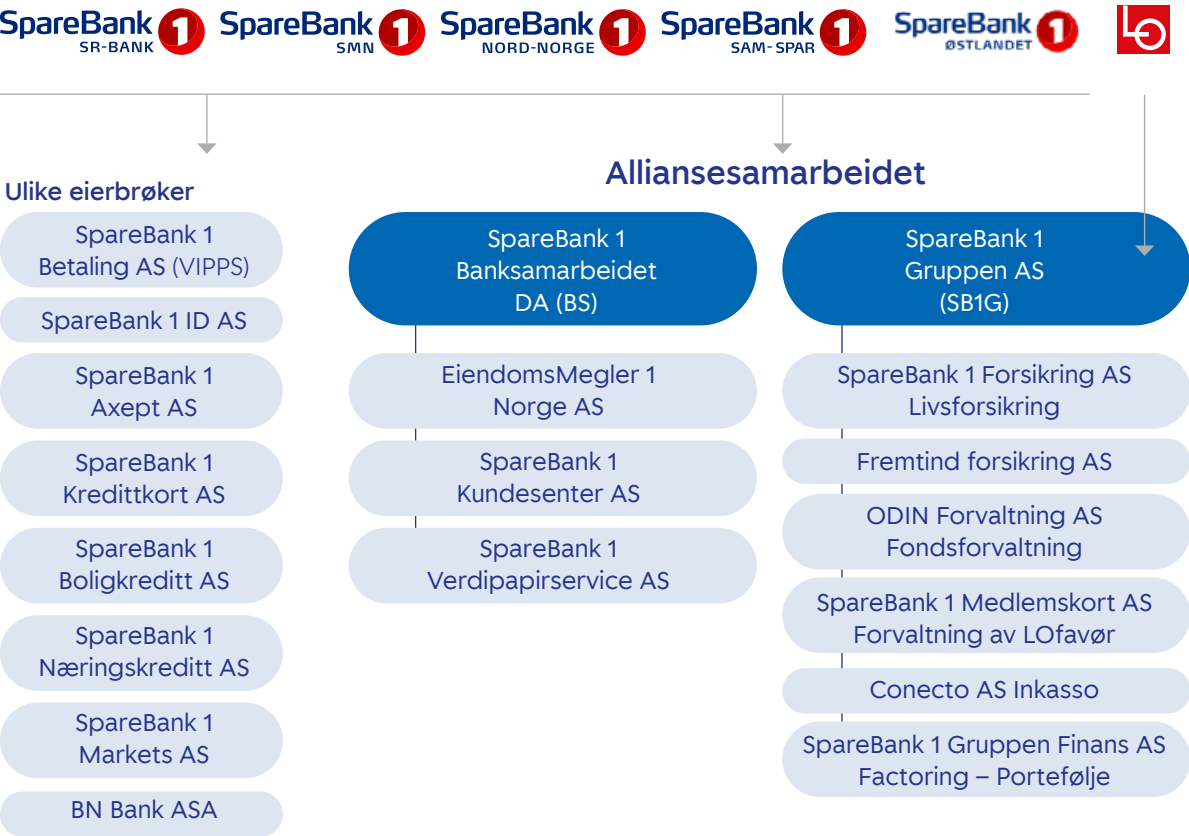


SpareBank 1 Banksamarbeidet leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene som kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Banksamarbeidet utvikler og leverer felles IT/mobilløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp.



Alliansepartnere/eiere:



Egenkapitalbeviset

Dette er en oversikt over utviklingen i egenkapitalbeviset til SpareBank 1 Østfold Akershus (SOAG).

Ved utgangen av 2020 var forretningskapitalen til SpareBank 1 Østfold Akershus på 36,4 milliarder kroner. Markedsverdien på egenkapitalbevisene var 3,2 milliarder kroner basert på en sluttkurs på 264,0 kroner. Kursstigningen på SOAG for 2020 var på 10 prosent og totalavkastningen for SOAG-beviset inkludert utbytte var på 15 prosent. Kursen på egenkapitalbeviset ved utgangen av året tilsvarer en Pris/Bok på 0,97.

Høyeste notering i 2020 var 270 kroner i februar, mens laveste var 185 kroner i mars.

Mer informasjon er tilgjengelig på bankens nettside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor.html

OMSETNING

Totalt ble det handlet 0,4 millioner SOAG-egenkapitalbevis i 2020.

UTBYTTEPOLITIKK

SpareBank 1 Østfold Akershus skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk. Det er et mål å forvalte bankens ressurser på en slik måte at aksjonærene oppnår avkastning i form av utbytte og kursstigning som over tid er

konkurransedyktig i forhold til sammenlignbare plasseringer.

Ved fastsettelse av størrelsen på gaver og årlig utbytte skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 prosent av årets resultat etter skatt i morbanken deles ut som gaver og utbytte. Det er videre et mål at eierbrøken opprettholdes.

Banken har et mål om å levere en egenkapitalavkastning over 10 % over tid. Banken hadde et mål om 15 % ren kjernekapitaldekning i 2020. Målet er økt til 16 % ved utgangen av 2021 og 16,5 % ved utgangen av 2022 som følge av økt krav til systemrisikobuffer.

EGENKAPITALBEVIS OG EIERSTRUKTUR

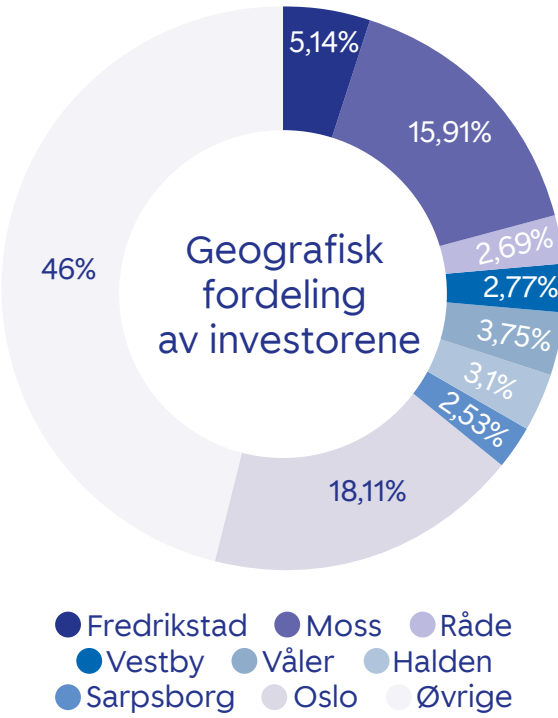
Bokført eierandelskapital ved utgangen av 2020 var 1.239 millioner kroner fordelt på 12,4 millioner egenkapitalbevis pålydende 100 kroner. SpareBank 1 Østfold Akershus hadde ved utgangen av året 1 226 private og institusjonelle investorer. Største eiere var SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus, som eide 40,7 prosent av egenkapitalbevisene og

Sparebank1stiftelsen Halden som eide 25,4 prosent av egenkapitalbevisene.

Målt i markedsverdier, er 98,2 prosent av egenkapitalbevisene eid av norske investorer. Ser vi på antall investorer ligger Oslo kommune på topp med 18,1 prosent, foran Moss kommune med 15,9 prosent.

RATING

SpareBank 1 Østfold Akershus har en A rating med «stable outlook» fra Nordic Credit Rating sist bekreftet 19. november 2020.



Egenkapitalbevisiere

Det var 1 226 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2020. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	5 038 436	40,7 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest As	1 101 560	8,9 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	362 309	2,9 %
5 Landkreditt Utbytte	228 960	1,8 %
6 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	207 098	1,7 %
7 Bergen Kommunale Pensjonskasse	150 000	1,2 %
8 Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	141 053	1,1 %
9 Wenaasgruppen As	120 000	1,0 %
10 Salt Value As	87 764	0,7 %
11 Catilina Invest As	68 467	0,6 %
12 Espedal & Co As	61 876	0,5 %
13 Hausta Investor As	60 000	0,5 %
14 Bkk Pensjonskasse	56 747	0,5 %
15 Foretakskonsulenter As	55 043	0,4 %
16 Sanden As	53 819	0,4 %
17 Melesio Invest As	51 330	0,4 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,4 %
19 Sole Active As	43 708	0,4 %
20 Pareto Pensions As	38 000	0,3 %
Sum 20 største	11 097 876	89,6 %
Øvrige egenkapitalbevisbevisiere	1 290 684	10,4 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %

2. Virksomhetsstyring

Vår organisering

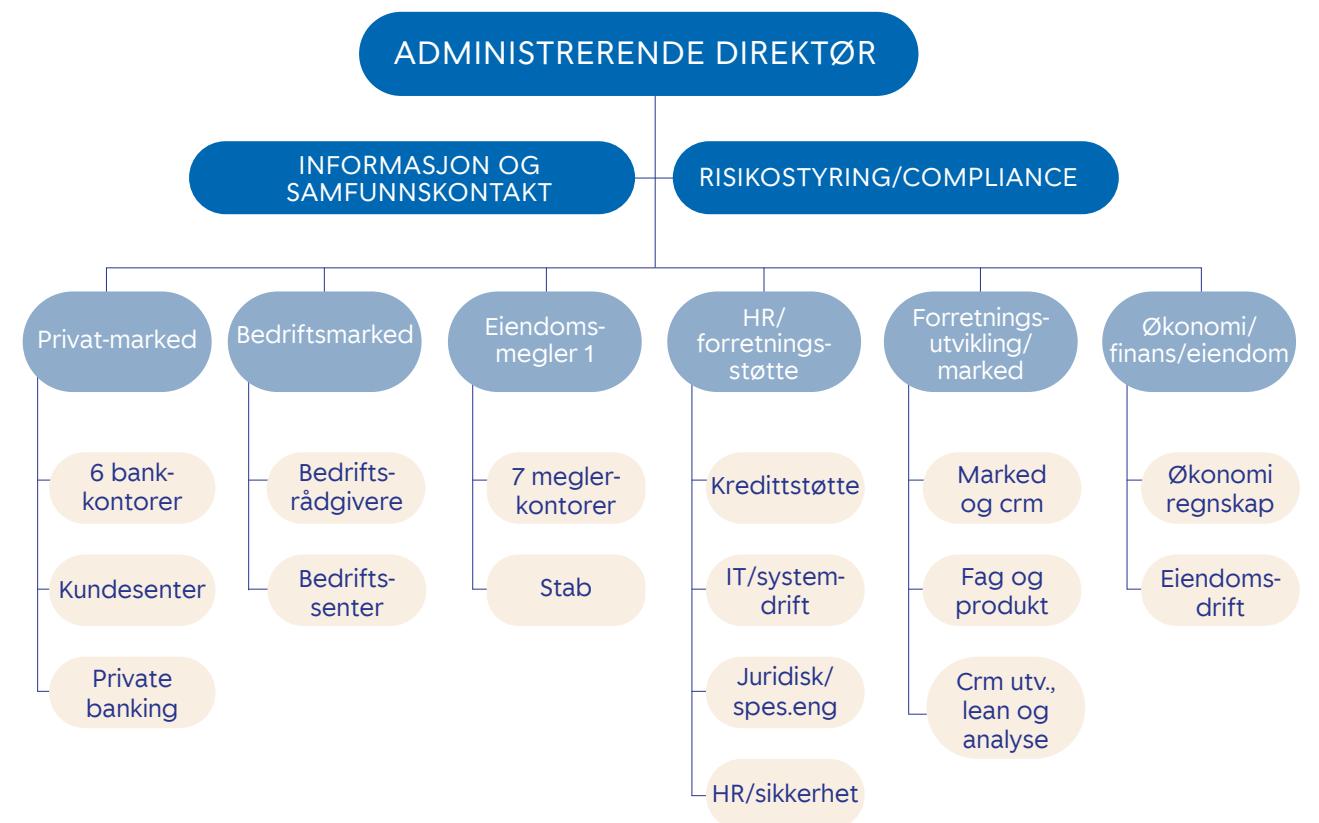
KONSERNET HAR TRE FORRETNINGSOMRÅDER;

- Privatmarked
- Bedriftsmarked
- Eiendomsmegling

FORRETNINGSOMRÅDENE STØTTES AV STAB SOM ER INNDELT I ANSVARSOMRÅDENE:

- Økonomi og finans
- HR og forretningsstøtte
- Forretningsutvikling og marked
- Risikostyring og compliance

KONSERNETS ORGANISASJONSSTRUKTUR ER SOM FØLGER:



Konsernledelsen i SpareBank 1 Østfold Akershus



**ARILD BJØRN HANSEN (1969),
ADMINISTRERENDE DIREKTØR**

Arild Bjørn har en MBA-Siviløkonom fra University of Stirling 1992. Har tidligere arbeidet i Bergen kommune, DnB, Nordea og Halden Sparebank. Siste lederstillinger var administrerende banksjef i Halden Sparebank og viseadministrerende direktør i SpareBank 1 Østfold Akershus. Arild Bjørn har vært administrerende direktør i banken siden 2013.



**LILLIAN E. LUNDBERG (1970), VISEADMINISTRERENDE
DIREKTØR/CFO**

Lillian er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole 1996. Har tidligere arbeidet i KPMG og PwC som revisor og konsulent. Ble ansatt i Rygge-Vaaler Sparebank som økonomisjef i 2006. Har hatt stillinger som økonomisjef, banksjef økonomi/finans og økonomi- og administrasjonsdirektør. Lillian har vært en del av bankens konsernledelse siden 2011 og viseadministrerende direktør/CFO siden 2013.



JON TØRMOEN (1960), DIREKTØR BEDRIFTSMARKED

Jon er utdannet Foretaksøkonom fra NHH med tillegg av et program i personaladministrasjon og ledelse fra BI. Har tidligere arbeidet i DnB, Nordea, Storebrand og Kaupthing Bank hf NUF. Ble ansatt i banken (Rygge-Vaaler Sparebank) som Kredittsjef i 2009 og har i banken hatt ulike lederstillinger innenfor bedriftsmarkedet, Kreditt og Forretningsstøtte. Jon har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.



**TERESE TROY PREBENSEN (1981),
DIREKTØR PRIVATMARKED**

Terese er utdannet Markedsøkonom fra Handelshøyskolen BI og har studert Økonomi og administrasjon på Høyskolen i Østfold. Hun har bred erfaring fra energi- og finansbransjen og har blant annet jobbet som administrerende direktør i Fredrikstad Energi Marked og forretningsutvikler i If skadeforsikring. Terese har vært en del av bankens konsernledelse siden 2018.



**GEIR A. HAUGAN (1965),
DIREKTØR FORRETNINGSUTVIKLING/MARKED**

Geir har utdannelse fra Bankakademiet og BI og har lang ledererfaring fra ulike lederstillinger i bank: Avdelingssjef i Landsbanken Sarpsborg, leder for Privatmarkedet i Halden Sparebank, Direktør Samhandling & Synergi, SpareBank 1 Østfold Akershus. Geir har vært en del av bankens konsernledelse siden 2013.



**JORUNN SOLSTAD (1968),
DIREKTØR HR/FORRETNINGSSTØTTE**

Jorunn har utdannelse fra Luftkrigsskolen 2. avdeling og Stabsskolens 1. avdeling, mellomfag i Sosiologi og Statsvitenskap, pedagogikk grunnfag og diverse program innenfor økonomi, markedsføring samt masterprogram dataanalyse for strategisk ledelse. Hun har hatt lederstillinger i Luftforsvaret, Statnett og Peab AS. Ansatt i banken som HR sjef i 2008. Har i banken hatt lederstillinger innenfor HR og forretningsstøtte. Jorunn har vært en del av bankens konsernledelse fra 2013.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus



PER A. LILLENG (1959), STYRELEDER

Bor i Rygge. Utdannet Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Toppleder og styreleder i flere selskaper i mange bransjer med erfaring fra nyetableringer, ekspansjon og krevende omstillinger. Er i dag adm. direktør i Sirkel Materialgjenvinning AS. Styreleder i SpareBank 1 Østfold Akershus i perioden 2013-2016 og fra 2018.



ELIN CATHRINE HAGEN (1976), NESTLEDER

Bor i Halden. Utdannet siviløkonom og Master of Science in Business and Economics ved Södertörns högskola. Tidligere fagleder økonomi og konstituert Økonomisjef i Halden kommune. Arbeider i dag som Sektordirektør for Fellestjenester/CFO ved Institutt for Energiteknikk (IFE). Leder av bankens Godtgjørelsesutvalg og medlem i Revisjonsutvalget. Styremedlem i Sparebank1stiftelsen Halden fra 2011-2020. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.



ELISABETH N. SNERLEBAKKEN (1965), STYREMEDLEM, ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Rygge. Utdannet Bedriftsøkonom på BI. Jobbet i banken fra 1994 i forskjellige avdelinger og har bred bankfaglig erfaring. I dag jobber hun som rådgiver i HR/Sikkerhet. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2020.



ØYSTEIN ULRICH LARSEN (1975), STYREMEDLEM ANSATTES REPRESENTANT

Bor i Moss. Er utdannet siviløkonom fra NHH i Bergen og internasjonal økonomi på Høyskolen i Halden. Har tidligere jobbet med større finansieringer innenfor nærings- og boligeiendom i Oslo og med privatmarkedet i Nordea. Han har vært ansatt i banken siden 2008 og jobber på bedriftsmarkedet. Medlem av bankens Risikoutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016



KRISTIN UTAKLEIV (1968), STYREMEDLEM

Bor i Son. Arbeider som daglig leder i Moss i sentrum, tidligere salgs- og markedsdirektør ved Son spa og daglig leder Ving Moss. Medlem av bankens Godtgjørelsesutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2017.



TOM RAGNAR GRIP (1961), STYREMEDLEM

Bor på Gressvik. Utdannet bedriftsøkonom fra BI og elektro/automasjonsingeniør fra Høyskolen i Østfold. Tidligere Adm.direktør for Cronus Anker Engineering og arbeider i dag som regiondirektør for Goodtech, avdeling Fredrikstad. Tidligere medlem av bankens lokalstyre og revisjons- og risikoutvalg. Leder av bankens Risikoutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2011



UNNI MARIE RÅDALEN (1971), STYREMEDLEM

Bor i Askim. Utdannet cand.jur fra Universitet i Oslo. Spesialfag skatterett og selskapsrett. Arbeidet som skattejurist i skatteetaten. Partner i Advokatfirmaet Norlaw. Medlem av bankens Revisjonsutvalg. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra våren 2019.



VIDAR LØFSHUS (1970), STYREMEDLEM

Bor i Vestby. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen i Bodø, Mellomfag internasjonal politikk. Tidligere arbeidet i KPMG, revisjon og rådgivning. Landslagstrener USA og Norge, deretter landslagssjef i Norges Skiforbund. Leder av bankens Revisjonsutvalg og medlem av Risikoutvalget. Styremedlem i SpareBank 1 Østfold Akershus fra 2016.

Eierstyring og selskapsledelse

En bærekraftig og ansvarlig virksomhet forutsetter god virksomhetsstyring og godt lederskap.

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Østfold Akershus omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som selskapet styres og kontrolleres etter, og legger grunnlaget for langsiktig verdiskaping til beste for kundene,

egenkapitalbeviserne, medarbeiderne og andre interessenter. Finansforetaksloven med forskrifter, regnskapslovens § 3-3b og norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse ligger til grunn for redegjørelsen.

Punkt 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i SpareBank 1 Østfold Akershus. Konsernet følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse så langt det passer for sparebanker med egenkapitalbevis. Eventuelle avvik er det redegjort for i teksten nedenfor.

SpareBank 1 Østfold Akershus er til for å skape vekst og utvikling i regionen. Konsernets strategi bygger på visjonen om å være regionens anbefalte finanshus fordi vi bryr oss. Dette er forankret i verdigrunnlaget vårt – Bedre, sammen,

tett på – for kundene. SpareBank 1 Østfold Akershus skal kjennetegnes av høy etisk standard og god eierstyring og selskapsledelse. Profesjonalitet og ansvarlighet skal prege vårt arbeid med kunder og overfor samfunnet for øvrig. Gjennom god eierstyring og selskapsledelse skal konsernet sikre en forsvarlig forvaltning som samsvarer med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. SpareBank 1 Østfold Akershus har som formål å forvalte de midler som den rår over på en trygg måte og i samsvar med de lovregler som til enhver tid er gjeldene for sparebanker.

SpareBank 1 Østfold Akershus har særlig vektlagt:

- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- helhetlig informasjon og effektiv kommunikasjon
- likebehandling av aksjonærer
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Som en del av styringsstrukturen arbeider SpareBank 1 Østfold Akershus med å revidere hierarkiet for styrende dokumenter.

Styringsstrukturen er foreslått til fire nivåer:

- Nivå 1: Styringsprinsipper
- Nivå 2: Overordnede policyer
- Nivå 3: Risikopolicyer
- Nivå 4: Instruks og rammeverk

NIVÅ 1: STYRINGSPRINSIPPER

SpareBank 1 Østfold Akershus sine styringsprinsipper vil utgjøre det øverste styringsnivået i konsernet. Gjennom disse prinsippene gir styret overordnede rammer for all styring av virksomheten. Prinsippene kan være definert som lovkrav, områder som er definert som særskilt viktige for konsernet og ønsket holdning, kultur og ansvarsdeling på overordnet nivå.

Styringsprinsippene omfatter:

- Selskapets vedtekter, tilgjengelig på www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus
- Strategiske og finansielle mål, hensikt og verdier.

- Styringsmodell.
- Instruks for styre og ledelse
- Etiske retningslinjer, nærmere beskrevet i avsnittet under.
- Prinsipper for bærekraft, nærmere beskrevet i eget punkt
- Rammer og fullmakter

Etterlevelse av etisk standard for å ivareta interessene til kunder, eiere, ansatte og andre interessenter er vesentlig for å bygge tillit for å ivareta en bærekraftig drift i fremtiden. Etiske retningslinjer beskriver forventninger for å opptre profesjonelt og med integritet, og er gjeldende for ansatte og styremedlemmer. Det gjennomføres jevnlig e-læring om etiske retningslinjer og det er tema i introduksjonsprogram for ansatte. Åpenhet og si ifra om kritikkverdige forhold er et prinsipp som understrekes i mange sammenhenger. En egen varslingsplakat beskriver hvordan man kan varsle internt eller eksternt dersom det ikke fører frem å ta opp forhold gjennom ordinære linjer, eller andre forhold gjør at det ikke oppleves komfortabelt. Det er ikke innrapportert noen varslingsaker i 2020.

NIVÅ 2: OVERORDNEDE POLICYER

Overordnede policyer utarbeides for å understøtte konsernets virksomhetsstyring innen sentrale områder som risiko- og kapitalstyring, etterlevelse, sikkerhet, HR og godtgjørelse. Alle styrende dokumenter på dette nivået godkjennes av styret. Dokumentene angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til et virksomhetsområde eller fagområde og

er utformet i et omfang og format som er tilpasset en bred mottaksgruppe i konsernet.

NIVÅ 3: RISIKOPOLICYER

Risikopolicyene tilhører og støtter opp under de overordnede policyene, men er mer detaljerte i sin utforming og tilpasset ulike risikoer som konsernet er eksponert for. Disse dokumentene skal understøtte etterlevelse av styrende dokumenter på nivå 1 og 2.

Punkt 2 Virksomheten

SpareBank 1 Østfold Akershus er et selvstendig finanskonsern og medlem av SpareBank 1-alliansen. I henhold til vedtektene i SpareBank 1 Østfold Akershus, er formålet å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskyttere, levere finansielle tjenester til privatpersoner, næringsliv og offentlig sektor, og forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Banken kan utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til gitte konsesjoner og den til enhver tid gjeldende lovgivning. Vedtektene finnes på selskapets nettsider.

Banken skal yte finansiell rådgiving til privatpersoner, bedrifter og offentlig

NIVÅ 4: INSTRUKSER OG RAMMEVERK

Det laveste nivået for styrende dokumenter er instrukser og rammeverk. Eksempler på dette er detaljerte rutine- og arbeidsbeskrivelser, personalhåndbok, kredittmanualen mv.

Avvik fra anbefalingens punkt 1: Ingen

sektor i det primære markedsområdet, som defineres som Viken sørøst (tidligere Østfold og Akershus syd). Vi skal være en relasjonsbank som kombinerer fysisk, lokal og digital betjening. Vi skal være en samfunnsbygger som bidrar til gode og levende lokalsamfunn gjennom utvikling av næringsliv, kultur, idrett, frivillighet og regionens vekstkraft.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus er ansvarlig for selskapets strategiske planlegging. De skal også gjøre vedtak som danner grunnlag for selskapets ledelse til å forberede og gjennomføre investeringer og strukturelle tiltak. Mål, strategier og risikoprofil vurderes minst årlig.

Selskapets etiske retningslinjer er tilgjengelig på selskapets nettsider.

SAMFUNNSANSVAR

SpareBank 1 Østfold Akershus ønsker å medvirke til en bærekraftig samfunnsutvikling gjennom ansvarlig forretningsdrift. Å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet og er fortsatt vår viktigste misjon. SpareBank 1 Østfold Akershus har derfor utarbeidet en egen bærekraftstrategi som første gang ble godkjent av styret i 2021. Det vises for øvrig til kapittel 4 om samfunnsansvar og bærekraft.

FORHINDRE ØKONOMISK KRIMINALITET OG HVITVASKING

Arbeid mot økonomisk kriminalitet og hvitvasking er en høyt prioritert oppgave i konsernet. Policy og rutiner bygger på årlig risikovurdering, som igjen gir grunnlag for opplæring og informasjon for å sikre etterlevelse i organisasjonen. Gjennomføringsgrad for e-læringer følges opp og undersøkelser blant medarbeidere og ledere viser stor grad av et-

terlevelse. Jevnlig interne kontroller og årlige internrevisjoner bidrar til utvikling og dedikert arbeid innen området. Les mer om arbeidet for å motvirke økonomisk kriminalitet på side 89.

INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN

Informasjonssikkerhet er vesentlig for å sikre kundens og bankens data og informasjon. Styret får årlig gjennomgang av risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT som inkluderer personvern. Analysen bidrar til inngående forståelse for ulike risiko, og iverksetting av spesifikke tiltak. Sikring og overvåkning av system og IKT-utstyr er sammen med opplæring og bevisstgjøring om god sikkerhetskultur hos ansatte viktige forsvarsverk. Les mer om informasjonssikkerhet og personvern på side 94.

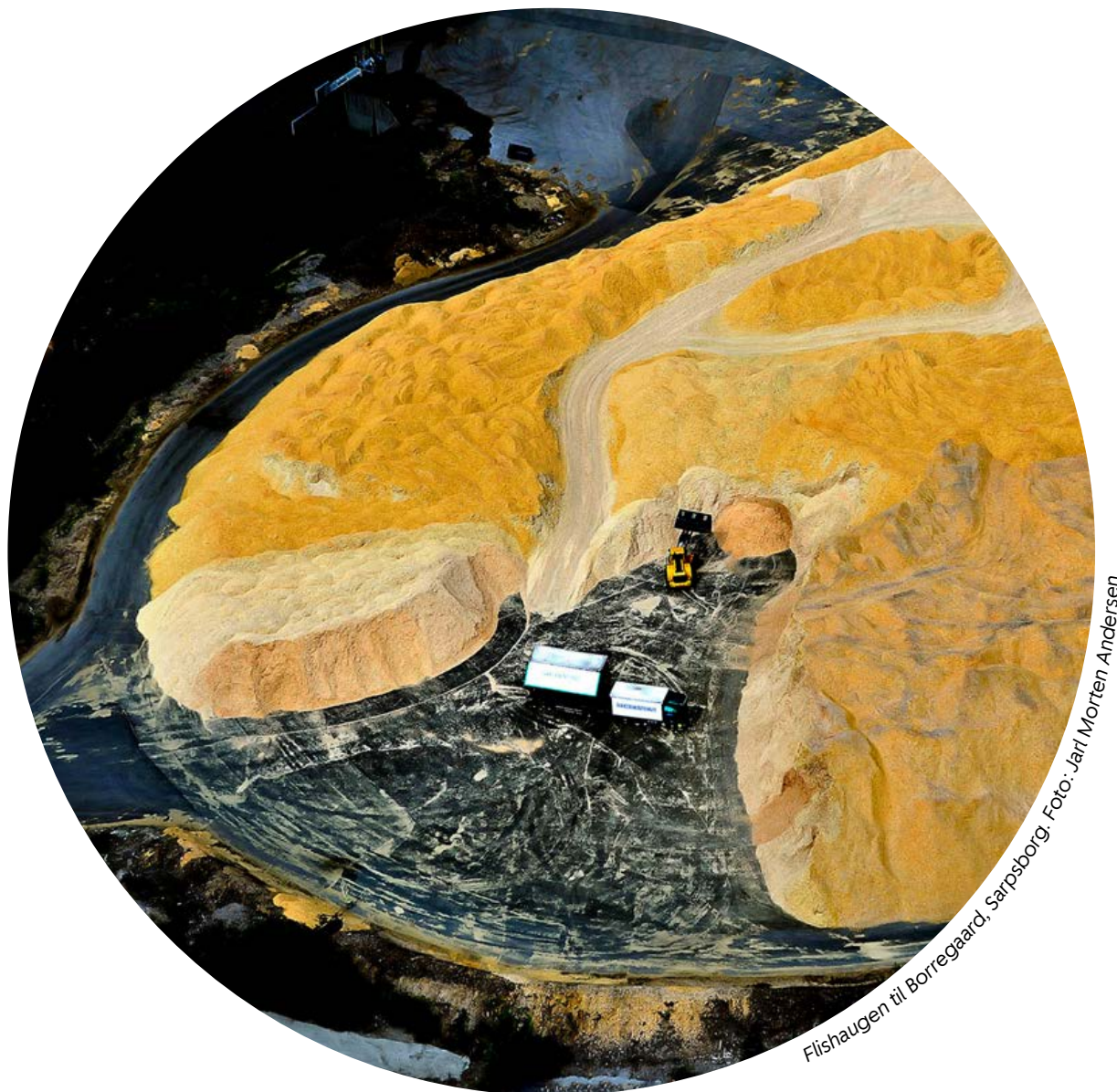
Avvik fra anbefalingens punkt 2: Ingen

Punkt 3 Selskapskapital og utbytte

Styret foretar løpende en vurdering av kapital situasjonen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil.

Ved utgangen av 2020 hadde SpareBank 1 Østfold Akershus et mål på ren kjernekapitaldekning på 15,0 %. For 2021

og 2022 er målet henholdsvis 16,0 % og 16,5 %. For detaljert informasjon om kapitaldekningen, se egen note i årsrapporten. For en nærmere omtale av reglene om kapitaldekning og hvilke prinsipper SpareBank 1 Østfold Akershus legger til grunn for å vurdere kapitalbehovet, →



Flishaugen til Borregaard, Sarpsborg. Foto: Jarl Morten Andersen

vises det til selskapets Pilar 3-rapportering som er publisert på selskapets hjemmesider.

UTBYTTE

Selskapet skal til enhver tid ha en klar og forutsigbar utbyttepolitikk som er fastsatt av styret. Utbyttepolitikken danner grunnlag for de utbytteforslagene som

fremmes av styret for representantskapet. Utbyttepolitikken er offentlig tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Styret vurderer til enhver tid konsernets behov for tilstrekkelig egenkapital relatert til konsernets mål, strategi og risiko-profil. Styret har utarbeidet føringer for bankens utbyttepolitikk. Bankens Repre-

sentantskap fastsetter det årlige utbyttet basert på forslag fra styret.

KJØP AV EGNE EGENKAPITALBEVIS

Styret har fullmakt til å kjøpe egne egenkapitalbevis for inntil 10 mill. kr innenfor de rammer som er angitt i lov og forskrift og under følgende forutsetninger;

- Den samlede beholdningen av egenkapitalbevis som banker eier kan ikke overstige 10 % av bankens eierandelskapital.
- Det minste beløpet som kan betales for egenkapitalbevisene er 1,- krone og det høyeste beløp er 400,- kroner.

Tilbakekjøp av egne aksjer benyttes utelukkende til videreformidling i forbindelse med bankens aksjespareprogram for ansatte.

KAPITALFORHØYELSE

Styret har ikke fullmakt til forhøyelse av eierandelskapitalen.

Avvik fra anbefalingens punkt 3: Ingen

Punkt 4 Likebehandling av aksjonærer og transaksjoner med nærstående

SpareBank 1 Østfold Akershus har én egenkapitalbevisklasse. Gjennom vedtektene og i styrets og ledelsens arbeid legges det vekt på at alle egenkapitalbevisiere skal likebehandles og ha samme mulighet for innflytelse. Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett. Selskapet forholder seg til finansforetakslovens regler for eier- og stemmerettsbegrensninger så langt bestemmelsene gjelder for sparebanker med egenkapitalbevis. Uten særskilt lovbestemmelse eller tillatelse fra Finanstilsynet/Finansdepartementet kan ingen eier av egenkapi-

talbevis ha en eierandel i banken som representerer 10 % eller mer av bankens egenkapital eller som representerer 10 % eller mer av stemmene i representantskapet («kvalifisert eierandel»). Eier av egenkapitalbevis som har tillatelse til å inneha en kvalifisert eierandel, kan på valgmøte ikke avgi stemme for egenkapitalbevis som representerer mer enn 30 % av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen skal eksisterende eiere ha fortrinnsrett →

med mindre særlige forhold tilsier at dette fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet.

Utøvelse av en eventuell fullmakt om kjøp av egne egenkapitalbevis skal skje ved kjøp i verdipapirmarkedet via Oslo Børs.

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Det bør foreligge en uavhengig verdiprøving ved ikke uvesentlige transaksjoner mellom SpareBank 1 Østfold Akershus og egenkapitalbevisiere, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse. Dette gjelder ikke når representantskapet behandler transak-

sjonen etter allmennaksjelovens regler om avtaler med nærstående og konserninterne transaksjoner. Etter loven skal representantskapet godkjenne visse avtaler mellom selskapet og egenkapitalbevisiere, når vederlaget utgjør over en tjuedel av aksjekapitalen på tidspunktet for ervervet. I denne forbindelse skal styret sørge for at en uavhengig sakkyndig, som statsautorisert eller registrert revisor, utarbeider en redegjørelse for blant annet avtalen/eiendelene mv.

Avvik fra anbefalingens punkt 4: Ingen

Punkt 5 Fri omsettelighet

Selskapets egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs med ticker SOAG og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger på omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingens punkt 5: Ingen

Punkt 6 Representantskapet

Representantskapet er bankens øverste organ og skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og Representantskapets vedtak. Representantskapet fastsetter regnskapet samt velger medlemmene til styret og valgkomité. Videre vedtar Representantskapet godtgjørelse til bankens til-litsvalgte og valgte revisor.

Representantskapet i SpareBank 1 Østfold Akershus har 25 medlemmer. 10 representanter for egenkapitalbevisiere, 10 representanter for innskytere og 5 representanter valgt av ansatte.

Hvert annet år avholdes valgmøte for egenkapitalbevisiere hvor representanter til Representantskapet velges.

Dette møtet benyttes også til å oppdatere egenkapitalbevisierne på konsernets finansielle stilling og fremtidsutsikter.

Innkalling skjer ved brev via Verdipapirsentralen eller per post til eierne av registrerte egenkapitalbevis senest 14 dager før møtet. Hvert egenkapitalbevis gir rett til en stemme. Alle egenkapitalbevisiere kan delta på møtet og det er anledning til å stemme med fullmakt. Det er innført stemmerettsbegrensning på 30 % av bankens totale antall utstedte egenkapitalbevis.

Punkt 7 Valgkomité

Representantskapet velger valgkomité blant Representantskapets medlemmer bestående av 6 medlemmer og 6 personlige varamedlemmer. Valgkomiteen skal ha representanter fra alle grupper i Representantskapet. Ingen styremedlemmer eller representanter fra ledelsen er medlem av valgkomiteen. Valgkomiteen skal forberede valg til leder

og nestleder i Representantskapet og valgkomiteen og øvrige medlemmer til valgkomiteen, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret. I tillegg skal valgkomiteen foreslå godtgjørelse til Representantskapet, styret og valgkomiteen.

Punkt 8 Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret i banken velges av Representantskapet og består av 6-8 medlemmer og inntil 4 varamedlemmer, inkludert ansattes representanter. Administrerende direktør er ikke medlem av styret, men har møte- og talerett.

Ingen av styremedlemmene valgt av Representantskapet har noen ansettelsesforhold eller oppdragstakerforhold til konsernet utover sine verv som tillitsvalgte.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus tilfredsstiller kravene til uavhengighet som følger av Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Styret i SpareBank 1 Østfold Akershus tilfredsstiller kravene til uavhengighet som følger av Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

Punkt 9 Styrets arbeid

I 2020 ble det holdt ti ordinære styremøter og syv ekstraordinære styremøter. Styret fastsetter årlig møte- og arbeidsplaner for sitt arbeid. Agendaen for det enkelte styremøte fastsettes av styrets leder i samarbeid med administrerende direktør. Det legges vekt på at styremøtene skal være godt forberedt og at alle medlemmene skal kunne delta i beslutningsprosessen.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltning og organisering av banken i tråd med lover, vedtekter og forskrifter. I tillegg skal styret fastsette instruks for den daglige ledelse, strategi, budsjett, markeds- og organisasjonsmessige mål. Styret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Av dette følger at styret også har plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er

gjennstand for betryggende kontroll. Styremedlemmer skal utøve forsvarlig skjønn ved utøvelse av sitt ansvar og oppgaver.

REVISJONSUTVALG OG RISIKOUTVALG

Styret har etablert et revisjonsutvalg og et risikoutvalg som består av tre medlemmer fra selskapets styre. I risikoutvalget har det i 2020 i tillegg vært en observatør. Medlemmene velges for ett år av gangen. Utvalgene møtes mellom fire til åtte ganger i året.

Revisjonsutvalget og risikoutvalget er forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret, med formål å foreta vurderinger av utpekte saksområder og derved forbedre styrebehandlingen. Styret fastsetter instruks for revisjonsutvalget og risikoutvalget.

Revisjonsutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 8-19. Revisjonsutvalget skal overvåke prosessen for finansiell rapportering og vurdere om internkontrollen innenfor finansiell rapportering fungerer effektivt. Utvalget skal løpende ha kontakt med ekstern revisor og påse at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisjon. I tillegg skal utvalget forberede konsernets valg av ekstern revisor.

Risikoutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 (4). Risikoutvalget skal overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og internrevisjon i konsernet og etterse at disse fungerer effektivt.

For nærmere beskrivelse om utvalgenes oppgaver se pilar 3-rapporten 2020 som er tilgjengelig på www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor/rapporter.html

GODTGJØRELSESUTVALG

Det er etablert et eget godtgjørelsesutvalg, regulert i finansforetaksloven §15-4. Se nærmere beskrivelse under punkt 11 og 12.

Avvik fra anbefalingens punkt 9: Ingen

Punkt 10 Risikostyring og internkontroll

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko.

Risikostyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjenne- tegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag.

- Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Internkontrollen består av prosesser og systemer for å vurdere og teste at risikostyringen fungerer som forutsatt og støtter opp under konsernets måloppnåelse. Internkontrollen skal sikre effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover, regelverk og interne krav.



Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyringen tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Avdeling for Risikostyring Compliance overvåker risikobildet og internkontrollen i konsernet. Kvartalsvis rapporterer avdeling for Risikostyring Compliance status til ledelse og styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner er utarbeidet og revideres jevnlig. Disse skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser.

Avdeling Økonomi/finans ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernnivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder og selskapets regnskapsprinsipper. Det er etablert nøkkelkontroller i prosesser knyttet til finansiell rapportering hvor det er risiko for vesentlige feil.

I arbeidet med effektiv og hensiktsmessig risikostyring og internkontroll er risikokulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak bidrar til en sunn og god risikokultur. SpareBank 1 Østfold Akershus har etablert et tydelig verdi-

grunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert i hele organisasjonen.

Risikostyring og internkontroll ivaretas av tre forsvarslinjer.

Førstelinjeforsvaret består av konsernets operative funksjoner som i sitt daglige arbeide skal sørge for å etablere, styre og følge opp internkontroll innenfor eget ansvarsområde for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv drift, pålitelig finansiell rapportering og risikostyring og etterlevelse av lover og regler. Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Andrelinjeforsvaret er en uavhengig kontrollfunksjon som overvåker og rapporterer risikobildet i konsernet og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter. Avdelingen for Risikostyring og Compliance er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Funksjonen flagger utviklingstrender for eksisterende risikoer og potensielle nye trusler/muligheter og bistår organisasjonen i arbeidet med å iverksette og implementere effektive prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere risiko.

Tredjelinjeforsvaret skal bidra til hensiktsmessig risikostyring og internkontroll og pålitelighet i risikorapportering og finansiell rapportering. Internrevisjonen har sitt mandat fra styret som også godkjenner internrevisjonens årsplan og budsjett. Internrevisjonens mandat er å gi en uavhengig vurdering av kvaliteten og effektiviteten i konsernets governance, risiko- og kapitalstyring, internkontroll og compliance. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Intern-

revisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i konsernets risikostyring blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Ekstern revisor omtales i punkt 15 nedenfor.

Note 7 finansiell risikostyring samt selskapets Pilar 3-rapport inneholder en ytterligere beskrivelse av risikostyring og internkontroll.

Avvik fra anbefalingens punkt 10: Ingen

Punkt 11 og 12 Godtgjørelse til styret og ledende ansatte

Medlemmer av styret mottar en årlig godtgjørelse som fastsettes av bankens Representantskap, etter innstilling fra Valgkomiteen. Styremedlemmers honorar er ikke knyttet til bankens resultat eller lignende. Ingen av styrets medlemmer valgt av Representantskapet har oppgaver for konsernet utover styrevervet. Fastsetting av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør foretas av styret. Det er etablert eget Godtgjørelsesutvalg som underutvalg til styret.

Bankens ordning for godtgjørelse er i tråd med forskrift om godtgjørelses-

ordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond.

Fastlønn er hovedkomponenten i godtgjørelsen, ingen i morbank har individuelle bonuser. Ledende ansatte, risikotakere og ansatte med selvstendige kontrollfunksjoner i konsernet er identifisert iht. forskriften.

Nærmere informasjon om kompensasjon og lønn for ledende ansatte fremgår av note 21.

Avvik fra anbefalingens punkt 11 og 12: Ingen

Punkt 13 Informasjon og kommunikasjon

Korrekt, tidsriktig og effektiv kommunikasjon om konsernets utvikling og resultater skaper tillit og troverdighet overfor investormarkedet og øvrige interessegrupper som ønsker å følge bankens utvikling. All rapportering er basert på åpenhet og likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. SpareBank 1 Østfold Akershus har egne nettsider for investorinformasjon.

Finanskalender, års- og kvartalsrapporter, presentasjonsmateriell og pilar 3 gjøres tilgjengelig her. I tillegg til investorsidene og børsmeldinger, formidles informasjon til markedet gjennom regelmessige presentasjoner ovenfor samarbeidspartnere, lånegivere og investorer.

Avvik fra anbefalingens punkt 13: Ingen

Punkt 14 Selskapsovertakelse

SpareBank 1 Østfold Akershus er en delvis selveiende institusjon som ikke kan bli overtatt av andre gjennom oppkjøp uten behandling i selskapets organer. SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden har styrevedtatt hver for seg at de begge som et minimum skal eie 15 % av egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Østfold Akershus.

Eierstrukturen i en sparebank er lovregulert og det må gis tillatelse fra Finanstilsynet for eierandel over 10 % av eierandelskapitalen. Oversikt over de største egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Østfold Akershus finnes i egen note i årsrapporten. Avvik fra anbefalingens punkt 14: Lovpålagte eierbegrensninger.

Punkt 15 Revisor

Avdeling Økonomi/finans ledes av viseadministrerende direktør/CFO og er organisert uavhengig av forretningsområdene. Avdelingen ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernnivå og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder og selska-

pets regnskapsprinsipper. Viseadministrerende direktør rapporterer direkte til administrerende direktør. Ekstern revisor foretar full revisjon av selskapets og konsernets årsregnskap, i tillegg foretas begrenset revisjon av delårsregnskap på forespørsel.



Ekstern revisor velges av representantskapet etter anbefaling fra revisjonsutvalget og innstilling fra styret. Selskapet har samme revisor i morselskapet og i alle datterselskap. Ekstern revisor foretar den lovbestemte bekreftelsen av den økonomiske informasjon som foretakene gir i sine offentlige regnskap. Ekstern revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet for revisjonsutvalget. Ekstern revisor deltar i styremøtene som behandler årsregnskapet og i tillegg møter revisor i revisjonsutvalgets møter som behandler regnskapet. Styret avholder årlig minst ett møte med revisor uten at administrerende direktør eller andre fra administrasjonen er til stede. Eventuell rådgivning fra ekstern revisor skal til enhver tid ligge innenfor ram-

mene av revisorlovens regler. Representantskapet vedtar ekstern revisors godtgjørelse for revisjon og eventuelt andre tjenester. Ekstern revisor gir revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder om det er identifisert vesentlige svakheter i selskapets interne kontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen inklusive eventuelle forslag til forbedringer. I tillegg bekrefter revisor sin uavhengighet og opplyser om hvilke andre tjenester enn lovpliktig revisjon som er levert til foretaket i løpet av regnskapsåret.

Avvik fra anbefalingens punkt 15: Ingen.

Våre medarbeidere

Våre viktigste ressurser er engasjerte og dyktige medarbeidere som hver dag bidrar til å skape resultatene til konsernet. I 2020 var det 211,5 (206,8) årsverk i konsernet.

Bærekraftsmål:

4 God utdanning,
8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst



KOMPETANSE OG ORGANISASJONS-UTVIKLING

Omstillingsevne og kontinuerlig utvikling er avgjørende for å være relevant for kundene i fremtiden og dermed bankens konkurransekraft. Derfor er oppdatert fagkompetanse og digital kompetanse kombinert med endrings- og læringsevne vesentlig for fremtidens medarbeidere. Tilrettelegging av strukturert kompetanseutvikling er viktige tiltak. Samtidig er den enkeltes arbeidsoppgaver en betydningsfull læringsarena. En stor del av utviklingen og læringen skjer i det daglige. Dette forutsetter en god læringskultur med bevissthet om hva og hvordan man lærer, og systematikk for kunnskapsdeling.

Kompetanse utvikles etter hvert som behov oppstår som følge av nye opp-

gaver og nye måter å utføre prosesser på. Virkemidlene er både utvikling av dagens medarbeidere og rekruttering av nye medarbeidere med annen type kompetanse. Banken fremstår som en attraktiv arbeidsplass og tiltrekker dyktige medarbeidere til utlyste stillinger. Det gjennomføres løpende justeringer av organisasjonen ved behov. I 2020 er det blant annet iverksatt organisasjonsendringer for å styrke bedriftsmarkedet og skape synergier innenfor kredittområdet.

Medarbeidere som er godt kjent med retningen og målene er rustet til å ta gode beslutninger som gir gode kundeopplevelser. Strategien danner utgangspunktet for kompetanseplaner og for halvårlig strategisamling som forankrer og operasjonaliserer strategien i organisasjonen. Fastsetting av mål for avdelingene skal gjennomføres med involvering av medarbeidere, og prosessen rundt resultatledelse bidrar til å utvikle lederteamenes kollektive ansvar for måloppnåelse. Kvartalsvise mål- og utviklingssamtaler tydeliggjør medarbeideres eierskap og sikrer oppfølging av oppgaver og kompetansetiltak mellom ledere og medarbeidere. Lederutvikling

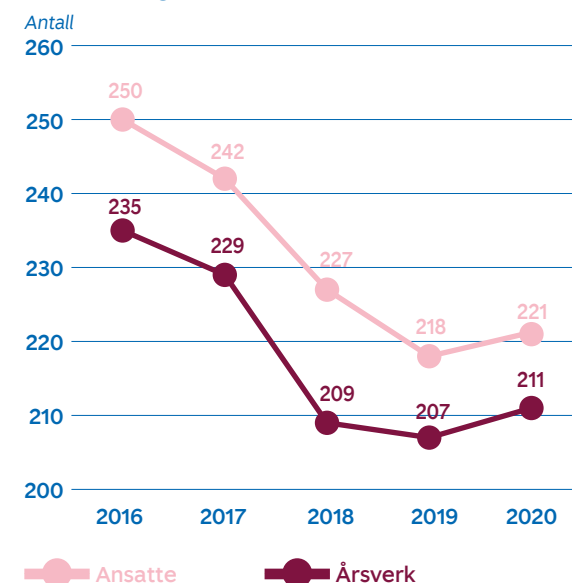
forankret i vår leder-, organisasjonskulturplattform og strategi er av stor betydning for å bygge kultur og nå strategiske mål.

En kompetanseportal er tilknyttet systemet for mål- og utviklingssamtaler hvor den enkelte gjennomfører kurs og oppdateringer løpende. En egen SØA-skole der ansatte får opplæring i relevante fagområder i nye roller bidrar til strukturert og effektivt mottak og opplæring av nyansatte og ved interne forflytninger. Internt eller eksternt utviklede kurs og fagsamlinger, treninger, e-læringer og podkaster er normalt en veksling mellom digitale og fysiske arenaer. Koronapandemien har medført at den digitale arenaen har vært mest benyttet. Det gjennomføres læringsaktiviteter både rettet mot det enkelte fagområdet og hele organisasjonen. Samtlige medarbeidere får jevnlig kompetanseoppdatering innen områder som IT-sikkerhet, håndtering av personopplysninger, etikk og antihvitvasking/antiterrorfinansiering.

Banken er tilknyttet alle nasjonale autorisasjons- og godkjenningsordninger i Bank- og finansbransjen; Autorisasjonsordning for sparing og investering (AFR), autorisasjonsordning for kreditt (KDR), godkjenningsordningene for skadeforsikring (SF) og personforsikring (PF). Samtlige rådgivere autoriseres før de jobber selvstendig med kunder innen disse områdene.

Engasjerte medarbeidere med høy kompetanse innen sitt fagområde skal

Ansatte og årsverk



være vårt kjennetegn. Vi vil også i 2021 fortsette arbeidet med systematisk kompetanseutvikling og styrke læringskulturen blant våre medarbeidere. Fremover er det viktig å sikre at vi bruker potensialet i medarbeiderne gjennom involvering i prosesser og beslutninger. Blant læringstiltakene inngår det å utvikle kompetanse om bærekraft og klimarisiko gjennom generell og rolletilpasset opplæring.

Retningslinjer: Kompetansestrategi, retningslinjer for læring og utvikling, verktøy for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, policy og rutiner for de ulike fagområdene.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål- og utviklingssamtaler.

Bærekraftsmål:

5 likestilling mellom kjønnene
10 mindre ulikhet


ARBEIDSMILJØ OG ARBEIDSFORHOLD

Det er et mål å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker, utvikler og beholder riktig kompetanse. En god organisasjonskultur er et fundament for å realisere bankens strategi. For å skape resultater som gir gode vilkår til kunder, lokalsamfunn og eiere kreves dyktige, engasjerte medarbeidere og ledere med felles norm for handlinger.

Ved å ha kunden i fokus og ta kundens perspektiv skal banken utvikles i takt med kundebehov, med kontinuerlige forbedringer som en del av vår organisasjonskultur. Bedre-Sammen-Tett på representerer viktige verdier i organisasjonskulturen, og er godt kjente og hyppig brukte begrep blant medarbeidere og ledere.

Det gjennomføres flere organisasjonsundersøkelser i løpet av året. Den årlige organisasjonsundersøkelsen diskuteres i styret, med tillitsvalgte og verneombud, og følges opp i avdelingene gjennom involvering av medarbeidere. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, med engasjerte medarbeidere som er stolte av arbeidsplassen, opptatt av samarbeid, kunnskapsdeling og utvikling.

Samarbeid i team og på tvers av avdelingsgrenser er viktig for den enkelte og bankens utvikling. Det gjennomføres ulike aktiviteter, både avdelingsvis og som konserntiltak, som skal bidra til et godt sosialt miljø og god fysisk helse. Det er lagt til rette for bruk av fleksibel arbeidstid i de avdelinger hvor det er mulig. En egen organisasjonskulturgruppe som er etablert på tvers av organisasjonen jobber med ulike tiltak for trivsel og medarbeiderskap. Flere organisasjonsutviklingstiltak og sosiale aktiviteter som var planlagt i 2020 har blitt satt på vent grunnet Koronapandemien. Digitale arenaer har til en viss grad erstattet noe gjennom jevnlig digitale ledermøter, hyppig digital informasjon og digitale allmøter.


ARBEIDSTAKERRETTIGHETER

Det er et mål å ivareta arbeidstakers rettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø på en god og systematisk



måte for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Arbeidstakers rettigheter er regulert gjennom tariffavtaler, interne retningslinjer og samarbeid gjennom jevnlig møter med tillitsvalgte og verneombud. Samarbeidet mellom ledelsen og ansattes representanter er meget god. Det er etablert elektronisk personalhåndbok og HMS-håndbok som til enhver tid er oppdatert på gjeldende lover og retningslinjer.

Retningslinjer: System for mål- og utviklingssamtaler, personalhåndbok, HMS-håndbok, etiske retningslinjer.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål – og utviklingssamtaler.



HELSE OG SIKKERHET

Sykefraværet (syke- og egenmeldt fravær) var 4,8% i 2020, omtrent samme nivå som året før (4,7%). Det jobbes aktivt med forebygging, og sykemeldte følges tett opp med mulighet for tilrettelegging. Fysisk aktivitet tilrettelegges og støttes gjennom ulike ordninger. På hovedkontoret gjennomføres det ukentlig korte samlinger med enkle treningsøvelser som kan utføres i det daglige for å forebygge muskel- og skjelettplager. Som følge av Koronapandemien er den satt på vent, men gjenopptatt i digital form. Det har vært anbefalt digitale treningsprogram og innlagt aktivitet som gåturer for de som har hjemmekontor. Medarbeiders helse og sikkerhet har hatt høy fokus gjennom Koronapande-

mien. Konsernets retningslinjer har vært noe strengere på enkelte områder enn de nasjonale og kommunale anbefalinger og påbud.

Det gjennomføres årlige vernerunder på arbeidssstedene i samarbeid med verneombud. Samtlige medarbeidere er tilknyttet helseforsikring, har tilgang på hev- og senkbare arbeidsbord og mulighet for ergonomisk veiledning gjennom vår bedriftshelsetjeneste. Det har i 2020 ikke vært rapportert om noen ulykker. Det gjennomføres jevnlig informasjon/øvelser for å håndtere krise- og trusselsituasjoner, både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krise-stab.

LIKESTILLING OG TILTAK MOT DISKRIMINERING

Banken en viktig samfunnsaktør med forpliktelser til å drive en bærekraftig virksomhet. Vi har et godt omdømme som en attraktiv arbeidsgiver, og ønsker å gjenspeile samfunnet vi er en del av.

Det er et mål at begge kjønn er representert i balansert grad der beslutningene treffes, og at det er mangfold i ledergruppene og blant bankens ansatte. Det legges vekt på kompetanse og egnethet i utvelgelsesprosesser, og det er ingen forskjeller i forhold til kvinner og menns mulighet til å søke og komme i betraktning for videre utvikling og nye stillinger.

Kriterier for fastsettelse av lønn er heller ikke påvirket av den ansattes kjønn. Lokale lønnstillegg skjer ut fra en årlig vurdering av individuelle prestasjoner og bidrag til kollektiv resultatoppnåelse over tid. I de årlige lokale lønnsvurderingene er likelønn et fast fokusområde. Banken har ingen bonusordninger eller særskilte incentivordninger for ledere. Statistikk for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn vurderes årlig sammen med tillitsvalgte. Tema knyttet til om det er risiko for at holdninger, fordommer og strukturer kan føre til diskriminering eller være til hinder for likestilling er drøftet med tillitsvalgte. Det er ikke kommet innspill som tyder på det, men det vil bli fulgt opp fremover. Fleksitid kan benyttes i de fleste avdelinger, og det er fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere jobb og familieliv i ulike livsfaser. Banken er fleksibel når det gjelder til å innvilge permisjon og deltidsordninger for kvinner og menn som er i en omsorgssituasjon.

Resultatene av det målrettede arbeidet med kjønnsbalanse i besluttede organer synliggjøres av kjønnsfordelingen blant ledere i styrende organer og i virksomheten. I bankens styre er det åtte faste medlemmer, av disse er fire kvinner og fire menn. Det er tre kvinner og tre menn i konsernets ledergruppe. Blant bankens øvrige ledere, avdelingsledere/banksjefer er det ni kvinner og ni menn. Av morbankens 169 ansatte er det 101 kvinner og 68 menn. I bankens representantskap er det ti medlemmer inkludert varamedlemmer, hvorav fem kvinner og fem menn.

”I bankens styre er det åtte faste medlemmer, av disse er fire kvinner og fire menn. Det er tre kvinner og tre menn i konsernets ledergruppe. Blant bankens øvrige ledere, avdelingsledere/banksjefer er det ni kvinner og ni menn.

Det arbeides aktivt for å forhindre diskriminering som følge av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjon av disse. Dette omfatter blant annet bevissthet og oppfølging knyttet til rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter.

Det aksepteres ingen form for diskriminering, mobbing, trakassering, inkludert uønsket seksuell oppmerksomhet eller annen upassende atferd i forhold til kollegaer eller andre man forholder seg til som medarbeider. Dette tydeliggjøres i etiske retningslinjer som inkluderer rutiner for varsling av kritikkverdige forhold.

Retningslinjer: Etisk retningslinjer, Personalthåndbok, HMS-håndbok, prosess for rekruttering.

Evaluerings: Kundetilfredshetsmålinger, organisasjonsundersøkelser, oppfølging av kursgjennomføringer, mål – og utviklingssamtaler.

**Bærekraftsmål:**

5 likestilling mellom kjønnene
8 anstendig arbeid og økonomisk vekst
10 mindre ulikhet.



Årsverk og kjønnsfordeling		
Antall årsverk, morbank	165	Omfatter alle medarbeidere, ingen forskjell på kjønn
Antall kvinner	101/59,8%	
Andel kvinnelige ledere	9/50%	
Andel kvinner i konsernledelsen	3/50%	
Andel kvinner i styret	4/50%	
Sykefravær	4,8%	
Antall rekrutteringer morbank internt	9/41%	
Antall rekrutteringer morbank eksternt	13/59%	
Gjennomsnittsalder	47	
Gjennomsnittlig ansettelsestid	14,5	
Andel midlertidige ansettelser	7,7%	

401-1 Nyansettelser og turnover		
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye ansettelser i rapporteringsåret fordelt på alder.	2 under 30 10 mellom 30-50 1 over 50	Kun eksterne ansettelser
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye kvinnelige ansettelser i rapporteringsåret.	8 kvinner	
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye mannlige ansettelser i rapporteringsåret.	5 ansettelser	
Oppgi det totale antallet og frekvensen av nye ansettelser under rapporteringsåret fordelt på region.		Banken er en region
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av ansatte under rapporteringsåret fordelt på alder.	5 sluttet og 22 begynt (ikke tatt med uføre/alderspensjonister)	Ikke fordelt på alder. Turnover – uten de som går av med pensjon
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av kvinnelige ansatte under rapporteringsåret.	2 sluttet og 10 nye ansatte kvinner	
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av mannlige ansatte under rapporteringsåret.	3 sluttet (12 nye ansatte)	
Oppgi det totale antallet og gjennomtrekk-frekvensen av ansatte under rapporteringsåret fordelt på region.		Vi er en region

GRI 401-2 Fordeler gitt til fulltids-ansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte.		
Fordeler gitt til fulltidsansatte, men ikke til deltidsansatte eller midlertidig ansatte.	Alle fast ansatte med 20% stilling eller mer har samme rettigheter og ansattegodet. Vikarer er kun tilsluttet pensjonsordning og yrkesskadeforsikring	

GRI 401-3 Foreldrepermisjon		
Totalt antall ansatte med rett til foreldrepermisjon, fordelt på kjønn		Samtlige ansatte
Totalt antall kvinnelige ansatte som tok foreldrepermisjon	4	
Totalt antall mannlige ansatte som tok ut foreldrepermisjon	1	
Totalt antall kvinnelige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon.	1, 3 er fortsatt i perm	
Totalt antall mannlige ansatte som returnerte til arbeid i rapporteringsperioden etter endt foreldrepermisjon.	0, 1 er fortsatt i perm	

GRI 404-3 Prosentandel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler		
Andel ansatte som får regelmessige prestasjons- og karriereutviklingstilbakemeldinger	90% av medarbeiderne har gjennomført fire kvartalsvise mål- og utviklingssamtaler i 2020	Omfatter alle medarbeidere, ingen forskjell på kjønn

GRI 405-1 Kjønnssammensetning i styrende organer og ledelsen		
Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder 30-50 år i organisasjonens styringsorgan.	37,5%	Kun styret
Rapporter den prosentvise andelen av individer i alder over 50 år i organisasjonens styringsorgan.	62,5%	Kun styret
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder under 30 år per ansattkategori.	Konsernledelsen: 0%	
	Øvrig ledelse 0%	
	Linje: 10,9%	
	Stab/støtte: 7,9%	
	Særlige stillinger: 0%	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder 30-50 år per ansattkategori	Konsernledelsen: 16,7%	
	Øvrig ledelse 61,1%	
	Linje: 44,6%	
	Stab/støtte: 42,1%	
	Særlige stillinger: 20	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte i alder over 50 år per ansattkategori.	Konsernledelsen: 83,3%	
	Øvrig ledelse: 38,9%	
	Linje: 44,6%	
	Stab/støtte: 50%	
	Særlige stillinger: 80	Fast ansatte
Rapporter på den prosentvise andelen av ansatte der annen indikasjon på mangfold er relevant (som minoriteter og sårbare grupper) per ansattkategori		Ingen data på tidspunktet

GRI 405-2 Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner		
Kvinnerns gjennomsnittslønn i prosent av menns gjennomsnittslønn:	Konsernledelsen: 85%	Rapportert på regionen samlet. Analysene er ikke korrigert for strukturelle forhold, eller knyttet til alder, ansiennitet, utdanningsnivå
	Øvrig ledelse: 99%	
	Særlige stillinger: 89%	
	Stab/støtte 89%	
	Linje 89%	
Rapporter definisjonen brukt for «viktige arbeidssteder.»		Rapportert for regionen samlet

GRI 406-1 Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt		
Totalt antall tilfeller av diskriminering		Ingen rapporterte

Likestillingsrapportering	2019	2020
Uttak av permisjon 2020 dagsverk		
Menn:	114	21
Kvinner:	279	591
Sykefravær kjønn 2020 (egen- og legemeldt og koronafravær)		
Menn:	2%	1,5%
Kvinner:	7%	7,4%
Fravær syke barn inkl. korona dagsverk		
Menn:	28	58
Kvinner:	74	59
Andel deltid (av antall deltid)		
Menn:	6,3	6
Kvinner:	93,7	94



Badeparken, Drøbak. Foto: Christer Dahl

3. Tilbakeblikk 2020

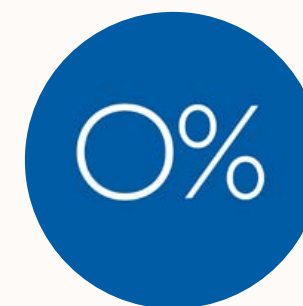




Sponsor- og Eventprisen 2020 – Byttehelgen til SpareBank 1 vant prisen for «Årets Eksterne Event» ros for fokus på utenforskap i samfunnet.



Boligmarkedet henter seg inn igjen og EiendomsMegler 1 Østfold Akershus **øker antall solgte boliger** sammenlignet med 2019



Norges Bank kuttet styringsrenten til historiske **0 %**.



Digital Makrofrukost med overskriften: **«Stormen er over, men markedene er ikke friskmeldt».**



Norsk kundebarometer – SpareBank 1 kåret til nest best på bærekraft av banker.

1. kvartal 2020

Overføring av personrisiko-produktene i SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS.

Kompetansebygging – første kull nyansatte har gjennomført introduksjonskurs.

2. kvartal 2020

Makrofrukost med overskriften: **«Hvordan ser fremtidsutsiktene ut for deg og din bedrift».**

Oppdatering av kundeinformasjon etter nye krav fra myndighetene. Det er totalt innhentet ca. 63.000 kundeerklæringsskjemaer og ca. 46.000 gyldige legitimasjoner i perioden 2019-2020.

Bedriftspensjonsbarometeret – SpareBank 1 har Norges mest fornøyde tjenestepensjonskunder.

Abonnementsoversikt i mobilbanken lanseres (Open banking-partner), gjør det mulig å holde oversikt over og avslutte ulike abonnementer i mobilbanken.

Banken tilbyr finansiering under **Vekstgarantiordningen**; I mars 2020 signerte vi en avtale med Innovasjon Norge og er nå 1 av 14 banker som tilbyr lån under Vekstgarantiordningen. Formålet er å styrke tilgangen til bankfinansiering for innovative og/eller raskt voksende små og mellomstore bedrifter.

SpareBank 1-alliansen fornyer avtalen som hovedsamarbeidspartner med **NSF Langrenn**.

Sustainable Brand Index: SpareBank 1-merkevaren rangert som den mest bærekraftige i kategorien Bank.



Stengte grenser mot Sverige øker varehandelen i vårt markedsområde.

Omdømmemålingen RepTrak – SpareBank 1-alliansen rangeres **blant de topp 10 best likte selskapene i Norge**.

Koronakrisepakke til frivilligheten på inntil 6 mill. kr. øremerket lag, foreninger og kulturlivet i vår region.

Universum-undersøkelsen – SpareBank 1 kåret til **en av Norges mest attraktive arbeidsgivere**



Foto: BERRE

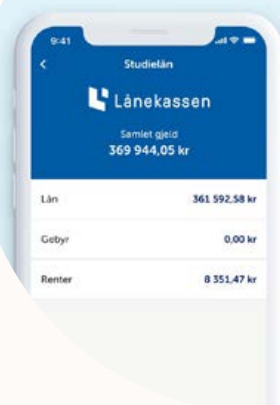


Foto: Mads Suhr Pettersen



Foto: Hans Petter Wille/Halden Arbeiderblad

SpareBank 1



Se her!
Studielånet i
mobilbanken



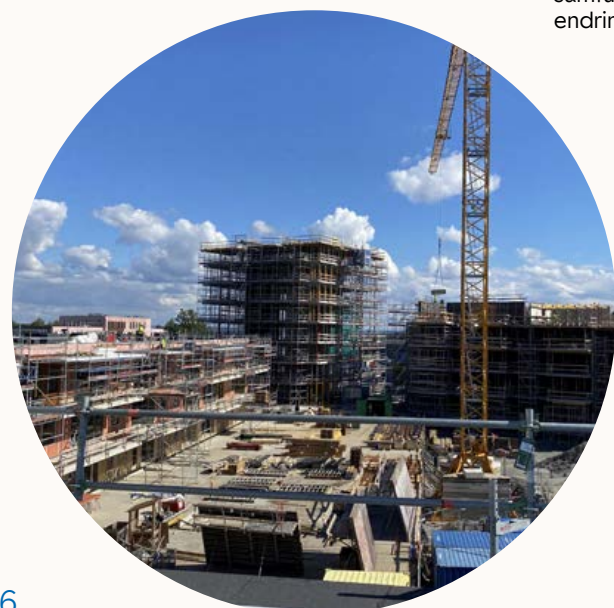
Lånekassen inn i nett- og mobilbanken og vi gir kundene enda bedre oversikt over sin egen økonomi.

3. kvartal 2020

Økt innenlandsturisme og stengt grensehandel bidrar positivt til lokalt næringsliv. **Økning i varehandelen i Østfoldbyene** har vært dobbelt så stor som for landet for øvrig.

Fornytt samarbeidsavtale med SpareBank 1 –alliansen og LO.

EiendomsMegler 1 Østfold Akershus styrker satsningen på nybygg/prosjekt bemanner opp og forsterker tilbudet i dette markedet.



Styret vedtar bankens første bærekraftsstrategi og velger seg bærekraftsmålene: 4: God utdanning, 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn og 13: Stoppe klimaendringene.

Mossefossen får belysning – en del av gaven på 10 millioner kroner til byjubileet.



Foto: Roy Nilsen



Juridisk førstehjelp for bedrifter. Sammen med advokatfirmaet Legalis lanserte vi juridisk førstehjelp for bedrifter i september. Her hjelper vi bedriftsledere og bedrifter med vanlige juridiske problemstillinger og gir gode råd om blant annet arbeidsrett, eiendom, oppdrag- og selskapsrett.

4. kvartal 2020

Digital Makrofrukost med overskriften: «Burde det gått verre?».



Foto: Camilla Bache Mathiesen

Vi engasjerer oss i **TV-aksjonen for Plast i havet** sammen med Moss Miljøfestival.

Sentralbanksjef Øystein Olsen holdt foredraget «**Nye utfordringer for norsk økonomi**» på Litteraturhuset i Fredrikstad. SpareBank 1 Østfold Akershus var enesponsor til arrangementet som av den grunn var gratis for publikum.

Vi arrangerer **Grønn Inspirasjonsdag** og inviterer regionens grønne næringsliv med blant annet Klima Østfold, Østfold Bondelag og LCA.no.

Bankkontoret i **Sarpsborg** feirer 25 år.

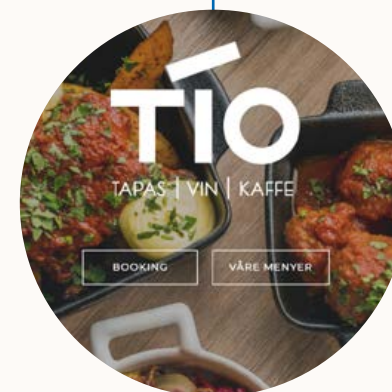


Juridisk førstehjelp webinar om fremtidsfullmakt, arv og skifte ble gjennomført i samarbeide mellom banken og Legalis, med **1000 påmeldte og litt under 2000 mennesker** var innom i løpet av sendingen.



Bedriftsløftet lanseres i november. Vi skal bidra til at flere bedrifter lykkes i Norge. Som bank er vi brennende opptatt av å være bedriftens beste partner – forstå dens utfordringer, lytte og gi råd.

SpareBank 1 og DNB går sammen om å kjøpe Uni Micro, en av Norges ledende aktører innen ERP- og økonomisystemer.



Årets julegave til de ansatte var lokal og bærekraftig, der de ansatte fikk julegavekort på lokalt restaurantbesøk med valgfritt selskap. I praksis betydde det at **SpareBank 1 Østfold Akershus bidro med 230 lokale restaurantbesøk.**

Digital Makrofrukost med overskriften: «**Vekst og optimisme er i vente**».

SpareBank 1-bankene satser på spareområdet og etablerer felles selskap for å samle all aktivitet innenfor området; **SpareBank 1 Forvaltning AS.**

KIRKENS BYMISJON

I 2020 valgte vi å gi en **julegave til Kirkens bymisjon på 75.000 kroner.**

4. Bærekraft og samfunn

Vårt globale ansvar

Som lokal sparebank har vi lang tradisjon for å ivareta vårt lokalsamfunn gjennom å skape vekst og utvikling. Bærekraft er godt forankret i vår virksomhetsstrategi og vi arbeider med å finne nye, gode løsninger for en bærekraftig utvikling av regionen og våre lokalsamfunn.

Samtidig som vårt engasjement for lokal bærekraft er stort, er det også viktig å støtte arbeid som gjøres nasjonalt og globalt. Det innføres stadig nye retningslinjer og rammeverk som vi som finanshus må implementere og følge. Veikartet til Finans Norge fra 2018 legger tydelige føringer, og den kommende EU taksonomen blir et klassifiserings-system utarbeidet for å kunne vurdere om økonomiske aktiviteter kan anses som bærekraftige. Et rammeverk som vil gjøre seg gjeldende og påvirke flere av våre kunder.

Endringer i teknologi og marked vil by på både nye muligheter, men også nye utfordringer der flere av våre kunder vil være eksponerte for klimarelatert omstillingsrisiko i de kommende årene. Fysisk klimarisiko som økt nedbør, jordras og ekstrem tørke har vi allerede vært vitner til de senere årene, og dette er risikoelementer som vil fortsette å være til stede som en konsekvens av klimendringene. Som en lokal sparebank, skal vi være vår rolle bevisst og blant annet arbeide med å opplyse våre kunder om det nye risikobildet. Vi skal være en sparringspartner og bidra til at lokalt

næringsliv kommer styrket ut av den store omstillingen.

Vi erkjenner at vi som bank er en viktig bidragsyter innen bærekraftsarbeidet ettersom vi har stor innflytelse og påvirkning på retningen til pengestrømmen og de midlene vi håndterer og forvalter. Vi tar dermed også vårt globale ansvar på alvor og støtter opp under at alle må gå sammen og bidra til arbeidet med en mer bærekraftig klode.

Målet er å være en organisasjon som har et aktivt forhold til bærekraftig utvikling og som bidrar med å ta ansvar for de utfordringene som samfunnet står overfor. Utover at bærekraftsarbeidet er en integrert del av strategien vår er vi også knyttet til initiativer og rammeverk for å sikre at vårt bidrag er i tråd med krav fra våre interesserter.

GRI

2020 er første året banken gjennomfører rapporteringen etter GRI (Global Reporting Initiative) Standarden. Rammeverket er anerkjent globalt og er blant annet anbefalt av Oslo Børs veiledning for rapportering av samfunnsansvar. →

KLIMAREGNSKAP

Som et første ledd i arbeidet med å kartlegge klimagassutslipp knyttet til vår virksomhet har vi laget et klimaregnskap for egen drift, som inkluderer utslipp fra scope 1, scope 2 og scope 3 (tjenestereiser). Den internasjonale standarden Greenhouse Gas (GHG) protokollen er rammeverket som ligger til grunn for klimaregnskapet. Dette vil være et viktig verktøy i arbeidet vårt med å identifisere konkrete tiltak for å kunne redusere klimagassutslipp fra egen drift. Videre arbeid vil være å kartlegge scope 3 utslipp i vår verdikjede, deriblant utslipp fra vår utlånsportefølje og investeringer. Som bank har vi et stort potensial for å bidra til betydelige utslippsreducerende tiltak i disse kategoriene, og på den måten støtte opp under Parisavtalen og klimamålene satt av regjeringen. Klimaregnskapet for 2020 er i sin helhet lagt til som vedlegg.

TCFD

Vi startet arbeidet med å rapportere i henhold til rammeverket til Task-force on Climate-Related Financial Disclosures

(TCFD) i 2020. Rapporten kommuniserer vårt arbeid med klimarisiko, i tillegg til å bygge opp våre rutiner rundt identifisering og håndtering av klimarelaterte risikoer og muligheter. Arbeidet med klimarisiko vil være et videre fokusområde for oss i 2021. Den overordnede TCFD-rapporten vår står i kapittel 7 Detaljer om bærekraft.

KLIMAKOMPENSERING

Vi har kjøpt klimakvoter utstedt av FN for å kompensere for vårt kartlagte klimagassutslipp på 59 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) i 2020. Dette er ment som et midlertidig tiltak frem til vi får identifisert og iverksatt konkrete tiltak som bidrar til reduksjon i våre klimagassutslipp.

BÆREKRAFT HOS LEVERANDØRER

Vi stiller en rekke krav til arbeidet med bærekraft hos våre leverandører. Les mer i kapittel 7 Detaljer om bærekraft.



Drøbak Golfklubb. Foto: Christer Dahl

FNs bærekraftsmål

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland bærekraftsmålene for å sikre en bærekraftig utvikling. De består av 17 mål og 169 delmål og skal fungere som en felles

arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.



Våre bærekraftsmål

Banken har sluttet oss til FNs bærekraftsmål der vi anerkjenner det globale samarbeidet som må ligge til grunn for å lykkes. Vi stiller oss bak alle målene når vi utøver vårt arbeid. I forbindelse med utviklingen av vår bærekraftstrategi har

vi identifisert fire bærekraftsmål som vi vil ha særlig fokus på, som vi mener er mest relevante for vår virksomhet og er der vårt arbeid kan bidra i mest positiv retning.



SDG 4 – GOD UTDANNING

- Kompetanseheving i egen organisasjon som bidrar til kompetanseheving inn mot person- og bedriftskunder og lokalsamfunnet



SDG 8 – ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

- Innovasjon og digitalisering
- Ansvarlige utlån, investeringer og forvaltning
- Anstendig arbeid, likestilling og mangfold i arbeidslivet
- Sysselsetting
- Anti-korrupsjonsarbeid og etikk
- Innsats mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet



SDG 11 – BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN

- Bistå næringslivet i omstilling og bidra til lokal næringsutvikling
- Bankens rolle i lokalsamfunnet
- Bygge bro mellom bygd og by
- Jordbruk
- Kyst



SDG 13 – STOPPE KLIMAENDRINGENE

- Klimakompensert bank
- Bistå næringslivet i det grønne skiftet
- Tilpasning til klimaendringer
- Bankens egen drift

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

Dialog og samarbeid med våre viktigste interessenter er avgjørende for at vi skal kunne nå våre bærekraftsmål. Det gir oss viktig input på hvilke muligheter og risikoer interessentene mener SpareBank 1 Østfold Akershus står ovenfor, hvordan vi kan gjøre en positiv forskjell og hvor vi kan minske vår negative påvirkning.

I arbeidet med konsernets bærekraftstrategi gjennomførte vi i 2020 en vesentlighetsanalyse med våre viktigste interessenter. Følgende interessentgrupper/roller var representert i undersøkelsen;

- Ansatte
- Tillitsvalgte
- Styreleder
- Kunder
- Eiere og investorer
- Viktige organisasjoner (LO og NHO, Innovasjon Norge, Klima Østfold), Regionale politikere.

Nasjonale myndigheter ble representert ved interne ressurser som har god innsikt i lovverk og gjeldende retningslinjer. Temaene som ble kartlagt i interessentanalysen var innenfor områdene leverandører, egen drift, kreditt-området, investeringer, forvaltning og gavevirksomheten.

INTERESSENTDIALOG

Dialog og samarbeid med våre interessenter er viktig for at banken skal nå

våre ambisjoner, levere på omgivelsenes ønsker og vår plass i lokalsamfunnet.

I 2020 har SpareBank 1 Østfold Akershus hatt kontakt med interessentene på ulike arenaer og om mange ulike temaer. Dialog og samarbeid gjør oss bedre. Hvordan og hvem vi samarbeider med er nærmere beskrevet i ulike kapitler i årsrapporten.

Se også tabell med oversikt over bankens interessentdialog i vedlegget *Detaljer knyttet til bærekraft*.

Av interessentkartet på neste side fremgår de interessentgruppene vi identifiserte som mest relevante.

Løpende interessentdialog er svært betydningsfullt i form av innspill og tilbakemeldinger, deriblant bankens arbeid med bærekraft. Samarbeidet med dem er høyt prioritert, da de påvirker og gir innspill til hvordan banken skal prioritere arbeidet med bærekraft. Dette gir oss et bredt perspektiv og best mulig

STRATEGISK VIKTIGHET FOR INTERESSETER	Viktigst		Mangfold og likestilling Innovasjon og digitalisering	Ansvarlig utlån Ansvarlig investeringer Bekjempe økonomisk kriminalitet Personvern Lokal støttespiller
	Viktigere	Transport Avfall/matsvinn	HMS Grønne produkter i personmarkedet Klima og miljø i eget hus	Livslang læring
	Viktig	Aktivt eierskap Naturmangfold	Ansvarlig markedsføring Fornybar energi og energieffektivisering Krav til leverandører om arbeidstakerrettigheter Miljøkrav til leverandører og samarbeidspartnere.	
		Viktig	Viktigere	Viktigst
STRATEGISK VIKTIGHET FOR SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS				

grunnlag for å kunne gjøre gode valg og prioriteringer for hvordan vi kan bidra til bærekraftig utvikling i vår region fremover i lys av hva som er viktig for våre omgivelser.

FØLGENDE OMRÅDER PEKTE SEG UT I VESENTLIGHETSANALYSEN

Høye forventninger til konsernets rolle som lokal støttespiller, og for lokalt næringsliv spesielt. Konsernet bør ta en rolle som pådriver og rådgiver for grønn omstilling i næringslivet, gjennom ansvarlige utlån og investeringer, og gjennom arbeidet med økonomisk kriminalitet, personvern og informasjonssikkerhet.

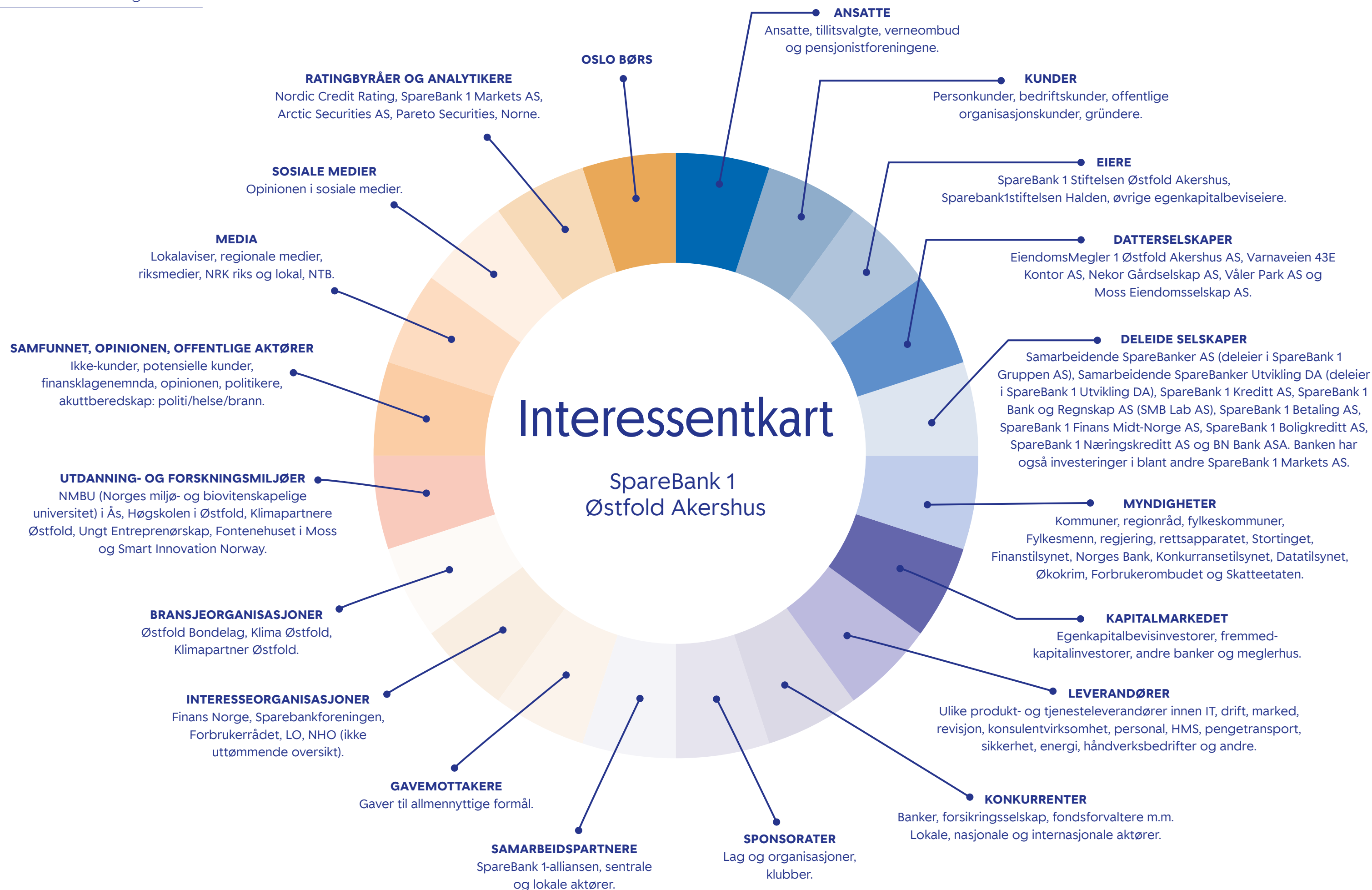
I tillegg var mange opptatt av at gavevirksomheten fortsatt bør regnes med som en viktig ressurs for å kunne bidra til fremtidig bærekraftig utvikling.

På bakgrunn av vesentlighetsanalysen fulgt opp av interne prosesser i ledelsen

og forankring i styret, skal SpareBank 1 Østfold Akershus legge hovedvekten av sin bærekraftsatsing innenfor fire hovedsatsinger. Det handler å jobbe med bærekraft innenfor kjernevirksomheten, og hvordan vi gjennom å være rådgiver og pådriver skal bidra til grønn omstilling av lokalt næringsliv. Det handler også om vår rolle som lokal støttespiller og å ivareta og forbedre klima og miljøavtrykk i eget hus. Ut fra disse områdene, har vi valgt ut fem vesentlige tema som utdypes i neste kapittel i denne rapporten:

- 1) Ansvarlige utlån
- 2) Ansvarlige investeringer
- 3) Arbeid mot økonomisk kriminalitet
- 4) Personvern
- 5) Bidrag til bærekraftige formål.

Vi vil understreke at kompetanse og god kommunikasjon er avgjørende faktorer for å lykkes i arbeidet med våre vesentlige tema.



5. Våre vesentlige temaer innen bærekraft

Vesentlighetsanalysen gjennomført i juni 2020 dannet grunnlaget for hvilke tema innenfor bærekraft konsernet skal ha særskilt fokus på, og hvilke GRI indikatorer vi rapporterer i henhold til. Her finner du en nærmere utdyping av våre fem vesentlige tema.

5.1 Ansvarlige utlån

Banken har drevet bærekraft utvikling av våre lokalsamfunn i 185 år. Å gi lån til privatkunder og bedriftskunder er bankens kjernevirksomhet, og vi integrerer samfunnsansvar i vår virksomhet fordi det er moralsk og etisk riktig, samtidig som det er god risikostyring.

Gjennom ansvarlige utlån skal vi bidra til lokal verdiskapning og tilrettelegge for at vår region er et attraktivt område for de menneskene som bor og driver næringsvirksomhet her.

Som långiver er vi bevisst vårt ansvar og våre muligheter. Det betyr at vi gjør vurderinger på hva vi låner ut penger til. Vi har stor påvirkningskraft, og gjennom finansiering kan vi være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og privatpersoner i en bærekraftig retning. Bedriftsmarkedet (BM) står for mindre enn en fjerdedel av bankens utlån, men det er her vi har størst mulighet for positiv påvirkning og størst risiko for negativ påvirkning på miljø, natur og klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, samt økonomisk kriminalitet og styring (forkortes gjerne ESG-risiko). Banken finansierer virksomheter som er avgjørende for opprettholdelse av arbeidsplasser,

og gjennom finansielle tjenester stimulerer vi til etablering av nye virksomheter og vekst i eksisterende bedrifter.

Bedriftsmarkedet (BM)

Banken har ikke, og skal ikke ha, kunder innen bransjer som forurensrer miljøet vesentlig, er skadelig for arts mangfoldet, kontroversiell våpenproduksjon, kraftproduksjon innen kull eller olje, pornografisk virksomhet eller tobakkindustri.

HVA BLE GJORT I 2020

I 2020 startet vi for alvor arbeidet med å integrere bærekraft i våre kredittvurderinger.

Banken erfarer at det er et stort behov for å bevisstgjøre mange næringskunder med hensyn til å vurdere og forstå bærekraftsrisiko. Gjennom å være en



STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Strategi for bærekraft. Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet samt veiledning for vurdering av samfunnsansvar og bærekraft bedriftsmarkedet.

Mål for 2021:

- Vi skal ha en bærekraftig kredittportefølje.
- Våre rådgivere skal vurdere relevante ESG-faktorer i alle kredittsaker for BM.
- Vi skal bidra til at våre kunder får et bevisst forhold til bærekraft, klima og miljørisiko.

GRI-indikator: F7, F8, SØA-1. Opplæring: 404-2,3.

SDG: 8.10, 9.4, 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a, 15.b og 16.4.



god sparringpartner for kundene våre skal vi bidra til å øke bedriftenes bevissthet og praksis rundt bærekraft. Gjennom dialog og krav til ansvarlighet er vårt mål å påvirke til en positiv samfunnsutvikling og redusere både kundenes og vår egen risiko.

Det er i 2020 utarbeidet nye retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft

i Bedriftsmarkedet, samt veiledning for vurdering av samfunnsansvar og bærekraft i kredittprosessen.

Fra og med 2021 er det krav om at ESG-risiko skal vurderes i forbindelse med alle lånesaker over en viss størrelse, på lik linje med øvrige risikoforhold.

Sentralt i vår vurdering er kundens holdning og økonomiske evne til å kunne etterleve krav som er og vil bli pålagt. Vi skal bevisstgjøre kundene gjennom relevante spørsmål og dialog om temaet, og vi skal være en pådriver for at våre kunder reduserer risikoene gjennom bærekraftige investeringer.

I tillegg er det i 2020 implementert et samsvar-spørsmål i alle lånesaker, som gjør at saksbehandler må svare på hvorvidt kundens egne opplysninger stemmer med faktisk bruk av banken. Vurderinger av samfunnsansvarsrisiko i form av «kjenn-din-kunde»-prinsippet er dermed integrert i kredittprosessen.

E-SIGNERING OG DIGITAL LÅNESØKNAD

Vi jobber aktivt med å redusere bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låneprosessen, for dermed å spare miljøet gjennom redusert papirbruk og for å effektivisere prosessen. Antall e-signerte lån måles månedlig og i 2020 ble 95 % e-signert. I tillegg oppfordres kundene til å starte lånesøknad på nett, med opplasting av relevante dokumenter.

VÅRE PRODUKTOMRÅDER

I 2020 inngikk vi samarbeid med Innovasjon Norge om å tilby gunstige lån un-

der vekstgarantiordningen. Dette er lån som gis til innovative og/eller raskt voksende små og mellomstore bedrifter. Via denne ordningen ønsker vi å bidra til vekst og nyskapning i regionen vår, som igjen vil bidra til å sikre arbeidsplasser. Vi innvilget 2 slike lån i 2020, med til sammen kr 8 mill.

Vi har ingen grønne låneprodukter, men vi tilbyr bedriftskundene våre grønn objektsfinansiering via vår produktleverandør SMN Finans Midt-Norge AS. Dette gjelder gunstig finansiering av elektrisk utstyr og kjøretøy, samt leasingavtale på solcellepanel.

OPPLÆRING AV ANSATTE

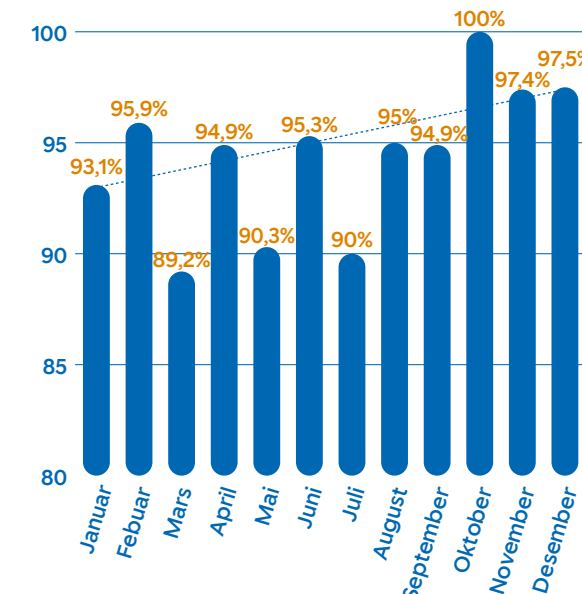
I 2020 har både kunnskap og modning økt i organisasjonen, og vi har kommet et stykke på vei med intern forankring av arbeidet med å integrere bærekraft i kredittprosessen.

Alle kredittmedarbeidere i BM gjennomførte i 2020 e-læringskurset «Bærekraftig Finans».

I tillegg er det avholdt intern workshop for BM-avdelingen med bærekraft som tema. Målet var å få en felles forståelse av hva bærekraft og ansvarlige utlån innebærer, samt øke oppmerksomheten rundt ESG-risiko vi er eksponert for gjennom våre kunderelasjoner.

Videre er det blant kredittmedarbeiderne utpekt ressurspersoner på bærekraft innen eiendom og landbruk. Ressurspersonene skal kjenne regelverk og

Andel e-signerte lån 2020 – BM



vurderingskriterier ekstra godt, og de skal bidra til effektiv implementering av bærekraft og samfunnsansvar i kredittprosessen, gjennom å være sparringspartnere ovenfor de andre kredittmedarbeiderne i avdelingen.

VEIEN VIDERE

Vi er fornøyd med arbeidet som er påbegynt i 2020. Det har lagt et godt grunnlag for vårt videre arbeid med samfunnsansvar i utlånsvirksomheten, og det har bidratt til økt oppmerksomhet blant rådgiverne.

I 2021 vil vi prioritere opplæringstiltak som bidrar til å styrke kompetansen på klimarisiko spesielt. Videre er det planlagt et webinar i 2021 for bankens landbrukskunder, med informasjon om og opplæring i bruk av klimakalkulator.





Banken skal fortsette å integrere ESG-risiko i kredittprosessen, og målet er at vi i løpet av 2021 kan ta i bruk et felles vurderingsverktøy for SpareBank 1-allian- sen. Videre vil interne retningslinjer og vurderingskriterier utvikles etter hvert som vi opparbeider oss kompetanse og erfaring på området. Vi ønsker først og fremst å være en god sparringpartner for våre kunder, og kundedialog knyttet til samfunnsansvar og ESG-risiko vil der- for fortsette i økt omfang i 2021.

Privatmarkedet (PM)

HVA BLE GJORT I 2020

Vi er helt i starten av arbeidet med å se på hvordan Privatmarkedet også i tiden som kommer kan bidra til bærekraftige lokalsamfunn som i større grad skal bygge oppunder FNs bærekraftsmål. God selskapsstyring, regulatoriske ram- mer, forsvarlig utlånspraksis og fokus på forretningsetiske forhold sammen med videreutvikling og konkretisering

av klimarisikotiltak framover skal bidra til kontinuerlig forbedring.

Som samfunnsaktør skal banken bidra til ansvarlige utlån og bærekraftig forbruk og økonomi for våre privatkunder. For kunder som har en vanskelig økonomisk situasjon, eller gjennomgår en livskrise, ønsker vi som sparebank å ta en sær- skilt rolle. God rådgivning og personlig oppfølging som legger til rette for sunn hverdagsøkonomi skal bidra til gode lokalsamfunn i vår region.

I 2020 knyttet vi oss til Energiportalen som vi i tiden fremover vil jobbe inn i produktspekteret vårt for å øke kunders bevissthet rundt energi og miljø.

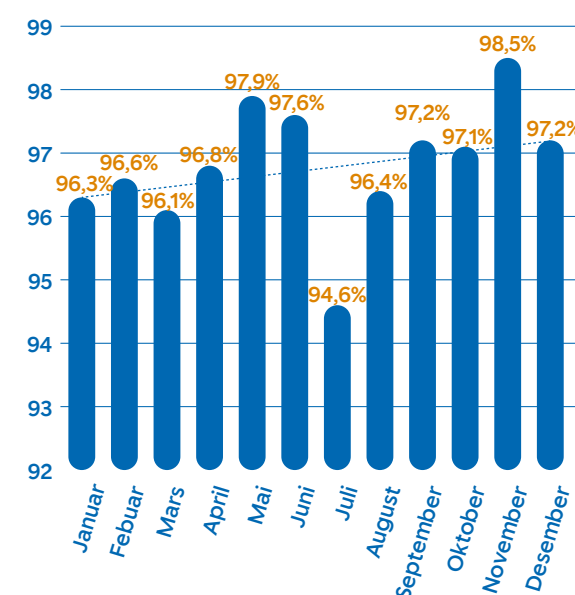
I tillegg utvikler vi digitale og fysiske rådgivningsløsninger for å forenkle hver- dagsøkonomien til våre kunder. Vi øn- sker å være tilstede for alle våre kunder i alle livets faser. Vi er derfor stolte over å tilby et produktspekter fra den første sparekontoen til kjøp av bolig og helt til arv og skifte.

Vurderinger av samfunnsansvarsrisiko i form av «kjenn-din-kunde» prinsippet er viktig for samfunnsansvaret vårt. Derfor implementerte Privatmarkedet i 2020 et samsvar-spørsmål i alle lånesaker som gjør at saksbehandler må svare på hvor- vidt kundens egne opplysninger stem- mer med faktisk bruk av banken.

E-SIGNERING OG DIGITAL LÅNESØKNAD

Vi har som mål å redusere bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låne- prosessen, for dermed å spare miljøet

Andel e-signerte lån 2020 – PM



gjennom redusert papirbruk og for å effektivisere kredittprosessen.

I 2020 ble 97 % av lånesøknadene e-signert. I tillegg oppfordres kundene til å starte lånesøknad på nett, med opplastning av relevante dokumenter digitalt. Antall lån som er startet på nett har vært stigende, og i slutten av 2020 ligger nivået på nettsøknader på om- trent 90 %.

VÅRE PRODUKTOMRÅDER

Banken har i dag ingen grønne boliglån og grønne lån for energitiltak for privat- markedet, men vi har en rekke lån med sosial profil som fordel for våre kunder:

- LOfavør førstehjemslån ble lansert i 2019 og er vårt rimeligste lån til kjøp av første bolig, uansett alder.
- Boliglån ung og LOfavør Boliglån ung er rabatterte produkter som skal hjelpe unge boligkjøpere inn på bolig- markedet.

”Som samfunnsaktør skal banken bidra til ansvarlige utlån og bærekraftig forbruk og økonomi.

- Lån lønnsgarantifondet LO er et lån til boliglånsrente dersom bedriften kunden jobber i skulle gå konkurs i påvente av utbetaling fra lønnsgarantifondet.
- LOfavør konfliktlån er et lån med boliglånsrente til kunder som havner i langvarig arbeidskonflikt i forbindelse med tariffoppgjør.

Samlet tall for denne porteføljen var per utgangen av 2020 6,7 milliarder kroner, som utgjør ca. 28 % av bankens PM portefølje.

Vi tilbyr også fordelaktige lånebetingelser til kunder som kjøper elbil.

OPPLÆRING AV ANSATTE

Rådgivere som håndterer bankens privatkunder faller inn under flere godkjenningsordninger som sparing/plassering, skadeforsikring, personforsikring og kreditt. Det tilrettelegges med lesedager og jevnlig kompetanseoppdateringer i form av fagdager og faguker i tillegg til individuelle kompetanseplaner utarbeidet i samarbeid med nærmeste leder. I løpet av et år gjennomføres det også flere kurs innenfor relevante temaer, de fleste fag- og risikoorienterte.

VEIEN VIDERE

Vi har for tiden ingen «grønne lån» med rentefordel til boliglånskundene våre, men er i oppstarten av å se på hvilken innretning slike lån kan ha i vår bank.

Vi ønsker å tilby lån som har reell innvirkning på bærekraftsmålene og som hjelper våre kunder å ta grønne valg. Investering og oppgradering av spesielt eksisterende bygningsmasse representerer ofte en betydelig investering. Vi ønsker å finne en fornuftig kombinasjon av Enovas støtteordning, Energiportals analyser og konkurransedyktige betingelser.

I 2021 vil samtlige ansatte i privatmarkedet få ytterligere opplæring i bankens strategi for bærekraft. På agendaen første halvår 2021 står også kurset «Bærekraft i finans.»



5.2 Ansvarlig investering

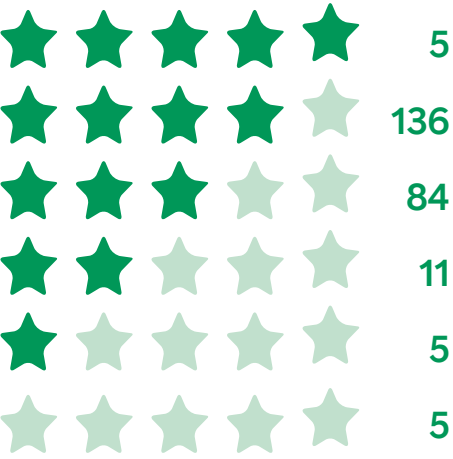
Som nav i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som bidrar til å skape en bærekraftig fremtid.

HVORFOR

Som bank investerer vi selv eller på vegne av våre kunder betydelige midler. Dette

gjennom våre kunders plassering av midler i fondsprodukter, SB1 Forsikring sin plassering av våre kunders pensjons- →

Poengfordelig
blant 246 distribuerte fond



I kartleggingen gir negativ screening inntil 2 poeng, positiv screening 1 poeng og aktivt eierskap inntil 2 poeng. Total mulig poengsum er altså 5.

midler og bankens plassering av overskuddslikviditet.

Det er krevende å ha oversikt over de ulike investeringsmulighetenes bærekraftspåvirkning, både innen miljø, klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet og virksomhetsstyring. Som nav i finansieringsprosessen har vi stor påvirkningsmulighet og vi kan gjennom bevisste valg og god informasjon bidra til ansvarlige investeringer som bidrar til å skape en bærekraftig fremtid.

FONDSSPARING

Våre kunder har plassert 1,9 milliarder kroner i ulike fonds- og spareprodukter.

Basert på bankens retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft oppda-

teres det årlig en omfattende bærekraftsanalyse. Denne gir en gradert fondsmerking for alle verdipapirfondene som tilbys kundene. Merkingen skal gjøre det lettere for kundene å velge fond basert på bærekraftskriterier. Mye av arbeidet med fond er sentrert i SpareBank 1-alliansen via et samarbeid mellom SpareBank 1-bankene, SpareBank 1 Utvikling og The Governance Group. De 265 fondene er gradert etter:

Utelukkelse:

- Selskaper som produserer eller på annen måte handler med kontroversielle våpen (252 fond*).
- Selskaper som får vesentlige deler av sine inntekter fra termisk kull, eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull (183 fond*).
- Selskaper som bidrar til alvorlig miljøskade (196 fond*).
- Selskaper som på et aggregert selskapsnivå fører til uakseptable nivåer av klimagasser (166 fond*).
- Selskaper som er involvert i alvorlige brudd på menneskerettigheter (211 fond*).
- Selskaper som er involvert i korrupsjon (197 av fond*).

*Antall fond som har de ulike eksklusjonskriteriene.

Aktivt eierskap:

- Fond som i sitt aktive eierskap kommuniserer med selskapene om ESG-forhold (248 fond) og stemmer på generalforsamlinger (246 fond*).
- Fond som rapporterer offentlig om hvordan aktivt eierskap utøves (230 fond*).

Positiv utvelgelse:

- Fond som gjennomfører positiv seleksjon av selskaper basert på samfunnsnyttige ikke-finansielle forhold (9 fond).

I tillegg måler 95 av de 265 fondene som er kartlagt, klimautslipp.

Av fondene som forvaltes av vårt deleide datterselskap ODIN, får samtlige fond 4 poeng. Odin benytter ikke positiv screening og fondene oppnår dermed ikke det siste poenget. Odin har valgt å fokusere på aktivt eierskap som metode da vi mener dette gir større påvirkningskraft. I vår rådgivning til kunder er det primært ODIN-fond som blir anbefalt.

I tillegg til merking av de fondene vi tilbyr, vil SpareBank 1 Østfold Akershus retningslinjer for fondsforvaltning ligge til grunn for alle nye fond som tas inn på vår fondsplattform. Våre anbefalte fond, som er rundt 40 av totalt 265 fond på plattformen, vil kun være fond som følger bankens retningslinjer.

FORSIKRING

Våre kunder har 700 millioner plassert i ulike typer livsforsikring og pensjensparing. Videre har over 10 000 av våre kunder en eller flere skadeforsikringer.

Bærekraftvurderinger og identifisering av risikofaktorer knyttet til miljø, samfunnsforhold og selskapsstyring har en sentral plass i SpareBank 1 Forsikring sin investeringsstrategi og inngår i alle beslutninger. Strategien har vært praktisert

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Strategi for samfunnsansvar og bærekraft. Generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft. Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for distribusjon av verdipapirfond.

Mål for 2021: Vi undersøker kundens klimapreferanser som en del av egnethetsvurderingen og tilbyr produkter som er i overensstemmelse med kundens klimapreferanser. (HP 1.1.4). Vi gir kunden god informasjon om klimaprofilen i alle våre fond. (HP 1.1.5). Vi har arrangert minst to kundearrangement om fondsplassering der ESG er tema. (HP 1.1.6)

GRI-indikator: FS10 og FS11.
Opplæring: 404-2,3
SDG: 8.10, 12.8,



lenge som en naturlig del av den aktive investeringsforvaltning. SpareBank 1 Forsikring mener at aktivt og ansvarlig eierskap vil bidra til verdiskapning og raskere omstilling til et bærekraftig samfunn. Det er utarbeidet egne Retningslinjer for ansvarlige investeringer som beskriver tilnærmingen til bl.a. integrer-



99 Av fondene som forvaltes av vårt deleide datterselskap ODIN, får samtlige fond 4 poeng.

ing av bærekraft i kapitalforvaltningen. For SpareBank 1 Forsikring er fremtidsanalysen, og dermed bærekraftsrisiko, selve utgangpunktet i forvaltningen. SpareBank 1 Forsikring er og skal være et bærekraftig selskap som tar samfunnsansvar.

Å ekskludere et selskap med problemer knyttet til ESG er nødvendigvis ikke en bærekraftig og konstruktiv løsning på lang sikt, ettersom endringen av eierskap i seg selv (ofte til mindre ansvarlige eiere) ikke vil føre til en forbedring i måten selskapet opptrer på. SpareBank 1 Forsikring ser på utelukkelse som siste utvei og foretrekker å bruke eierengasjementet til å påvirke et selskap i en mer bærekraftig og ansvarlig retning. Altså hjelpe disse selskapene over i «grønn sone» fremfor eksklusjon.

SpareBank 1 Forsikring har tatt bærekraft inn som aspekt i hele sin drift:

- Kultur: Jobber med å skape en kultur for langsiktige og bærekraftige beslutninger.
- Produkter: Jobber kontinuerlig med vedlikehold av eksisterende produktportefølje samt utforske nye bærekraftige pensjonsløsninger.

- Kommunikasjon og kompetanse: SpareBank 1 Forsikring skal være tilgjengelig, tydelig og relevant og ha kompetanse til å veilede kundene til bærekraftige valg.
- Strategisk og operasjonelt: Bærekraft er forankret i selskapets strategiprosess med involvering av alle ledd i organisasjonen.
- FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN Pri) er undertegnet og det forplikter til å iverksette seks prinsipper for ESG-integrering.

PLASSERING AV OVERSKUDDSLIKVIDITET

SpareBank 1 Østfold Akershus er en samfunnsbevisst og ansvarlig bank, med en bærekraftig forvaltning. Bankens investeringsvirksomhet følger norske lover og regler.

Banken har for likviditetsformål investert i en portefølje av obligasjoner som ved årsslutt var på 1,7 milliarder kroner. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og norske og nordiske kommuner. Banken har utarbeidet strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industriselskaper. Dette sikrer samtidig en god bærekraftig plassering.

OPPLÆRING

Bærekraft er tatt inn som en naturlig del av det løpende kurs- og kompetansehevning, herunder den årlige AFR autorisasjonen.

5.3 Arbeid mot økonomisk kriminalitet

Vi driver et kontinuerlig arbeid for å avverge økonomisk kriminalitet og ivareta bankens og det finansielle systemets integritet.

HVORFOR

En bærekraftig utvikling av økonomien er avhengig av inntekter. Svart arbeid, svindel, skatte- og avgiftsunndragelser bidrar til å redusere Norges og andre staters inntektsgrunnlag, og dermed evnen til å levere utdannings-, helse og velferdstjenester.

Økonomisk kriminalitet undergraver det finansielle systemets integritet og er en trussel mot et sunt næringsliv og velferdssamfunnet. Dermed er det en trussel mot demokrati og trygghet. At banken blir brukt til hvitvasking og terrorfinansiering ved å kanalisere midler som stammer fra kriminell virksomhet er en vedvarende trussel som må bekjempes. Svindel og svindelforsøk mot kunder er økende og medfører at pengene tilfaller ulike kriminelle aktører. Myndigheter, kunder og konkurrenter skal ha tillit til at SpareBank 1 Østfold Akershus jobber profesjonelt og redelig og at til enhver tid gjeldende lover og retningslinjer etterleves. Gjennom kunnskap og årvåkenhet i alle ledd i organisasjonen skal konsernet bidra til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Økonomisk kriminalitet omfatter også miljøkriminalitet gjennom ulovlig eksport eller destruksjon av avfall, for eksempel elektronikk, som gjerne er knyttet til organisert kriminalitet som strekker seg over landegrensene. Ulovlige utslipp, handel med illegale varer, ulovlige arter, dyr, planter eller kunst og kultur med utbytte til kriminelle aktører er medvirkende til å svekke en bærekraftig utvikling. Misbruk av offentlige støtteordninger knyttet til miljøtiltak og bærekraft er også noe vi er oppmerksom på.

HVORDAN

Vi erkjenner vårt viktige samfunnsansvar. Gjennom etterlevelse av plikter og regelverk bidrar konsernet til å gjøre det finansielle systemet mindre attraktivt for kriminelle aktører. Det arbeides målrettet med å forebygge, avdekke og avverge at banken benyttes til hvitvasking og finansiering av terror og masseødeleggelsesvåpen.

Etterlevelse av regelverk knyttet til hvitvasking, terrorfinansiering og bekjempelse av økonomisk kriminalitet er jevnlig gjenstand for oppmerksomhet



i alle deler av organisasjonen. Vi følger endringer i trusselbildet og justerer arbeidet basert på risiko. Gjennom løpende vurderinger og den årlige risikoanalysen for hvitvasking kartlegges det hvilke risikofaktorer vi må ha spesiell oppmerksomhet mot. Risikovurderingen danner grunnlaget for gjennomgang av policy, rutiner og for arbeidet innenfor området.

Konsernet er opptatt av at ansatte skal forstå vårt samfunnsansvar og hvorfor arbeid mot antihvitvasking er viktig. Enhver som jobber hos oss skal kjenne til og følge regler og rutiner for antihvitvaskingsarbeid og varslingsrutiner. Ansatte skal jobbe aktivt for å forebygge, avdekke og rapportere forhold eller transaksjoner som er knyttet til utbytte av straffbare handlinger eller tilknytning til terrorvirk-

somhet. Kompetanse er en forutsetning for etterlevelse og dermed god kvalitet i dette arbeidet. Det gjennomføres årlig obligatorisk og tilpasset opplæring til styret og ansatte ved hjelp av e-læringskurs, i tillegg til jevnlig informasjon og opplæringsrunder i avdelinger.

Alle bankens aktive kunder skal være korrekt legitimert og kundene skal jevnlig oppdatere kundeforholdets formål og tilsiktet art. Transaksjoner banken blir kjent med skal være i samsvar med bankens kjennskap til kunden og dens virksomhet. Digital kriminalitet og bedrageri er økende og den økonomiske kriminaliteten er i stor grad grensekryssende. Finansielle transaksjoner går raskere og krever dedikert innsats for å forhindre økonomisk kriminalitet. Banken gjennomfører en rekke kontroller for å følge opp arbeidet, og området revideres minimum årlig. Det undersøkes og rapporteres hvert år en rekke mistenkelige transaksjoner til Økokrim, og det har vært høyere innrapportering av saker forbundet med mistanke om hvitvasking i 2020 sammenlignet med tidligere år.

Svindel henger tett sammen med hvitvasking. Utbytte fra bedrageri må i de fleste tilfeller hvitvaskes, og det er ofte en sammenheng med organisert kriminalitet hvor utbyttet inngår videre i finansiering av ulike typer kriminalitet. Svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir mer utbredt og mer avansert for hvert år. Våre kunder er utsatt for cybertrusler og hendelser blant annet gjennom kriminelle aktørers misbruk av

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRADET

Viktige retningslinjer: Hvitvaskingsloven med forskrifter, AHV-risikoanalyse, -policy og -rutiner, etiske retningslinjer, varslingsplakat, policy for interessekonflikter, virksomhetsstyring i SØA.

Mål for 2021: Ved å gjennomføre riktige og tilpassede kundetiltak jobber vi dedikert for å forhindre økonomisk kriminalitet/ hvitvasking/terrorfinansiering gjennom vår bank.

Fortsette arbeidet med å øke kunnskap og årvåkenhet gjennom informasjon og opplæring for en god risikokultur.

GRI: 205-2 og 205-3.

Opplæring: 404-2 og 404-3

SDG: 8 og 16.2, 16.4, 16.5



kundens tilgang i mobil og nettbank. Vi arbeider med forebygging og hendelseshåndtering og gir løpende informasjon til kunder direkte via nettsidene våre og gjennom medier om pågående svindelforsøk og forebygging. Flere svindelforsøk er avverget som følge av bankens transaksjonskontroller og oppfølging. Banken legger stor vekt på å ha samtaler med personer som er ofre for



svindel. Svindeltyper som kundene utsettes for er blant annet kjærlighetssvindel, investeringssvindel, direktørsvindel, falske faktura og phishing. Utnyttelse av eldre kunder gjennom den såkalte Olga-svindelen er blant de bedrageriene som har rammet våre kunder. Det er også tilfeller der kunder bevisst eller ubevisst stiller sin konto til disposisjon for hvitvasking av penger (pengemuldyr).

Økonomisk tap for kunden som følge av svindel, er tap for banken og for samfunnet fordi det gir inntekter til kriminelle.

- Resultater av vårt arbeid i 2020:
- E-læringer om antihvitvask: Tilpassede e-læringer til ulike grupper ansatte.
 - Gjennomføringsprosent e-læringskurs antihvitvask: 91 % har gjennomført tildeelte kurs.
 - Andre opplæringsaktiviteter i 2020: To opplærings-/informasjonsrunder og diverse workshops i avdelinger.
 - Antall innmeldte saker til Økokrim er mer enn doblet siste år.

VIDERE ARBEID

Arbeidet innenfor området er målrettet og det utvikles og konkretiseres kontinuerlig for å ivareta vårt samfunnsansvar. Samarbeid mellom banker gjennom kunnskapsdeling vil fortsatt være vesentlig for å forhindre økonomisk kriminalitet. Samarbeid med myndigheter vil i løpet av 2021 forsterkes gjennom DSOP-møteplassen. Vi vil fortsette vårt arbeid i ulike samarbeidsfora og fortsette å følge med på trusselbildet for

å justere og utvikling av manuelle og automatiserte prosesser innen området. Videre opplæring for å opprettholde høy bevissthet blant medarbeidere er også vesentlig for å styrke vår evne til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Etikk og antikorrupsjon

HVORFOR

Bærekraftig utvikling skal være en del av vår virksomhet, og vårt samfunnsansvar omfatter både økonomiske, sosiale og miljømessige forhold. Vi skal ikke medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske, verken internt eller i samfunnet for øvrig.

Konsernet er avhengig av høy tillit fra kunder, interessenter og samfunnet for øvrig. Profesjonalitet og integritet skal prege ansatte som jobber hos oss. Alle ansatte og tillitsvalgte i Konsernet skal ha en aktiv holdning til egen etikk og integritet og opptre ansvarlig og lojalt i henhold til den etiske standard. Korrupsjon gjennom å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning, stilling, verv eller oppdrag er straffbart både for den som gir og den som mottar slike ytelser.

HVORDAN

Konsernets etiske retningslinjer skal bidra til bevisstgjøring og etterlevelse hos ansatte og tillitsvalgte. Retningslinjene oppdateres og godkjennes årlig av

styret, og omhandler blant annet taushetsplikt, habilitet, interessekonflikter, deltakelse og verv i næringsvirksomhet og nulltoleranse for korrupsjon internt og hos forretningspartnere. Korrupsjonsbekjempelse gjennom fokus på gaver, andre fordeler eller koblinger til seg selv eller nærstående i forhold til ansettelsesforhold eller verv omhandles i de etiske retningslinjene. Policy for interessekonflikter tydeliggjør og risikovurderer områder knyttet til korrupsjon og fremmer etisk bevissthet.

Avdekking av korrupsjon omfattes av arbeidet knyttet til økonomisk kriminalitet, hvor blant annet kartlegging av reelle rettighetshavere og politisk eksponerte personer inngår. Korrupsjon kan forekomme knyttet til stort sett alle forretnings- og virksomhetsområder i banken. Risikoområder kartlegges blant annet gjennom bakgrunnsarbeid knyttet til policy for interessekonflikter. Videre inngår det i risikovurderinger knyttet til interne misligheter, og det gjennomføres ulike internkontroller for å forhindre og avdekke slike tilfeller. Hendelser skal håndteres i tråd med konsernretningslinjer for mislighold og uregelmessigheter.

Det gjennomføres årlig bevisstgjøringsskampanje om innholdet i de etiske retningslinjene gjennom e-læringer som skal bekreftes av den enkelte. Etikk, bekjempelse av korrupsjon og økonomisk kriminalitet er tema på ulike samlinger og læringsmoduler for ledere og ansatte. Etiske retningslinjer er også tema på introduksjonskurs for nyansatte. All

rådgivning til kunder skal være faglig og etisk forsvarlig. Alle ansatte som utfører rådgivning skal gjøre seg kjent med, og etterleve retningslinjer for «God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling». Etiske dilemmaer bl.a knyttet til korrupsjon er tema gjennom AFR-sertifiseringen av våre rådgivere, gjennom forståelse av retningslinjer for antihvitvasking, og gjennom e-læringer og opplæringsaktiviteter gjennom året.

Det er etablert egen varslingsplakat med rapporteringslinjer, det er mulig å varsle anonymt, også til ekstern mottaker. Varslingsplakaten er sammen med etiske retningslinjer tilgjengelig på bankens intranett. Det er ikke registrert brudd på retningslinjene knyttet til korrupsjon.

VIDERE ARBEID

Korrupsjonsbekjempelse er en del av etiske retningslinjer og inngår i ulike e-læringskurs knyttet til den, i tillegg som del av opplæring i antihvitvask og i autorisasjonsordning for finansielle rådgivere. Det skal vurderes om det er behov for å gjennomføre en egen casebasert opplæring i antikorrupsjon i tillegg til dette.

GRI 205-2 Kommunikasjon og opplæring om policyer og prosedyrer knyttet til antikorrupsjon	
Kommunikasjon og opplæring om policyer og prosedyrer knyttet til antikorrupsjon	Årlig e-læring om etikk som inkluderer antikorrupsjon 88% gjennomført
GRI 205-3 Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	
Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	Det er ikke registrert brudd på retningslinjer knyttet til korrupsjon

5.4 Personvern

Personvern skal sikre hensynet til den enkeltes personlige integritet og privatliv. Våre kunder skal ha tillitt til at deres personopplysninger er trygge hos oss og behandles i tråd med gjeldende regelverk og GDPR, EUs forordning for personvern.

HVORDAN

Det er etablert et internt rammeverk for å ivareta personvernet til kunder, ansatte og andre som inkluderer personvernerklæring og policy for behandling av personopplysninger med tilhørende retningslinjer. Årlig risiko- og sårbarhetsanalyse utarbeides for IKT-området hvor personvern er inkludert. Denne danner utgangspunkt for IKT-strategi, policy for informasjonssikkerhet og vårt arbeid innen områdene. Det gjennomføres internkontroller av både første forsvarslinje og andre forsvarslinje (Compliance) for å sikre etterlevelse av internt og eksternt rammeverk. Personvernombud involveres i alle spørsmål som gjelder vern av personopplysninger, herunder lansering av nye systemer, produkter og tjenester. Personvernombudet rapporterer jevnlig til styret om status, avvik, opplæring og informasjon gitt til ansatte om personvern og hvilke aktiviteter som er planlagt framover. Det utarbeides kvartalsvis compliancerapport fra andre forsvarslinje (Compliance) til konsernledelsen og styret som både inkluderer vurderinger av etterlevelse, status på internkontroller, avvik og klager innenfor personvernområdet. I tillegg

legg gjennomføres det internrevisjoner på området. Gjennom 2020 har det vært gjennomført flere opplæringstiltak om personvern for alle ansatte. Alle ansatte har gjennomført obligatorisk nettkurs.

Vi opplever at brudd på personvernet avdekkes raskt hos oss og at vi har lav terskel for å melde disse til Data-tilsynet. I 2020 har det blitt registret syv enkelttilfeller av feilsendte e-post eller mangelfull tilgangsstyring hvor kunders personopplysninger er sendt til, eller gjort tilgjengelig på annen måte, for feil person. I 2019 var det elleve slike avvik. Vi er ikke kjent med at sakene har medført konsekvenser for de berørte avvik knyttet til personopplysningsloven SpareBank 1 Østfold Akershus har i 2020 ikke mottatt klager fra utenforstående interessenter eller blitt ilagt overtredelsesgebyr eller pålegg fra Datatilsynet eller andre myndighetsorganer.

VEIEN VIDERE

Den raske digitale utviklingen innebærer at konsernet behandler mer personopplysninger og at denne behandlingen stadig blir mer avansert grunnet nye digitale løsninger. Dette krever at vi har



høy oppmerksomhet på personvern framover for å fortsatt ivareta tilliten fra alle våre interessenter. Personvernkulturen hos oss skal videreutvikles. Arbeidet med personvern vil fortsette i konsernets ledergruppe og i styret framover. Det vil i 2021 gjennomføres flere opplæringstiltak og e-læringskurs for å styrke kompetansen knyttet til personvern. Det vil samtidig arbeides ytterligere med å integrere personvern i hele virksomheten, systemer, produkter og tjenester framover. Konsernets interne rammeverk revideres årlig for å sikre at vi alltid ivaretar personvernet til våre kunder, ansatte og andre interessenter.

Informasjonssikkerhet

Personvern og informasjonssikkerhet henger tett sammen. Tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet for bankens og kundens data og informasjon er et vesentlig element i bankens virksomhet. Cyberangrep er en alvorlig og økende risiko. Beskyttelse av infrastruktur og sikkerhetsrutiner er sammen med oppdaterte varslingssystemer og løpende håndtering av hendelser i alliansen og banken kritisk for å ivareta IKT-sikkerhet.

HVORDAN

Informasjonssikkerhet og cyberrisiko prioriteres for å sikre tilgjengelighet, →

STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Personvernerklæring, Policy for behandling av personopplysninger med tilhørende retningslinjer. Etiske retningslinjer, IKT-forskriften, Policy informasjonssikkerhet, IKT-sikkerhetserklæring, taushetserklæring, beredskaps- og krisehåndteringsplaner.

Mål for 2021: Videreutvikle personvernkulturen og bygge personvernkompetanse hos både medarbeidere og kunder. Personvern skal være integrert i hele virksomheten – systemer, produkter og tjenester.

GRI-indikator: 418-1
Opplæring: Kurs og andre opplæringstiltak.

SDG: 4 og 8



integritet og konfidensialitet for bankens data/informasjon om virksomheten, kunder og ansatte. Det gjennomføres årlig risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT-området som forelegges styret og danner utgangspunkt for IKT-strategi, policy for informasjonssikkerhet og vårt arbeid innen området. Nye systemer, produkter og tjenester risikovurderes fortløpende for å sikre at de er i tråd med gjeldende

strategi og ivaretagelse av informasjonssikkerhet inkludert personvern. Sikring og overvåkning av system og IKT-utstyr er sammen med opplæring og bevisstgjøring om god sikkerhetskultur hos ansatte viktige forsvarsverk.

Opplæring og rutiner er viktige elementer knyttet til beredskap og kontinuitet, både for forebygging og hendelses- håndtering for å gjenopprette normal drift. Scenarier fra årlig ROS-analyse gir blant annet input til kriseberedskaps- og krisehåndteringsplane. Det gjennomføres jevnlig informasjon/øvelser for å håndtere krise- og truslesituasjoner, både i form av deltakelse i større øvelser, egne øvelser eller varslingsøvelser for kriseledelse og krisestab.

Informasjonssikkerhet har vedvarende høy fokus, og oppmerksomme og bevisste medarbeidere er viktige forsvarstiltak. Diverse læringsaktiviteter knyttet til informasjonssikkerhet gjennomføres jevnlig. Det gis også løpende informasjon til kunder direkte eller via våre sider om informasjonssikkerhet knyttet til oppmerksomhet om deling av egne personlige data for å unngå digitale bedrageri. Digital svindel og svindelforsøk mot bankens kunder blir mer utbredt og mer avansert for hvert år, og omtales nærmere i kapittel 5.3 Økonomisk kriminalitet.

VIDERE ARBEID

Banken skal fortsatt prioritere informasjonssikkerhet. Opplæring og bevisstgjøring om informasjonssikkerhet vil være en kontinuerlig aktivitet også fremover både overfor medarbeidere og kunder.

5.5 Bidrag til bærekraftige formål

Rollen vi har som lokal støttespiller utgjør en vesentlig del av vårt bidrag til bærekraftig utvikling av lokalsamfunnene vi er tilstede i.

Bærekraft er et av konsernets strategiske satsingsområder, og skal i 2021 implementeres i hele virksomheten gjennom vår nye bærekraftstrategi. Strategien skal gi oss retning, nye mål og mer kraft i arbeidet med bærekraftig utvikling i årene som kommer.

Gavevirksomheten er en viktig del av vår rolle som lokal støttespiller og hvordan vi utøver vårt samfunnsansvar. Gjennom gavevirksomheten kanaliserer vi økonomisk støtte til gode lokale formål og prosjekter, og nå satser vi videre gjennom å øke synlighet og kjennskap på dette området. Målet er å tiltrekke oss og støtte flere og nye gode formål og prosjekter som bidrar til bærekraftig utvikling. Slik skal vi øke vårt positive avtrykk.

Dette arbeidet følges opp i våre årlige kunderelasjonsmålinger som kartlegger hvordan kundene våre oppfatter vårt arbeid med bærekraft og vår rolle som lokal støttespiller. Vi ønsker tilby ny kunnskap ovenfor våre kunder for å opprettholde og videreutvikle vårt positive omdømme. Med det ønsker vi å

være en pådriver for at de i fremtiden kan ta flere grønne valg som bringer oss i riktig retning.

Organisasjonsundersøkelsen vil inkludere spørsmål om hvordan våre ansatte opplever vår tilstedeværelse som lokal støttespiller. Videre vil vi utvikle måling av egen redaksjonell omtale for samfunnsansvar, bærekraft/lokal støttespiller og sponsing.

HVORFOR

Både interessentene og bankens ledelse vektlegger viktigheten av rollen som en ansvarlig og lokal støttespiller. Dette har alltid vært en viktig del av vårt samfunnsengasjement, og videre satsing blir dermed en naturlig videreføring av engasjementet. Innholdet vil skifte med tiden vi lever i, men å skape bærekraftige samfunn var årsaken til at vi ble stiftet, og det er fortsatt den viktigste misjonen til Sparebank 1 Østfold Akershus. Dette er også godt forankret gjennom konsernets visjon; Regionens anbefalte finanshus, fordi vi bryr oss.



STRATEGISK FORANKRING OG MÅL FOR OMRÅDET

Viktige retningslinjer: Bærekraftsstrategien er integrert i virksomhetsstrategien. Overordnede retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft vil bli utarbeidet innen Q2 2021. Eierstiftelsens retningslinjer for gavepolitikk. Retningslinjer for konsernets gavefond.

Mål for 2021:

- Videreutvikle kommunikasjonsstrategi med hovedmål; økt kjennskap, intern stolthet, kunnskap og synlig gavevirksomhet.
- Tilby ny kunnskap overfor kundene og samarbeidspartnere.

- Ekstern måling;
- Arbeid og progresjon måles årlig gjennom kunderelasjonsmåling som kartlegger kundenes oppfatelse av vårt bærekraftsarbeid, og vår rolle som lokal støtte-spiller.

GRI-indikator: SØA-2

SDG: 4.4, 4.7, 11.3, 11.a og 11.b



Vårt overordnede ansvar for samfunnet er å skape verdier for regionen. Som sparebank har vi alltid bidratt til dette gjennom vår lokale tilstedeværelse og vår rolle som lokal støttespiller med overskuddsdelingen til lokalsamfunnene. Vår forretningsmodell og vårt samfunnsengasjement har vært en avgjørende

faktor for å få til dette, og i en verden hvor nye samfunnsutfordringer stadig vokser frem, har vi tro på at dette også blir svært viktig i årene som kommer. Gavevirksomheten er et viktig bidrag for å få til dette, hvor midler til gaver øremerket allmennyttige formål har vært delt ut til gode prosjekter og ildsjeler i lokalsamfunnene siden bankens start.

HVORDAN

Banken har en sentral rolle for å påvirke til den grønne omstillingen og overgangen til et samfunn som i større grad tar ansvar for klima, miljø og bærekrafts-pekter.

Vår ambisjon er å være en pådriver i dette arbeidet ved å stimulere til videre engasjement og utvikling av en robust region hvor næringsliv og gode lokalsamfunn klarer å henge med på omstillingen til et lavutslippssamfunn. I tillegg til vår bank- og eiendomsme-glervirksomhet, er gavevirksomheten en viktig bidragsyter som muliggjør i dette arbeidet. Gavevirksomheten er en viktig del av hvordan vi utøver vårt samfunnsengasjement. Vi øremerker en betydelig sum til gode lokale formål og prosjekter som gjør det mulig for oss å bidra til bærekraftig utvikling i regionen.

Gjennom vår forretningsmodell, blir det avsatt utbytte til eierne og gaver til allmennyttige formål. SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank-1stiftelsen Halden er vesentlige eiere i banken.

En stor andel av utbyttet vil derfor kanaliseres tilbake til lokalsamfunnene gjennom gavevirksomheten til stiftelsene og banken.

Kompetansebygging er avgjørende både for at privatpersoner og næringsliv kan ta gode og trygge valg i fremtiden som bidrar til bærekraftig utvikling. Særlig i lys av nye samfunnsutfordringer og regulatoriske pålegg fra myndigheter i forhold til bærekraft som krever ny kompetanse.

En viktig del av vårt samfunnsansvar som bank er å hjelpe folk med gode råd, produkter og tjenester som gjør det enkelt å holde orden på økonomien og få mest mulig ut av pengene. Eksempelvis tilbyr vi undervisning i privatøkonomi i skolen, vi er rådgivere for ungdomsbedrifter, mentorer for grunderne og vi fyller rollen som dommere i grunder-mesterskap. Vi er også åpne når media henvender seg og strekker oss langt for å by på vår kompetanse. Kompetansebygging på bærekraft har stort fokus i egen organisasjon slik at vi kan være gode rådgivere for kundene våre.

Målet vårt med gavevirksomheten er blant annet å tiltrekke oss og støtte nye prosjekter og samarbeid for å øke kompetansen på bærekraft i næringslivet og hos privatkunder.

Økt kjennskap og kunnskap om gavevirksomheten eksternt vil dermed ha et stort fokus i tiden foran oss. Vi ønsker å motivere, inspirere og tiltrekke oss smarte hoder og gode prosjekter som

ivaretar kompetansebygging på bærekraft, og slik kan vi være en samtalepartner og pådriver til flere grønne valg og omstilling.

HVA FIKK VI TIL I 2020

2020 har vært et utfordrende år for mange. Vårt samfunnsbidrag på over 50 millioner kroner i støtte til gode formål, prosjekter, og sponning ble dermed et betydelig og kjærkomment bidrag. Gavetildelingene favner bredt også for dette året, med ulike formål og ulike typer samarbeid over hele regionen. Spesielt for 2020 var koronafondet på 6 millioner kroner øremerket frivilligheten og kulturlivet i regionen. En oversikt på alle store og små formål som er støttet kommuniseres på vår hjemmeside. Covid-19 førte dessverre til en svært redusert aktivitetsgjennomføring av fysiske arrangement, hvor en rekke planlagte aktiviteter sammen med frivilligheten og kulturlivet ble rammet. Det samme gjaldt også for gjennomføringen av Byttehelgen som er et samarbeid med klubber og idrettslag hvor fokuset er på gjenbruk gjennom kjøp og salg av brukt sportsutstyr for barn og unge. Banken og stiftelsene samarbeider kontinuerlig for å sikre gode vurderinger av søknader. Vi støtter også noen felles større prosjekter, og her er noen eksempler på disse;

- Vårt mangeårige felles samarbeid med Ungt Entreprenørskap (UE) hvor vi deltar med økonomisk støtte og bidrar med vår fagkompetanse gjennom ulike prosjekter. Målinger fra UE viser at deltakere i programmet får bedre forutsetninger for innovasjon, og flere





satser som grundere. Vi støtter nå et felles 3-årig prosjekt som heter Smart, et pedagogisk program med utgangspunkt i lokalsamfunnet skal gi elever fra 4-7 trinn erfaring med og kunnskap om hvordan de kan utvikle nye løsninger på utfordringer de møter. I fem faser skal elevene finne interessante problemstillinger. Underveis må de gjøre undersøkelser, søke kunnskap og tenke kreativt. Smart stimulerer; evnen til problemløsning og kreativ tenking, bevissthet om eget nettverk, forståelsen

av nødvendigheten av verdiskaping, nysgjerrighet og utforskertrang.

- Samarbeid med Smart Innovation om Pangstart som er et forretningsutviklingsprogram for start-up selskaper i regi av Smart Innovation Norway. Pang Start bidrar til bedre forutsetninger for bærekraftige virksomheter med langsiktig vekstpotensial. Her bidrar vi med gavemidler og fagkompetanse. Programmet kan vise til svært gode resultater, og høsten 2020 har de 11

selskapene som har deltatt i programmet i 2020, hentet kr. 26,8 millioner kroner i investorkapital. Selskapene har også bidratt til jobbskaping regionalt, og flere har potensial til å vokse både i Norge og internasjonalt. 40 selskaper har deltatt totalt i programmet så langt, 89 millioner investert og 85 arbeidsplasser er skapt.

- Støtte til Blender Collective, et program for forretningsutvikling av start-up selskaper innen kreative næringer i regi av Blender Collective i Fredrikstad. Forretningsutviklingsprogrammet er gjennomført i samarbeid med andre aktører som Smart Innovation Norway, Høgskolen i Østfold og NMBU. Sammen med Blender utgjør disse aktørene et «økosystem» for innovasjon og entreprenørskap i vår region.
- SpareBank 1 stiftelsen Østfold Akershus og banken har også et felles engasjement rundt sosial bærekraft i Fontenehuset i Moss. Det er et lavterskeltilbud for folk med psykiske utfordringer. Stiftelsen har tidligere gitt oppstartstøtte, og banken har et pågående samarbeid rundt arbeidsinkludering. Her bidrar vi til at medlemmene i Fontenehuset kan få bedre forutsetninger til livsmestring og arbeidsdeltakelse. Fontenehuset kan vise til gode resultater hvor 43 av 103 medlemmer deltar i arbeid- eller studieaktiviteter

FREMOVER

Det jobbes i dag veldig godt gjennom stiftelsene og konsernets gavefond med

gavevirksomheten. En videreføring og utvikling av dette arbeidet sammen med våre to eierstiftelser er dermed naturlig. Midler til gaver øremerket allmennyttige bærekraftige formål har med få avbrekk vært delt ut til gode prosjekter og ildsjeler i lokalsamfunnene siden bankens start. Regnskapet for 2020 viser at banken er lønnsom, solid og godt rigget for videre lønnsom vekst. Det legger gode føringer for at vi også kan fortsette vårt brede samfunnsengasjement og bidra til bærekraftig utvikling i årene som kommer gjennom vår gavevirksomhet.

Vi bidrar allerede med et betydelig positivt avtrykk i regionen, og dette bekreftes av kundeundersøkelsene fra 2020 som viser høy score på rådgiverkompetansen og konsernets rolle som lokal støttespiller.

Skal vi løfte oss ytterligere, kreves det mer handling, og målrettet langsiktig arbeid.

Vår bærekraftstrategi skal bidra til at vi jobber strategisk fremover med å øke kjennskap, øke kunnskap og øke synlighet for gavevirksomheten som en mulighet for å få realisert gode ideer, formål og prosjekter. Vi må motivere, inspirere og tiltrekke oss nye krefter som kan tenke nytt og innovativt rundt bærekraftig utvikling i vår region. I tillegg kan vi få innspill og ideer til proaktive prosjekter som vi enten kan støtte alene eller sammen med andre aktører. Internt er vi opptatt av å bygge kompetanse og intern stolthet rundt konsernets bærekraftarbeid.



Våre strategiske satsingsområder

Overveldende gode kundeopplevelser

De kundene som har en overveldende god kundeopplevelse, vil også være kunde lenger og i større grad anbefale oss til andre.

Meget god rådgiving

Kundene våre skal få meget god rådgiving – både i fysiske og digitale kanaler. De fleste kundene våre vil være selvhjulpne i hverdagen, men ønsker tryggheten det gir å snakke med en rådgiver om de større økonomiske hendelsene i livet.

Ta markedsandeler

Gjennom lønnsom vekst får vi enda større mulighet til å bidra til utvikling av lokalsamfunnene vi er en del av.

Effektive prosesser

For å opprettholde konkurransekraften må vi ha effektiv drift. Effektive prosesser er en forutsetning for å kunne tilby konkurransedyktig betingelser, ha rask responstid og kunne gi mest mulig tilbake til lokalsamfunnene og eierne.

6. Redegjørelser og finansielle resultater

Styrets årsberetning

SpareBank 1 Østfold Akershus er et finanskonsern i et av landets mest attraktive markedsområder og har en forretningsmodell som står seg også gjennom utfordrende tider.

Banken har hatt god pågang både fra nye og eksisterende kunder i 2020 og opplever at stadig flere kunder ønsker seg en bank der de får kombinasjonen lokal tilstedeværelse, konkurransedyktige priser og gode digitale løsninger. Vi har tatt markedsandeler i både eiendomsmegling, privatmarkedet og i bedriftsmarkedet i 2020. Konsernet leverte et resultat etter skatt i 2020 på 369 mill. kr (404 mill. kr) og en egenkapitalavkastning på 10,5 % (12,1 %). Styret er godt fornøyd med resultatet for annerledesåret 2020.

KONSERNETS SAMMENSETTING OG VIRKSOMHETSOMRÅDE

Konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus består av SpareBank 1 Østfold Akershus og de 100 % eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS, Varnaveien 43E Kontor AS, Nekor Gårdselskap AS, Våler Park AS og Moss Eiendomsutvikling AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier indirekte 3,04 % av SpareBank 1 Gruppen AS og 2,78 % i SpareBank 1 Utvikling DA og direkte 2,52 % av BN bank ASA, disse

resultatføres i konsernets resultatregnskap tilsvarende bankens eierandel.

SpareBank 1 Østfold Akershus har også eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS (4,74 %), SpareBank 1 Næringskreditt AS (7,79 %), SpareBank 1 Kreditt AS (5,06 %), SpareBank 1 Betaling AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS (4,10 %). Resultatene fra disse selskapene medtas som utbytte i konsernets resultatregnskap. SpareBank 1 Østfold Akershus har hovedkontor i Moss og markedsområdet er Viken sør øst (tidligere Østfold og Akershus syd).

For mer informasjon om konsernet vises til eget kapittel Om SpareBank 1 Østfold Akershus.

KONSERNETS UTVIKLING

Resultat før skatt i 2020 ble på 455 mill. kr (489 mill. kr). Resultat fra ordinær drift etter tap ble på 358 mill. kr (347 mill. kr). Resultatet er preget av god underliggende drift i kjernevirksomheten, gode resultater fra SpareBank 1 Gruppen og noe høyere tapsavsetning som følge av koronasituasjonen.

Egenkapitalavkastningen ble på 10,5 % (12,1 %).

Banken foretar gjennom samarbeidet i SpareBank 1-alliansen betydelige investeringer i utvikling av fremtidsrettede systemløsninger for selvbetjening og effektiv og relevant kunderådgeving og

banken har i sammen med SpareBank 1-alliansen bransjeledende digitale løsninger. I 2020 har banken også satt i gang effektiviseringsprosjekt med det formål å forbedre egne prosesser, ytterligere forbedre kundeopplevelsen og styrke lønnsomheten.

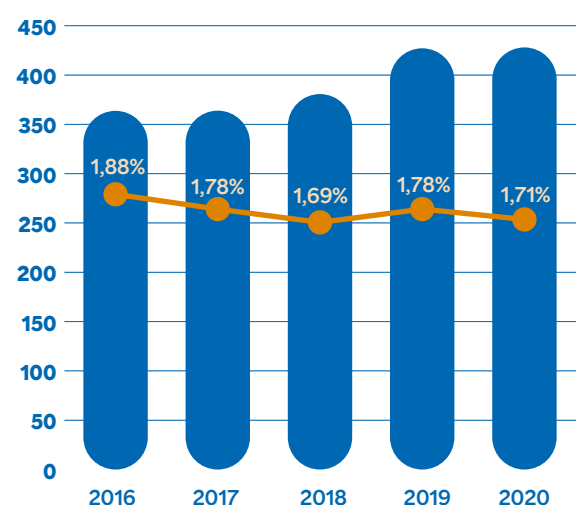
RESULTAT

NETTO RENTEINNETEKTER OG PROVISJONER FRA KREDITTFORETAK

Rentenettoen ble på 428 mill. kr (427 mill. kr). Rentenettoen utgjorde 1,71 % (1,78 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. I forbindelse med koronakrisen foretok banken førtidig nedregulering av utlån som isolert sett reduserte rentenetto i 2020 med 7,4 mill. kr.

Rentenettoen påvirkes av overførslar til kredittforetak. En betydelig del av inntektene på utlån er som følge av overførslar flyttet fra netto renteinntekter til provisjonsinntekter og utgjorde 105 mill. kr (74 mill. kr) ved utgangen av fjerde kvartal. Sum netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak utgjorde 533 mill. kr (501 mill. kr) ved utgangen av året. For 2020 er rentenetto inklusiv kredittforetak tilnærmet lik 2019, 1,53% (1,54%).

Netto renteinntekt og rentenetto



NETTO PROVISJONSINNETEKTER OG ANDRE INNETEKTER

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter ble på 318 mill. kr (272 mill. kr) inklusive provisjonsinntekter fra kredittforetak på 105 mill. kr (74 mill. kr). Økningen fra fjoråret skyldes i hovedsak høyere inntekter fra eiendomsmegling, økte provisjoner fra kredittforetak og nedgang i provisjoner knyttet til utlandsbetalinger grunnet redusert reiseaktivitet. Se nærmere spesifikasjon i note 19.

NETTO AVKASTNING PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Netto avkastning på finansielle instrumenter, inklusive resultatandel i tilknyttet virksomhet, viste en gevinst på 97 mill. kr (142 mill. kr) i 2020.

Netto inntektsføring fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 83 mill. kr. Tilsvarende for samme periode i fjor utgjorde SpareBank 1 Gruppens resultat 111 mill. kr, da inklusive effekter knyttet til fusjon av skadeforsikring.

SpareBank 1 Gruppen fikk et resultat etter skatt på 1 404 mill. kr (1 510 mill. kr) for 2020.

Fremtind Forsikring rapporterer et resultat etter skatt for 2020 på 1 168 mill. kr (597 mill. kr). Inntektsføring fra reassurandører, avviklingsgevinster, samt fortsatte lavere skadeprosenter for hovedbransjene PM hus og PM bil, bidrar til et godt forsikringsresultat for 2020.

SpareBank 1 Forsikring AS leverer et årsresultat etter skatt på 234 mill. kr (944 mill. kr), og er fortsatt preget av noe svakt finansresultat som følge av nedskrivning av verdien på eiendomsporteføljen.

ODIN Forvaltning AS fikk et årsresultat på 96 mill. kr (71 mill. kr). Bedringen skyldes stigende forvaltningskapital og positiv nettotegning. SpareBank 1 Factoring AS har noe volumnedgang som følge av koronakrisen og leverer et årsresultat på 53 mill. kr (58 mill. kr). Resulta-

tet til Modhi konsern ble på 6 mill. kr (48 mill. kr) som er lavere enn i fjor og skyldes i all hovedsak oppstartskostnader i Finland og Sverige.

Resultateffekten av overføringen av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS utgjorde totalt ca. 1,7 mrd. kr for SpareBank 1 Gruppen. SpareBank 1 Østfold Akershus sin andel av fusjonsgevinsten utgjorde 52 mill. kr og ble inntektsført i første kvartal.

BN Bank ASA sitt resultat i 2020 ble på 254 mill. kr (227 mill. kr). BN Bank ASA har høyere utlånstap og noe høyere finanstap på grunn av koronakrisen. SpareBank 1 Østfold Akershus sin andel av BN Banks resultat utgjorde 9 mill. kr (8 mill. kr).

Inntekter fra eierinteresser ble 92 mill. kr (119 mill. kr). Inntekter fra eierinteresser, fratrasket gevinst knyttet til forsikringsfusjon ble 41 mill. kr (46 mill. kr).

Nettoeffekt av finansielle instrumenter i 2020 ble -19 mill. kr (5 mill. kr). Av dette er -13 mill. kr knyttet til urealisert tap på bankens fastrenteutlån. Det øvrige er i hovedsak knyttet til utbytte som er utbetalt fra eide aksjer med tilsvarende verdifall på aksjen. Urealisert tap på aksjer og obligasjoner utover dette fra første kvartal er i all hovedsak reversert. Aksjeporteføljen er liten og obligasjonsporteføljen består utelukkende av høykvalitetsobligasjoner fra solide utstedere.

Utbytte fra døtre, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet virksomhet fremkommer som «Inntekter av eierinteresser». Mottatt utbytte fra andre var 23 mill. kr i 2020 (19 mill. kr).

HELGELAND SPAREBANK BLIR EN SPAREBANK 1-BANK

Den 18. mars 2020 inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1 bank og transaksjonen vil bli gjennomført den 15. mars 2021. Transaksjonen ble godkjent av konkurransemyndighetene i juni 2020. Helgeland Sparebank kjøper 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA.

Transaksjonen er i sum verdsatt til 150 mill. kr. SpareBank 1 Østfold Akershus selger i størrelsesorden 0,34 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og 0,47 % av sin andel i Samarbeidende

Sparebanker Utvikling DA til en samlet verdi av 17 mill. kr. SpareBank 1 Østfold Akershus vil etter dette ha en eierandel på 15,25 % i Samarbeidende Sparebanker AS som gir 2,97 % indirekte eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS, og en eierandel i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA på 14,97 % som gir en indirekte eierandel i SpareBank 1 Utvikling DA på 2,69%.

Gevinst fra transaksjonen er beregnet til 9 mill. kr basert på balanseverdier pr. 31.03.2020 og vil bli bokført ved gjennomføring.

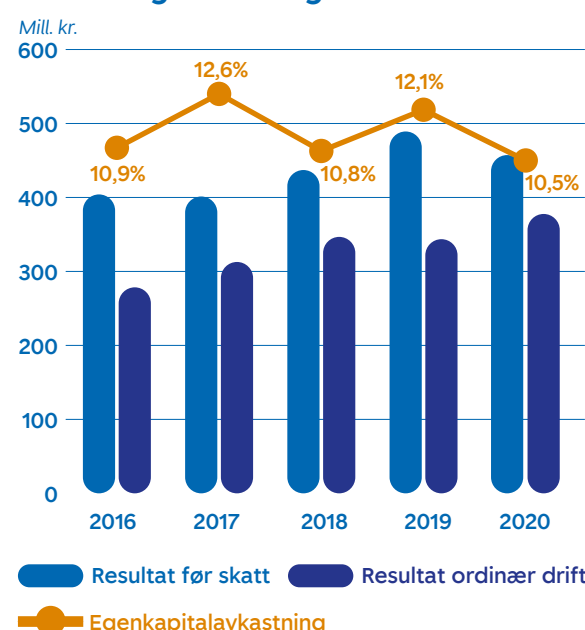
SUM NETTO INNTEKTER

Sum netto inntekter i 2020 ble på 843 mill. kr (841 mill. kr).

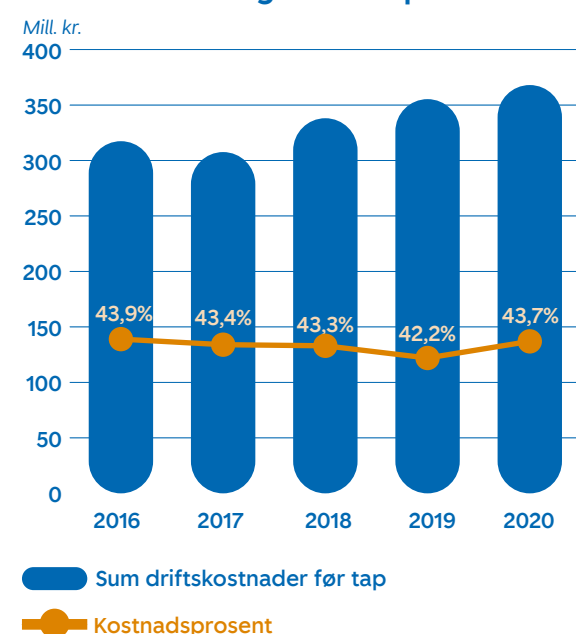
DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnadene i 2020 ble på 368 mill. kr (355 mill. kr) og utgjorde 1,47 % (1,48 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Resultat og avkastning



Driftskostnader og kostnadsprosent



Økning i driftskostnadene sammenlignet med samme periode i fjor er primært knyttet til økt satsning på eiendomsmedling samt årets lønnsoppgjør.

Kostnadsprosenten ble 43,7 % (42,2 %). Målet for konsernet er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

TAP, MISLIGHOLD OG PORTEFØLJEUTVIKLING

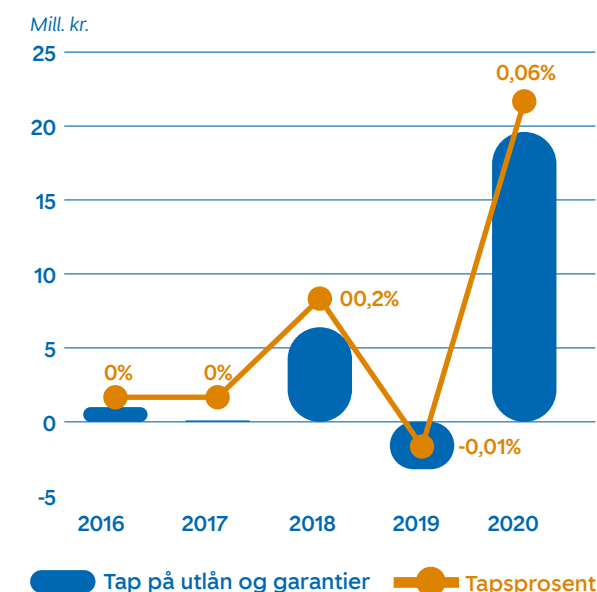
Resultatført tap i 2020 ble på 20 mill. kr (-3 mill. kr). Av dette er 10 mill. kr. en ledelsesbuffer som er relatert til koronakrisen. Denne avsetningen kommer i tillegg til den avsetningen banken kan kvantifisere med IFRS9-modellen og begrunnes med usikre makroforhold.

Banken har gjort flere tiltak rettet mot kunder grunnet koronakrisen, i starten var hovedtiltaket å tilby en generell avdragsutsettelse. I de tilfeller hvor avdragsutsettelser er gitt, men den finansielle stillingen hos kunden ikke indikerer langsiktige problemer er kundene ikke vurdert som forbearance.

Det er gjort en individuell gjennomgang av samtlige større eksponeringer i bedriftsmarkedsporteføljen. Trekk på kreditter, avdragsutsettelser og misligholdsutvikling i hele utlånsmassen følges løpende opp.

Det er i tillegg gjort en vurdering av bankens eksponering mot bransjer som er hardt rammet av koronakrisen. Bankens

Tap og tap i prosent av brutto utlån inkl. kredittforetak



har svært lav eller ingen eksponering mot olje- og gass næringen, hotell- og reiselivsbransjen og andre utsatte bransjer. Det er av den grunn ikke gjort en samlet flytting av bransjer mellom trinnene.

Netto tap utgjorde 0,06 % (-0,01 %) av brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak. Tapsavsetningene utgjorde 0,28 % av brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak.

RESULTAT OG DISPONERING

Konsernets årsresultat ble 369 mill. kr (404 mill. kr). Tilsvarende for morbank var på 304 mill. kr (382 mill. kr). Resultat er godt, banken er solid og har følgelig god utbyttekapasitet.

Som en konsekvens av koronakrisen har norske myndigheter anmodet bankene om å begrense sin utdeling av utbytte og gaver til maks 30% av det samlede

resultatet for årene 2019 og 2020 inntil 30.09.2021.

Styret tar dette til etterretning og foreslår for 2020 et utbytte på kr. 3,50 per egenkapitalbevis (kr. 12,00), totalt 43 mill. kr. Det tilsvarer 15,2 % av egenkapitalbevisernes andel av overskuddet i morbank. Det foreslås tilsvarende en utdeling av gaver på 3 mill. kr. Etter disponering og utdeling opprettholdes egenkapitalbrøken på samme nivå. For årene 2019 og 2020 samlet utgjør utbyttegraden tilnærmet 30%.

Styret vil be representantskapet om fullmakt til ytterligere utbetaling av utbytte

BALANSEN

Forvaltningskapitalen inklusiv utlån overført til kredittforetak utgjorde 36 337 mill. kr ved utgangen av året. En endring i 2020 på 9,3 % / 3 094 mill. kr. Forvaltningskapitalen uten utlån overført til kredittforetak var 25 641 mill. kr.

UTLÅN

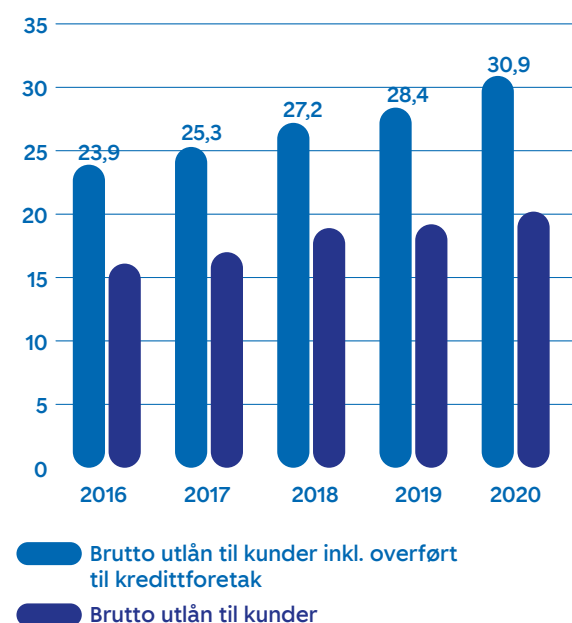
Brutto utlån inklusive overføring til kredittforetak utgjorde 30 868 mill. kr (28 392 mill. kr) ved utgangen av året. Det tilsvarer en utlånsvest på 2 476 mill. kr i 2020, tilsvarende 8,7 % (4,4 %).

Eksklusiv lån overført til kredittforetak utgjorde brutto utlån 20 173 mill. kr (19 154 mill. kr) ved utgangen av året. Det tilsvarer en økning på 1 019 mill. kr i 2020, tilsvarende 5,3 % (1,3 %).

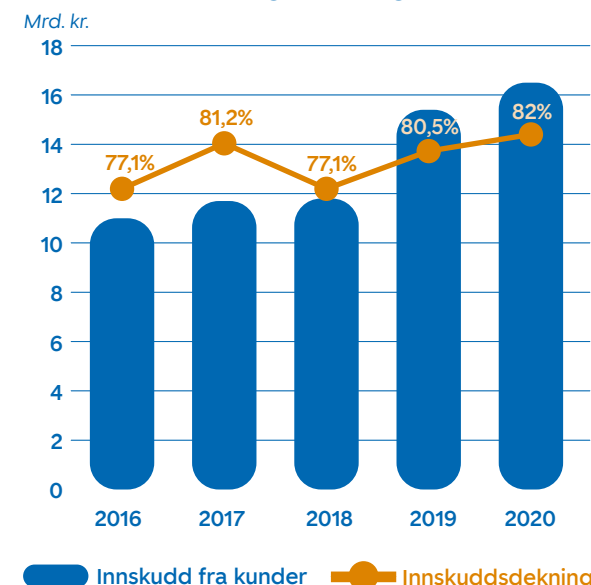
for 2020 etter 30.09.2021. Fullmakten vil gi styret mulighet til å beslutte utbetaling av et utbytte på inntil kr 3,50 per egenkapitalbevis samt tilsvarende inntil 3 mill. kr. i gaver. Egenkapitalbrøken vil bli opprettholdt. Samlet utbytte for 2020 vil da bli kr. 7,00 per egenkapitalbevis. Fullmakten vil gjelde frem til neste ordinære møte i representantskapet i 2022.

Fullstendig disponering fremgår av egenkapitalavstemmingen side 124.

Brutto utlånsvolum



Innskuddsvolum og -dekning



INNSKUDD

Konsernets innskudd har økt med 7,4 % (7,3 %) i 2020 til 16 549 mill. kr (15 412 mill. kr). Innskuddsdekningen var på 82,0 % (80,5 %) ved utgangen av perioden.

PRIVATMARKEDET

Høy arbeidsledighet til tross, de rekordlave rentene ser ut til å veie opp og vi opplever et velfungerende boligmarked med god omsetningshastighet og tilhørende lånebehov. Vi legger derfor bak oss et år med god pågang fra eksisterende og nye kunder på privatmarkedet.

Lokal tilstedeværelse, konkurransedyktige priser og ypperlige digitale løsninger er et konsept som står seg godt i vår region. Den rekordlave styringsrenten gir stort prisfokus, men vi opplever at vårt konsept med nær og personlig rådgivning i et område vi kjenner svært godt har blitt styrket gjennom koronakrisen.

Vår samarbeidsavtale med LO ga også i 2020 god vekst på spesielt utlån og forsikring.

Gjennom annet halvår opplevde vi en økt interesse for fondssparing og kundetilsiget har vært godt. Ved utgangen av året jobbes det med overgang til Egen pensjonskonto som innføres 1. februar 2021.

Koronakrisen preger selvsagt fremdeles regionen, men vi har ikke opplevd en økning av permitteringer og oppsigelser som fryktet i annet halvår.

Majoriteten av kunder med avdragsfrihet som følge av pandemien forfalt i fjerde kvartal og vi har ved utgangen av 2020 en beskjeden økning totalt på kunder med avdragsfrihet. Vi har for øvrig en tilnærmet normal pågang av søknader om nye avdragsfriheter.

En sunn og lønnsom portefølje har gjort at vi heller ikke i fjerde kvartal har skjerpet kredittpolicyen vår som følge av koronakrisen.

Vi går ut av året med fin fart og et marginbilde hvor vi kan balansere vekst og lønnsomhet.

Utlånsvæksten innen privatmarkedet i 2020 ble 6,8 %. Innskuddsvæksten ble 4,5 %.

BEDRIFTSMARKEDET

Banken jobber kontinuerlig med å være en god støttespiller for regionen og for næringslivet generelt, samt å bidra til en →

positiv utvikling når det gjelder å bevare og skape nye arbeidsplasser.

Selv om koronakrisen fortsatt ligger over næringslivet som en mørk sky, synes det som majoriteten av våre kunder har kommet seg godt igjennom første del av krisen. Vi ser fortsatt ingen økning i restanser og mislighold og har stor tro på at vi sammen med våre kunder skal komme oss igjennom dette på en god måte. Vi vil i det videre følge utvikling av risikoen i porteføljen og de største engasjementene tett.

Utlånsveksten innen bedriftsmarkedet i 2020 ble 16,9 % mens innskuddsveksten ble 13,7 %. Banken har tatt markedsandeler innen bedriftsmarkedet i 2020 samtidig som kvaliteten i porteføljen er opprettholdt.

Vi opplever en god tilstrømming av nye kunder og veksten i utlånene er fortsatt god.

EIENDOMSMEGLING

Det er solgt flere boliger i alle våre områder i årets 4.kvartal enn samme periode året før, det varierer fra en økning på 6,8% i Frogn, til 27,6% i Vestby.

Antall omsetninger i hele landet for året totalt økte med nærmere 6,7 % mot 2019. EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS økte imidlertid antall omsetninger med hele 20% fra 2019, og tok ytterligere markedsandeler. Inntektene og resultat før skatt økte samtidig med hhv 24% og 98%, noe vi tilskriver våre

dedikerte medarbeidere og kvaliteten på tjenestene som ytes. Det har vært et utfordrende og uforutsigbart år for alle våre medarbeidere, som har måtte jobbe enda mer enn tidligere, og innarbeidet flere nye tidkrevende rutiner for å ivareta smittevern. Anbefalingsgraden fra kundene våre har på tross av mange nye rutiner ved kjøp og salg av eiendom holdt seg konstant gjennom året på et meget høyt nivå.

Vi starter 2021 like offensivt som vi gjennomførte fjoråret, hvor korona fremdeles skaper uforutsigbarhet og krever raske endringer av rutiner. Vår evne til å gjenskape de gode kundeopplevelsene og videreutvikle disse skal prioriteres høyt i 2021.

KAPITALANSKAFFELSE

Kapitalmarkedene har i fjerde kvartal vært velfungerende og kredittpåslaget har på det laveste vært gjort på omtrent samme nivå som før koronakrisen.

SpareBank 1 Østfold Akershus har en meget god likviditetssituasjon, solid innskuddsdekning og låneforfall i 2021 er 760 mill. kr Risikoen relatert til funding og likviditet er derfor lav noe som bekreftes av alle nøkkeltall inkludert LCR på 292 % og NSFR på 154 %. Bankens stresstester viser at likviditetsbufferen dekker normal drift i 24 måneder.

SpareBank 1 Østfold Akershus er ratet med karakter A fra Nordic Credit Rating. Ratingen ble bekreftet i november 2020 med «Stable outlook». Ratingen har hatt

en positiv effekt på bankens tilgang på markedsfinansiering.

I 2020 har SpareBank 1 Østfold Akershus hentet 1 150 mill. kr i pengemarkedet. Gjennomsnittlig vektet løpetid på pengemarkedslån er 2,76 år.

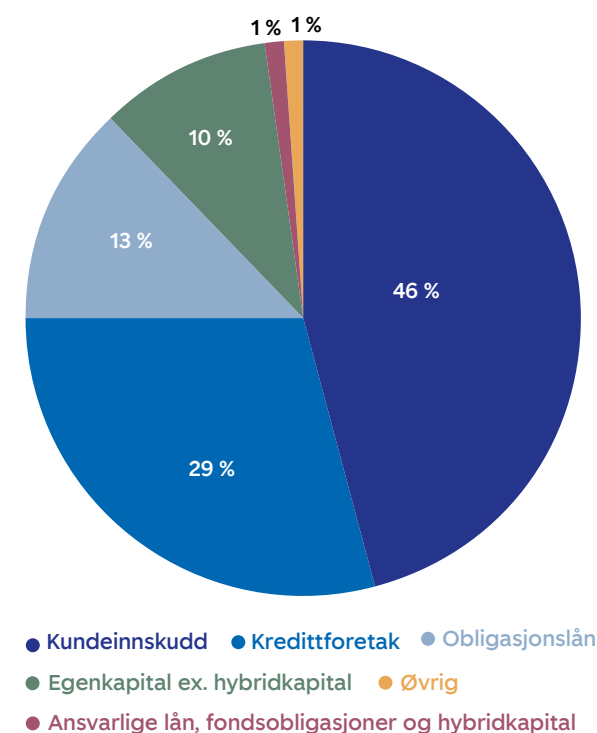
Konsernets gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var ved utgangen av året på 4 729 mill. kr (4 677 mill. kr). Konsernet har i tillegg F-lån på 200 mill. kr (0 mill. kr), ansvarlig lån på 150 mill. kr (151 mill. kr) og en fondsobligasjon på 150 mill. kr (150 mill. kr) klassifisert som egenkapital. Konsernet har ikke emittert ansvarlig kapital i 2021.

Ved utgangen av 2020 er 10 695 mill. kr av bankens utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Boliglån som er klaggjort for overførsel til SpareBank 1 Boligkreditt utgjør ved utgangen av året 6 250 mill. kr.

Bankens innskuddsdekning er på et tilfredsstillende nivå med 82,0 % eksklusive kredittforetak og 53,6 % inkl. kredittforetak.

Bankens likviditetsrisiko er redusert gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Bankens styre har vedtatt en likviditetsstrategi som blant annet inneholder beredskapsplaner og stresanalyser. Styret vurderer likviditetssituasjonen som god samtidig som finansieringsmarkedet er velfungerende.

FINANSIERINGSKILDER

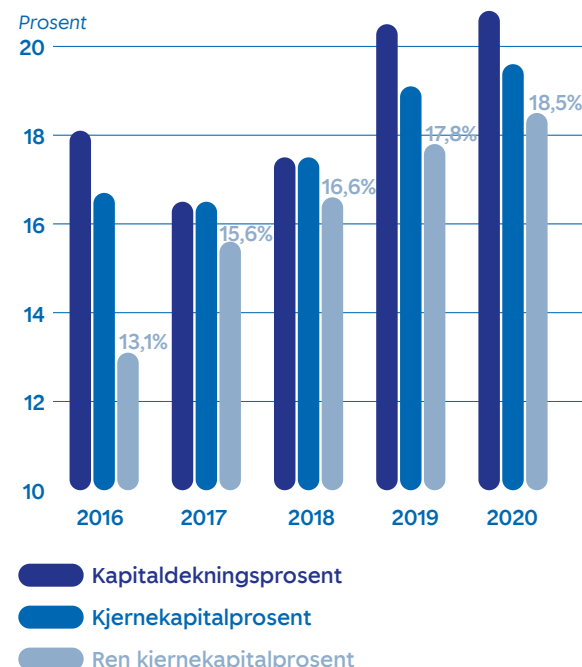


KAPITALDEKNING

Ved utgangen av året hadde banken en ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert på 18,5 % (17,8 %), en kjernekapitaldekning på 19,6 % (19,1 %) og en kapitaldekning på 20,8 % (20,5 %). Uvektet kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert var på 9,2 % (8,9 %).

Tilsvarende tall for morbanken var henholdsvis 17,4 % (16,2 %), 18,4 % (17,3 %) og 19,4 % (18,4 %). Uvektet kjernekapitaldekning var på 10,5 % (9,7 %).

SpareBank 1 Østfold Akershus har for 2020 et mål på ren kjernekapitaldekning på 15,0 %, kjernekapitaldekning på 16,5 % og kapitaldekning på 18,5 %. Målene er satt inkludert en management buffer på 0,8 prosentpoeng. Konsernet har valgt å opprettholde opprinnelige kapitalmål →

Kapitaldekning*

*Tall for morbank tom. 2017. Fra 2018 forholdsmessig konsolidert.

selv om den motsykliske kapitalbufferen er redusert med 1,5 prosentpoeng som følge av koronakrisen, da reduksjonen forventes å være av midlertidig karakter. Regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning ved utgangen av 2020 er redusert til 12,7 % eksklusive management buffer (og 13,5 % inklusive management buffer). Mål på uvektet kjernekapitalandel er 6,0 %. Målene innfris med god margin på alle nivå ved utgangen av 2020. Målene på ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning for utgangen av 2021 er revidert og fastsatt til henholdsvis 16,0 %, 17,5 % og 19,5 %. I 2022 er målene økt ytterligere til henholdsvis 16,5 %, 18,0 % og 20,0 %. Uvektet kjernekapitaldekning opprettholdes på 6,0 %.

Finanstilsynet publiserte den 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Banken er ikke enig i Finanstilsynets fortolkning av CRR-regelverket, og har også innhentet en juridisk vurdering fra ekstern part som støtter bankens syn. Bankens kredittpraksis for innvilgelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreduserende tiltak i prosjektet, herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og lignende. Se ytterligere omtale i note 6.

Banken har foretatt en fornyet vurdering av risikoen i bankens eiendomsutviklingsprosjekter som har medført flytting av enkelte engasjementer til 150 % risikovekt. Effekten av dette på ren kjernekapital ble -0,5 %. Ved en eventuell lov- eller forskriftsendring i Norge, og dermed en endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %, er det estimert at dette vil påvirke bankens rene kjernekapitaldekning ytterligere med -0,2 %.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen skal sikre at SpareBank 1 Østfold Akershus balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske målbilde og vedtatte strategi.
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra den valgte risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører.
- Konkurransedyktig avkastning.

- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene.
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde.
- At ingen enkelthendelse skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse fremskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag er stresstester. Det gjøres stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor konsernet utsettes for en rekke ulike negative makroøkonomiske hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne håndtere slike kriser hvis de skulle oppstå.

Banken rapporterer kapitaldekning etter standardmetoden.

EGENKAPITALBEVIS

Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at inntil 50 % av morbankens årsresultat deles ut som gaver og utbytte. Konsernet har et langsiktig mål om egenkapitalavkastning på over 10 %.

En oversikt over bankens 20 største egenkapitalbevisiere fremgår av note 41.

Konsernet har gjennom flere år hatt en egen spareordning for egenkapitalbevis. Alle fast ansatte i konsernet samt bankens styre- og varamedlemmer får anledning til å kjøpe aksjer for et gitt sparebeløp, maksimalt begrenset til 48.000 kroner pr ansatt pr år. Egenkapitalbevisene kjøpes til markedspris. To år etter oppstart av spareperioden tildeles et gratis egenkapitalbevis for hvert andre egenkapitalbevis kjøpt gjennom spareperioden. Totalt 53,7 % av konsernets ansatte deltar i spareprogrammet som går fra september 2020 til august 2021.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2020 er utarbeidet i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS). Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC). Styret og daglig leder bekrefter at forutsetningene om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.



- Å ha en god risikokultur som kjenne- tegnes av høy bevissthet om risiko- styringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifise- ringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Bered- skaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at

driften kan videreføres og tap begren- ses ved vesentlige, uforutsette hendel- ser. Konsernets risikostyring er nærmere beskrevet i note 7.

COMPLIANCE

Compliancerisiko er risikoen for at Spa- reBank 1 Østfold Akershus pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket om- dømme som følge av uredelig opptre- den, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk. Konsernet skal preges av gode prosesser og god etterlevels- kultur for å sikre etterlevelse av gjelden- de regelverk. Nytt regelverk som påvir- ker driften skal fortløpende inkluderes i det interne rammeverket. Konsernets risikostyring inkludert compliancerisiko er nærmere beskrevet i note 7.

VIRKSOMHETSSTYRING

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Eierstyring og selskapsledelse i Spare- Bank 1 Østfold Akershus bygger på Fi- nansforetaksloven med forskrifter, regn- skapslovens § 3-3b og norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse. SpareBank 1 Østfold Akershus vurderer årlig prinsippene for eierstyring og sel- skapsledelse og hvordan de fungerer i selskapet. SpareBank 1 Østfold Akershus avlegger en redegjørelse for prinsipper

og praksis for eierstyring og selskapsle- delse. En nærmere redegjørelse følger av eget kapittel.

ETIKK OG VARSLING

Profesjonalitet og ansvarlighet preger konsernets arbeid med kunder og in- ternt. Det gjennomføres jevnlig e-lærin- ger og læringstiltak for å opprettholde bevisstheten rundt etiske problemstil- lingen inkludert kjennskap til varslings-

plakat med rutiner for varsling av kri- tikkverdige forhold. Styret gjennomgår reviderte retningslinjer årlig.

INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN

Sikkerhetskultur og etterlevelse av personvernregelverket har høy fokus i SpareBank 1 Østfold Akershus. Den år- lige risiko- og sårbarhetsanalyse for IKT gjennomgås av styret og synliggjør ar- beidet med sikring av integritet, tilgjen- gelighet og konfidensialitet for bankens data og kundeinformasjon. Les mer om informasjonssikkerhet og personvern på side 94.

ARBEIDET FOR Å FORHINDRE OG AVDEKKE ØKONOMISK KRIMINALITET

Økonomisk kriminalitet undergraver det finansielle systemets integritet og er en trussel mot et sunt næringsliv og vel- ferdssamfunnet. Det arbeides dedikert med å forhindre økonomisk kriminalitet og hvitvasking. Les mer om dette på side 89.

MEDARBEIDERE OG ARBEIDSFORHOLD

Raske endringer i kundedadferd som følge av digitalisering og koronapande- mien preget arbeidet med kompetanse- utvikling, organisasjon og ledelse i 2020. Utvikling av medarbeidere og rekrut- tering for å sikre riktig kompetanse og medarbeiderengasjement for fremtiden er et løpende arbeid.

Flere organisasjonsundersøkelser gjen- nomføres i løpet av året, og involverer medarbeidere, ledere, verneombud, tillits-

valgte og styret i oppfølgingen. Det frem- kommer at det er et godt arbeidsmiljø med engasjerte medarbeidere. Sykefra- været var 4,8 i 2020. For detaljer om lønn og andre personalkostnader se i note 21 i årsregnskapet. Les mer om medarbei- dere og arbeidsforhold på side 52.

BÆREKRAFT

En viktig del av vårt samfunnsansvar som sparebank har alltid vært å bidra til å bygge bærekraftige lokalsamfunn rundt oss. Å skape bærekraftige lokal- samfunn var årsaken til at vi ble stiftet for 185 år siden, og det er fortsatt vår viktigste misjon.

Med utviklingen av nye samfunnsutfor- dringer innen klima, miljø og voksende sosiale og økonomiske forskjeller, blir det viktig for oss som finanshus å tenke nytt, innovativt, og langsiktig rundt utø- velsen av vårt samfunnsansvar.

Bærekraft blir derfor et av våre viktigste samfunnsbyggende satsningsområder fremover, og sammen med kundene og næringslivet skal vi søke å finne nye gode løsninger for en bærekraftig utvik- ling av regionen og våre lokalsamfunn.

Skal vi nå klimamålene om et lavutslipps- samfunn, blir det viktig å tenke nytt og ansvarlig for at det Det grønne skiftet skal blir en realitet. Gjennom å finansiere, investere og bidra med rådgiving i vår region, kan vi som bank være en pådriver for omstilling og lede bedrifter og pri- vatpersoner i en bærekraftig retning.



Satsningen på bærekraft er godt forankret i konsernets virksomhetsstrategi, og vi er i gang med å utarbeide en egen strategi for bærekraft som skal gi oss et best mulig utgangspunkt for målrettet jobbing med aktiviteter som bidrar til bærekraftig utvikling i fremtiden. Målet er å bli en organisasjon som

har et enda mer aktivt forhold til bærekraftig utvikling, og som bidrar med å ta ansvar for de utfordringene innen klima, miljø og sosiale forhold som samfunnet står overfor. Les mer om vårt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar på side 68–101.

det blitt enda mer aktuelt å bosette seg i regionen. Med kort vei til Europa, aktive havneområder og med toglinje, E6 og E18 kryssende gjennom regionen ser vi også at det er attraktivt for spesielt logistikknæringen å etablere seg i vårt markedsområde.

Gjennom 2020 ble det jobbet godt med konsernets bærekraftsstrategi. I 2021 vil vi ha hovedfokus på implementering,

kompetansebygging og operasjonalisering av strategien slik at vi blir enda bedre rigget for å kunne ta en enda tydeligere rolle som pådriver og rådgiver for bærekraftig/grønn omstilling av næringslivet i vår region.

Vi har tatt markedsandeler i både eiendomsmegling, privatmarkedet og i bedriftsmarkedet i 2020, med lønnsom vekst har vi tenkt til å gjøre det samme i 2021.

UTSIKTENE FREMOVER

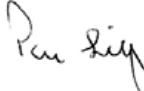
Utviklingen i bedriftsmarkedsporteføljen og privatmarkedsporteføljen er fortsatt god. Antall avdragsutsettelse ligger fortsatt noe over nivået før koronapandemien inntraff, men misligholdet holder seg stabilt lavt. For årets tre første kvartaler hadde banken gjort en ekstra tapsavsetning ut over modellbaserte beregninger som følge av koronapandemien på 23 mill. kr. Ved utgangen av fjerde kvartal er denne redusert til 10,0 mill. kr. og den vil vurderes på nytt ved utgangen av 1. kvartal 2021.

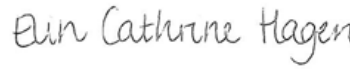
Koronapandemien kommer trolig til å påvirke også store deler av 2021 og det er fortsatt usikkert hvordan dette til slutt vil påvirke boligmarkedet, arbeidsmarkedet og næringslivet i regionen. Stengte grenser mot Sverige har imidlertid så langt hatt en positiv effekt på handelsnæringen. Bankens svært liten finansiering av hotell- og serveringsvirksomhet, som så langt er bransjer som er hardt rammet.

Det har vært et spesielt år med nedturer og oppturer i boligmarkedet. Fra dystre utsikter i mars, til å konkludere med jevn vekst og økning siste halvår. For vår region er det et sunnhetstegn å se at alle våre lokale områder ligger ganske nært rundt landssnittet i boligprisveksten på 8,7% i 2020, våre områder ligger fra 6,1% i Vestby til 11,2% i Halden. Eiendoms-Megler 1 Østfold Akershus økte antall omsetninger med hele 20 % sammenlignet med 2019, noe som både bekrefter attraktiviteten i regionen og øker vår markedsandel. Meglerne har startet 2021 like offensivt som de gjennomførte 2020 og evnen til å gjenskape de gode kundeopplevelsene og videreutvikle disse skal prioriteres høyt i 2021.

Vi holder til i en region hvor det er attraktivt å bosette seg, og hvor boligprisene innenfor de ulike områdene gjør det mulig å oppfylle boligdrømmen for de fleste. Avstanden til Oslo er kort og med utstrakt bruk av hjemmekontor har

Moss, den 9. mars 2021
I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus


Per A. Lilleng
Styreleder


Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder


Vidar Løfshus

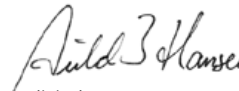

Tom Grip


Unni Marie Rådalen


Kristin Utakleiv


Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.


Øystein U. Larsen
Ansattes repr.


Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør

Resultatregnskap

MORBANK			KONSERN		
Året 2019	Året 2020	(millioner kroner)	Note	Året 2020	Året 2019
645	566	Renteinntekter målt til amortisert kost		566	645
77	75	Renteinntekter målt til virkelig verdi		75	77
297	215	Rentekostnader		213	295
425	426	Netto renteinntekter	14, 18	428	427
223	254	Provisjonsinntekter		331	284
14	15	Provisjonskostnader		15	14
4	4	Andre driftsinntekter		2	1
213	244	Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	19	318	272
19	23	Utbytte		23	19
105	39	Inntekter av eierinteresser		92	119
5	- 19	Netto resultat fra andre finansielle instrumenter		- 19	5
129	43	Netto inntekter på finansielle instrumenter	20, 38	97	142
766	713	Sum netto inntekter		843	841
156	160	Personalkostnader	21, 23	213	201
147	146	Andre driftskostnader	22	155	154
303	306	Sum driftskostnader før tap		368	355
463	407	Driftsresultat før tap		475	486
- 3	20	Tap på utlån og garantier	11	20	- 3
466	387	Resultat før skatt		455	489
84	83	Skattekostnad	24	86	86
382	304	Årsresultat		369	404
		Pr. egenkapitalbevis	40		
28,88	22,96	Resultat / Utvannet resultat		27,90	30,49

Utvidet resultat

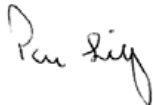
MORBANK			KONSERN		
Året 2019	Året 2020	(millioner kroner)	Note	Året 2020	Året 2019
382	304	Periodens resultat		369	404
		Poster som ikke kan bli reklassifisert over resultatet			
- 6	- 1	Aktuarmessige gevinster og tap	23	- 1	- 6
2	0	Skatteeffekt		0	2
		Poster som kan bli reklassifisert over resultatet			
-	-	Andel utvidet resultat i felleskontrollert virksomhet		5	4
- 0	-	Endring virkelig verdi, finansielle instrumenter	30	-	- 0
- 0	- 2	Endring virkelig verdi, utlån		- 2	- 0
0	0	Skatteeffekt		0	0
- 5	- 2	Periodens utvidede resultat		4	- 1
377	302	Totalresultat		373	403
		Pr. egenkapitalbevis			
-0,37	-0,13	Utvidet resultat / Utvannet utvidet resultat		0,27	-0,07
28,51	22,84	Totalresultat / Utvannet totalresultat		28,18	30,42

Balanse

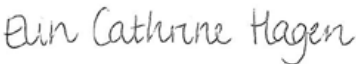
MORBANK			KONSERN		
31.12.2019	31.12.2020	(millioner kroner)	Note	31.12.2020	31.12.2019
97	92	Kontanter og fordringer på sentralbanker		92	97
1 130	1 905	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	26	1 905	1 130
19 093	20 125	Utlån til kunder	8,10,11,12	20 125	19 093
1 970	1 701	Sertifikater og obligasjoner	26,28,35	1 701	1 970
20	65	Derivater	26,29	65	20
915	878	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,30	878	915
230	261	Investering i eierinteresser	38,39	528	435
232	234	Investering i konsernselskaper	38,39	0	0
0	0	Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	42	0	0
0	0	Immatrielle eiendeler	31	0	0
167	150	Varige driftsmidler	32	274	288
1	0	Utsatt skattefordel	24	1	2
28	38	Andre eiendeler	33	73	52
23 886	25 449	Sum eiendeler	17	25 641	24 004

MORBANK			KONSERN		
31.12.2019	31.12.2020	(millioner kroner)	Note	31.12.2020	31.12.2019
3	205	Innskudd fra kredittinstitusjoner	26	205	3
15 441	16 589	Innskudd fra og gjeld til kunder	26,34	16 549	15 412
4 677	4 729	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	26,35	4 729	4 677
4	45	Derivater	25,26,29	45	4
83	80	Betalbar skatt	24	82	84
0	3	Utsatt skatt	24	4	0
208	193	Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	36,23	138	138
151	150	Ansvarlig lånekapital	37	150	151
20 568	21 994	Sum gjeld	17	21 903	20 471
1 239	1 239	Egenkapitalbevis	40	1 239	1 239
-0	-0	Egenbeholdning egenkapitalbevis		-0	-0
247	247	Overkurs		247	247
1 291	1 556	Utjevningsfond		1 556	1 291
191	46	Avsatt utbytte og gaver		46	191
150	150	Hybridkapital		150	150
190	208	Grunnfondskapital		208	190
12	9	Fond for urealiserte gevinster		9	12
0	0	Annen egenkapital		284	215
3 318	3 454	Sum egenkapital		3 739	3 534
23 886	25 449	Sum gjeld og egenkapital		25 641	24 004

Moss, den 9. mars 2021
I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus



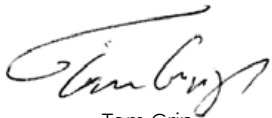
Per A. Lilleng
Styreleder



Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder



Vidar Løfshus



Tom Grip



Unni Marie Rådalen



Kristin Utakleiv



Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.



Øystein U. Larsen
Ansattes repr.



Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør



Kålvika, Sarpsborg. Foto: Jan Egil Ellingsen

Egenkapital

Endring i egenkapital - Morbank

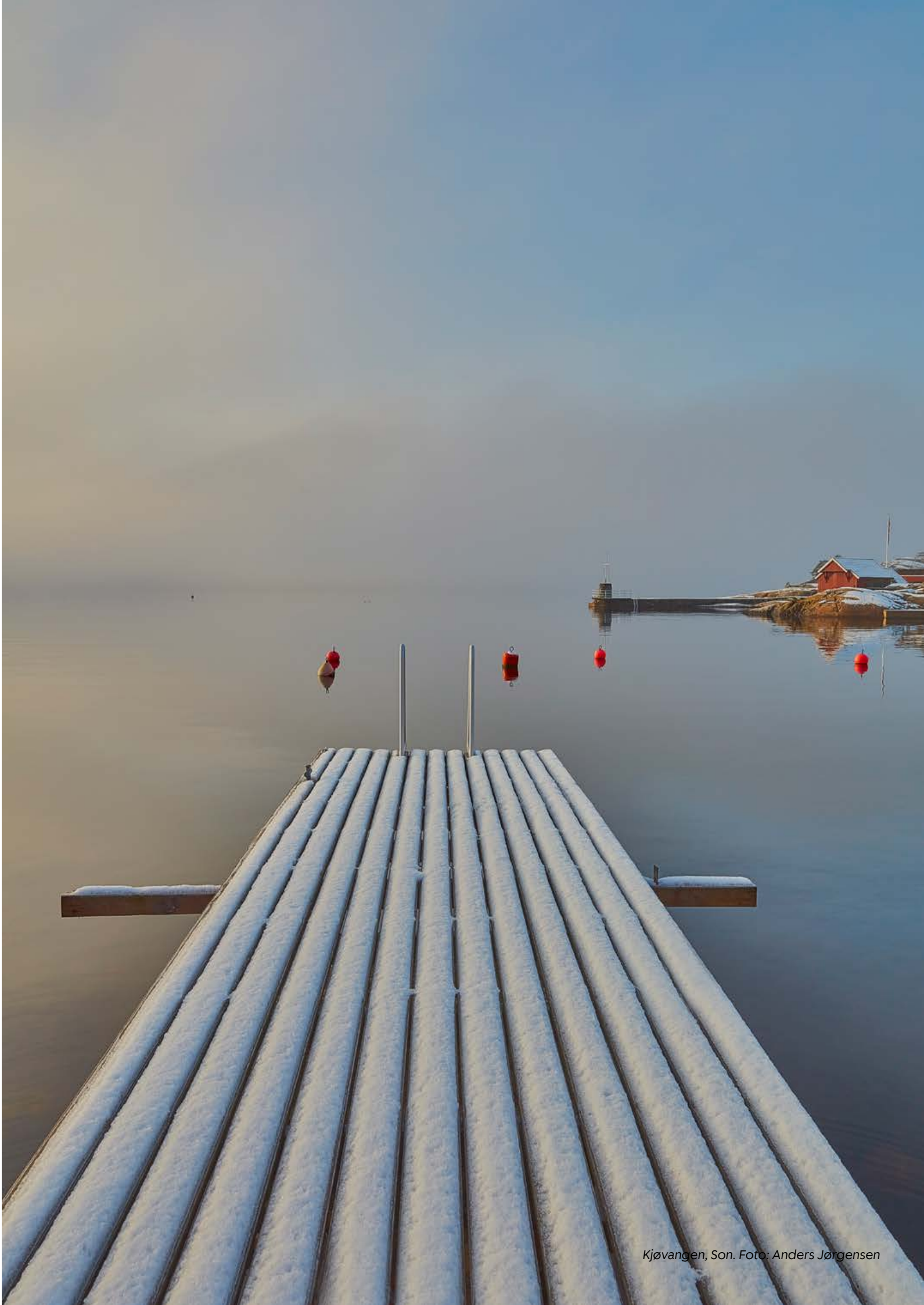
(millioner kroner)	Egen- kapital- bevis	Egne egen- kapital- bevis	Over- kursfond	Utjevn- ings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital
Egenkapital 01.01.2019	1 239	-0,0	247	1 124	178	9	150	193	3 140
Utbetalt renter på hybridkapital							-5		-5
Salg av egne egenkapitalbevis		-0,0							-0
Utbetalt utbytte for 2018								-181	-181
Utbetalt gaver for 2018								-12	-12
Disponert resultat				167	11	3	10	191	382
Disponert utvidet resultat						-0	-5		-5
Egenkapital 31.12.2019	1 239	-0,0	247	1 291	190	12	150	191	3 318
Egenkapital 01.01.2020	1 239	-0,0	247	1 291	190	12	150	191	3 318
Endring i disponering av representantskapet				30	2			-32	0
Utbetalt renter på hybridkapital							-7		-7
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis		-0,1							-0
Utbetalt utbytte for 2019								-149	-149
Utbetalt gaver for 2019								-10	-10
Disponert resultat				237	16	-3	7	46	304
Disponert utvidet resultat				-2	-0				-2
Egenkapital 31.12.2020	1 239	-0,1	247	1 556	208	9	150	46	3 454

Endring i egenkapital - Konsern

(millioner kroner)	Egen- kapital- bevis	Egne egen- kapital- bevis	Over- kursfond	Utjevn- ings- fond	Grunn- fonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital + fondsobl.	Avsatt utbytte og gaver	Sum egen- kapital
Egenkapital 01.01.2019	1 239	0,0	247	1 124	178	9	340	193	3 330
Utbetalt renter på hybridkapital							-5		-5
Salg av egne egenkapitalbevis		0,0							0
Utbetalt utbytte for 2018								-181	-181
Utbetalt gaver for 2018								-12	-12
Disponert resultat				167	11	3	32	191	404
Disponert utvidet resultat						0	-1		-1
Egenkapital 31.12.2019	1 239	0,0	247	1 291	190	12	365	191	3 534
Egenkapital 01.01.2020	1 239	0,0	247	1 291	190	12	365	191	3 534
Endring i disponering av representantskapet				30	2			-32	0
Utbetalt renter på hybridkapital							-7		-7
Kjøp/salg av egne egenkapitalbevis		-0,1							0
Utbetalt utbytte for 2019								-149	-149
Utbetalt gaver for 2019								-10	-10
Disponert resultat				237	16	-3	72	46	369
Disponert utvidet resultat				-2	-0		4		2
Egenkapital 31.12.2020	1 239	-0,1	247	1 556	208	9	434	46	3 739

Kontantstrømoppstilling

Morbank		Konsern	
Året 2020	Året 2019 (millioner kroner)	Året 2020	Året 2019
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
- 992	- 255	- 992	- 255
600	659	551	615
1 148	1 064	1 137	1 053
- 217	- 297	- 215	- 295
-	- 57	-	- 57
15	29	15	29
- 14	- 9	- 13	- 8
- 353	- 1 081	- 353	- 1 081
623	756	623	756
25	33	25	33
244	213	318	272
- 187	- 265	- 210	- 248
- 80	- 76	- 82	- 77
812	715	804	739
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
-	- 21	-	- 197
- 13	- 12	- 6	78
- 39	- 337	- 39	- 142
1	-	1	-
42	104	42	104
- 9	- 266	- 1	- 157
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet			
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
950	700	950	700
- 935	- 1 130	- 935	- 1 130
- 77	- 90	- 77	- 90
202	- 173	202	- 173
- 1	- 0	- 1	- 0
- 4	- 17	- 4	- 17
- 9	- 7	- 9	- 7
7	-	7	-
- 7	-	- 7	-
- 159	- 193	- 159	- 193
- 33	- 910	- 33	- 910
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet			
770	- 462	770	- 328
A + B + C Netto endring likvider i perioden			
840	1 302	840	1 302
1 609	840	1 609	840
Likviditetsbeholdning UB			
Likvidetsbeholdning spesifisert:			
92	97	92	97
1 518	742	1 518	742
1 609	840	1 609	840
Likviditetsbeholdning			



INNHALDSFORTEGNELSE NOTER

Note 1	Generell informasjon	130
Note 2	Regnskapsprinsipper	130
Note 3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	145
Note 4	Implementeringseffekter	146
Note 5	Segmentinformasjon	147
Note 6	Kapitaldekning	148
Note 7	Finansiell risikostyring	152

KREDITTRISIKO

Note 8	Utlån til og fordringer på kunder	158
Note 9	Overføring av utlån til kredittforetak	160
Note 10	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån	164
Note 11	Tap på utlån og garantier	165
Note 12	Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser	170
Note 13	Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler	171

MARKEDSRISIKO

Note 14	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	172
Note 15	Markedsrisiko knyttet til valutarisiko	174

LIKVIDITETSRISIKO

Note 16	Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktmessig løpetid på forpliktelser	174
Note 17	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser	176

RESULTATREGNSKAP

Note 18	Netto renteinntekter	178
Note 19	Netto provisjonsinntekter	179
Note 20	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	179
Note 21	Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte	180
Note 22	Andre driftskostnader	184
Note 23	Pensjoner	185
Note 24	Skatt	187

BALANSE

Note 25	Klassifikasjon av finansielle instrumenter	188
Note 26	Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	190
Note 27	Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris	191
Note 28	Sertifikater og obligasjoner	193
Note 29	Finansielle derivater	194
Note 30	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	195
Note 31	Andre immaterielle eiendeler	196
Note 32	Varige driftsmidler	196
Note 33	Andre eiendeler	198
Note 34	Innskudd fra og gjeld til kunder	199
Note 35	Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	200
Note 36	Annen gjeld og forpliktelse	201
Note 37	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	202
Note 38	Sikringsbokføring	203
Note 39	Investeringer i eierinteresser	205

ØVRIGE OPPLYSNINGER

Note 40	Vesentlige transaksjoner med nærstående parter	208
Note 41	Eierandelskapital- og eierstruktur	209
Note 42	Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper	213
Note 43	Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse	213
Note 44	Hendelser etter balansedagen	213

Note 1 Generell informasjon

GENERELL INFORMASJON

SpareBank 1 Østfold Akershus har sitt hovedkontor i Moss kommune og lokalkontor i kommunene Askim, Halden, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Frogn og Vestby.

Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregistret er 837 884 942. Konsernet opererer i Norge og reguleres av norsk rett. SpareBank 1 Østfold Akershus er notert på Oslo Børs med ticker-kode SOAG.

SpareBank 1 Østfold Akershus er medlem innskuddsgarantiordningen til Bankenes sikringsfond (BSF). Informasjon om denne er tilgjengelig på www.sparebank1.no/ostfold-akershus/ og www.bankenessikringsfond.no.

Regnskapet for morbank og konsern 2020 ble vedtatt av styret 9. mars 2021 .

Note 2 Regnskapsprinsipper

GRUNNLAGET FOR UTARBEIDELSE AV DET KONSOLIDERTE ÅRSREGNSKAPET

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2020 er utarbeidet i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC).

Målegrunnlaget for både konsernregnskapet og morbankregnskapet er historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet eller utvidet resultat og investerings-eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimer. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimer er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt basert på IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskapet som avlegges pr 31.12.2020.

ENDRINGER MED VIRKNING FOR 2020

Konsernet har i 2020 ikke tatt i bruk standarder, endringer eller fortolkninger som påvirker regnskapet vesentlig. Konsernet har ikke valgt tidliganvendelse av noen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger.

ENDRINGEN I IFRS 10 KONSERNREGNSKAP OG IAS 28 INVESTERINGER I TILKNYTTETE FORETAK OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Endringen omhandler en inkonsistens mellom kravene i IFRS 10 og IAS 28 når det gjelder salg eller overføring av eiendeler mellom en investor og investorens tilknyttede foretak eller felleskontrollerte virksomhet. Den viktigste konsekvensen av endringen er at gevinst eller tap innregnes fullt ut når en transaksjon omfatter en virksomhet (uavhengig av om denne er lagt inn i et datterselskap eller ikke). Gevinst eller tap innregnes partielt når en transaksjon omfatter eiendeler som ikke utgjør en virksomhet, også når eiendelene er lagt inn i et datterselskap.

IASB har utsatt ikrafttredelsestidspunktet for endringen på ubestemt tid, men et selskap som likevel velger en tidliganvendelse av disse endringene må implementere disse prospektivt. Konsernet vil anvende disse endringene når de trer i kraft.

ØVRIGE ENDRINGER MED VIRKNING FOR FREMTIDIGE PERIODER

IFRS 17 Forsikringskontrakter erstatter IFRS 4 Forsikringskontrakter og angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger forsikringskontrakter. Ikraft-tredelsestidspunktet er 1. januar 2023 med krav om sammenliknbare tall. Konsernet har vurdert virkningene av IFRS 17 og ser ikke at denne vil få vesentlige konsekvenser for konsernets resultat og balanse. Videre er det endringer i IFRS 3, IFRS 9, IFRS 11, IAS 12, IAS 19, IAS 23 og IAS 28. Konsernet har vurdert virkningene av endringene og ser ikke at disse vil få vesentlige konsekvenser for konsernets resultat og balanse.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens og samtlige selskaper i konsernet sin funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i hele millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

DATTERSELSKAP

I morbankregnskapet til SpareBank 1 Østfold Akershus blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres året etter regnskapsåret.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter banken og datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt. Dette er at (i) banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet, (ii) banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten, og (iii) banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte foretak. Felles kontroll innebærer at SpareBank 1 Østfold Akershus gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og til kostmetoden i selskapsregnskapet.

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 % hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN, Samarbeidende Sparebanker AS. Videre eier SpareBank 1 Østlandet 12,4 % og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO 9,6 %. Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier 15,59 % av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen for Samarbeidende Sparebanker er også regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstillende felleskontrollert virksomhet.

SpareBank 1 Østfold Akershus klassifiserer sin deltakelse i Samarbeidende Sparebanker AS som en investering i felleskontrollert foretak.

SpareBank 1 Østfold Akershus eier også 2,52 % i BN Bank ASA. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er regulert i en avtale som tilfredsstillende kravene til felles kontroll.

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Ved overtagelse av virksomhet anvendes overtagelsesmetoden. Vederlaget måles til virkelig verdi. Direkte overtagelsesutgifter kostnadsføres når de oppstår, med unntak av emisjons- og låneopptaksutgifter. Overtatte eiendeler og forpliktelser blir vurdert til virkelig verdi på tidspunkt for overtagelsen. Dersom vederlaget overstiger verdien av identifiserte eiendeler og forpliktelser, regnskapsføres differansen som goodwill. Dersom anskaffelseskost er lavere enn identifiserte eiendeler og forpliktelser, resultatføres differansen på transaksjonstidspunktet. Ved trinnvise oppkjøp av datterselskaper vil konsernet måle tidligere eierandeler i selskapet til virkelig verdi umiddelbart før kontrollovergang, og eventuelle gevinster eller tap resultatføres. Betingede vederlag vurderes til virkelig verdi uavhengig av sannsynligheten for at vederlaget vil bli betalt. Justering av betingede vederlaget i etterfølgende perioder regnskapsføres i henhold til relevante standarder.

VIRKSOMHET OG ANLEGGSMIDLER HOLDT FOR SALG

Konsernet klassifiserer virksomhet som holdt for salg når balanseført verdi i hovedsak vil bli gjenvunnet ved en salgstransaksjon. Klassifisering som holdt for salg skjer fra det tidspunktet ledelsen har vedtatt en konkret plan for avhendelse av virksomheten i sin nåværende form og det vurderes som svært sannsynlig at salget blir gjennomført i løpet av kort tid. Datterselskaper som er ervervet med tanke på videresalg, herunder selskaper overtatt som ledd i restrukturering av utlån, klassifiseres som holdt for salg umiddelbart dersom konsernet forventer å avhende selskapet. Virksomhet holdt for salg vurderes til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Overtatt virksomhet som umiddelbart klassifiseres som holdt for salg balanseføres ved førstegangsinregning til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Resultat etter skatt fra slik virksomhet presenteres separat på linjen «Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt» i konsernregnskapet. Totale eiendeler og total gjeld fra slik virksomhet presenteres hver for seg på linjene «Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg» og «Virksomhet holdt for salg» i konsernets balanseoppstilling dersom verdiene er vesentlige. Se for øvrig note 42.

KONTANTER

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta, samt fordring på sentralbanken. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømoppstillingen inkluderer i tillegg netto utlån og fordringer på andre kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid. Ingen del av likviditetsbeholdningen har bindingstid.



INNREGNING OG FRAREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt. Modifiserte eiendeler og forpliktelser Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjell fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelser, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført.

UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

Måling av utlån avhenger i henhold IFRS 9 av forretningsmodell.

Gjeldsinstrumenter, herunder utlån, med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. BM porteføljen til konsernet tilfredsstiller disse kriteriene og måles, med unntak av fastrenteutlån, til amortisert kost.

Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til målt til virkelig verdi over OCI.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost, vil medføre et regnskapsmessig misforhold og SpareBank 1 Østfold Akershus har valgt å måle disse til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 13.

TAPSNEDSKRIVNING UTLÅN

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv



rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

NÆRMERE BESKRIVELSE AV BANKENS NEDSKRIVNINGSMODELL

Tapsanslaget lages kvartalsvis og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. Tapsestimatene overstyres hvis individuelle vurderinger tilsier en annen tapsrisiko. Se nærmere beskrivelse under «Tap på utlån og garantier» i note 3.

Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner er holdt utenfor tapsvurderingene med bakgrunn i lav kredittrisiko.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

TRINN 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. I modellen forutsettes at kunder med PD på 0,6 % eller lavere kan kategoriseres som lav risiko og defineres som kategori 1 uavhengig av endring i PD.

TRINN 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

1. En konto skal ha kategori 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
2. En konto skal ha kategori 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. inneholde at kunden er på watchlist eller at kontoen er i såkalt forbearance. Kontoen skal flyttes tilbake i kategori 1 når:
 - a) Kunden fjernes fra watchlist/forbearance, eller
 - b) Engasjementet blir restrukturert med vilkår som tar hensyn til forholdene som forårsaket at kunden kom på watchlist/forbearance
3. En konto skal ha kategori 2 når kundens PD har økt med over 150 prosent til et nivå over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens 12 måneders PD samme måned som kontoen ble opprettet/fornyset («PD_IB») med kundens 12 måneders PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

TRINN 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden.

Det benyttes ikke makroøkonomiske tall direkte inn i modellen, men modellen tillater scenariovekting på porteføljenivå der det er mulig å overstyre vekten for tre makroøkonomiske scenario. Vektingen holdes stabil såfremt det ikke skjer noe vesentlig om underbygger justering. Vektingen til SpareBank 1 Østfold Akershus har i hele 2020 vært satt til 80/10/10.

Scenario 1: «Base case». Det scenarioet man tror mest på, avviker ikke vesentlig fra dagens situasjon. Her legges det til grunn makroøkonomiske prognosene (for eksempel til Norges Bank), men banken kan ha grunner til å avvike fra dette f.eks. når bankens markedsområde utvikler seg annerledes enn landet totalt sett.

Scenario 2: «Worst case». Økonomiske utsikter er dårligere enn scenario 1 (gitt at man faktisk ikke er i og står overfor en fortsatt alvorlig lavkonjunktur). Her legges det til grunn en lavkonjunktur tilsvarende det man bruker i ICAAP. PD og LGD er vesentlig høyere enn i scenario 1, tilsvarende nivåene ved forrige finanskrisen, justert for endringer i porteføljekvalitet.

Scenario 3: «Best case». Økonomiske utsikter som er bedre enn scenario 1. Her legges det til grunn et PD og LGD-nivå som kan forventes i et år da norsk



økonomi er i en god konjunktursituasjon med høy oljepris, meget lav arbeidsledighet og lav rente.

DERIVATER OG SIKRING

Derivater består av valuta og renteinstrumenter. Derivater regnes alltid som til virkelig verdi over resultatet, med mindre de er øremerket som sikringsinstrument. Renter bokføres som rentekostnad/renteinntekt, verdiendringer inngår i posten «netto resultat fra valuta og andre finansielle instrumenter».

Derivater benyttes i sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrente-instrumenter. Bruk av virkelig verdiopsjonen på fastrenteobligasjonsgjeld fases ut og erstattes av sikringsbokføring. Ved bruk av sikringsbokføring sikrer konsernet seg mot bevegelser i markedsrenten. Endringer i kredittspread mot markedsrenten er ikke en del av sikret risiko og påvirker derfor ikke effektiviteten i sikrings-bokføringen. Det forventes at denne endringen vil gi mindre svingninger i resultatene fremover enn det som har vært tilfelle tidligere.

Endringer i virkelig verdi på derivater som øremerkes og kvalifiserer for sikring av virkelig verdi og som er effektive, resultatføres sammen med endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen på den tilhørende sikrede eiendel eller forpliktelse. Sikring av virkelig verdi benyttes kun til sikring av fastrenteinnlån.

IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler består av kunderelasjoner og utsatt skattefordel. Kunde-relasjonen tilfredsstiller kravet til kontraktsmessige rettigheter for identifikasjon som immateriell eiendel. Verdien i en kunderelasjon ligger i fordelene ved å få overført en kundeportefølje ved en transaksjon i motsetning til å måtte gå ut i markedet for selv å skaffe nye kunder ved ordinær drift. Andre immaterielle eiendeler vil innregnes når kravene til balanseføring er tilstede. Kunderelasjonen avskrives over forventet utnyttbar levetid.

EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom, førstegangsinngår til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Eierbenyttet eiendom er etter definisjonen i IAS 40 eiendommer som i hovedsak benyttes av morbanken eller dens datterselskap til sin egen virksomhet. Banken benyttet seg av muligheten i regelverket som tillot virkelig verdi som ny kostpris ved overgangen til IFRS. Eierbenyttet eiendom regnskapsføres etter kostmetoden, i samsvar med IAS 16.

Tomter og kunst avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	20–50 år
Påkostninger leide bygg	3–12,5 år
Maskiner	3–5 år
Kjøretøy	4–5 år
Inventar	3–10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det. Eiendommer som eies med det formål å oppnå leieinntekter eller verdistigning klassifiseres som investerings-eiendommer og måles til virkelig verdi i samsvar med IAS 40. Oppdaterte takster på eiendomsmassen innhentes hvert tredje år. I mellomperiodene vurderes takstene mot markedsutvikling. Leieinntekter, driftskostnader og effekten av verdiendringer knyttet til investeringseiendommer presenteres særskilt i note 32. På invester-ingseiendommer blir verdiendring fra inngående balanse resultatført under andre driftskostnader.

OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

LANGSIKTIGE LÅN

Lån førstegangsinngår til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån til flytende rente måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørs-beløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. For lån til fastrente ble opsjonen om virkelig verdivurdering med



verdiendring over resultatet benyttet inntil høsten 2009. Resultateffekten av dette fremkommer i note 20 til regnskapet og balanseførte verdier fremkommer i note 29 og note 35.

PENSJONER

Konsernet har etablert ulike pensjonsordninger for sine ansatte.

Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenstepensjon.

INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte.

AVTALEFESTET FØRTIDSPENSJON

Banken har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som samtidig oppbevares. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Ny ordning lar seg foreløpig ikke aktuarberegne og inngår derfor ikke i pensjonsforpliktelsen. Inntil videre vil denne bli behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

ØVRIGE ORDNINGER

Tidligere administrerende direktører i banken har individuelle tilleggssavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarberegnet.

USIKRE FORPLIKTELSER

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige. Avsetning for tap på finansielle garantier fremkommer under annen gjeld og pensjonsforpliktelser i balansen.

ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen. Ansvarlige lån med flytende rente måles etter amortisert kost slik som andre langsiktige lån med flytende rente. Ansvarlig lån med

fastrente tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring. Sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten blir resultatført. Se note 20 og note 38.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men konsernet har ingen plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonen skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom Konsernets kjernekapitaldekning faller under 5 % eller samlet kapitaldekning faller under 8 %. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonen skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til egenkapitalbeviserne eller egenkapitalen skrives opp.

Fondsobligasjonene klassifiseres som gjeld i balansen dersom de tilfredsstiller definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Renter på fondsobligasjoner klassifisert som gjeld resultatføres. Fondsobligasjoner som ikke tilfredsstiller betingelsene klassifiseres som egenkapital (posten hybridkapital). Renter på slike fondsobligasjoner presenteres ikke som rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen.

Fondsobligasjonene klassifisert som gjeld tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring, sikringens effektivitet måles løpende og nettoeffekten er resultatført.

MOTREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

UTBYTTE OG KONSERNBIDRAG

Hensyntatt bankens egenkapitalutvikling og soliditet, tar banken sikte på at opptil 50 % av årets overskudd kan benyttes til utbyttmidler (kontantutbytte og gaver til allmennyttinge formål). Det er en målsetting for banken å likebehandle bankens to eiergrupperinger i tråd med intensjonene i gjeldende lovgivning. Dette medfører at banken vil søke å unngå uønskede inn- og utvanningseffekter som følge av ulik behandling av de to eiergrupperingene.

Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen og av oppstilling over endring i egenkapital. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt av bankens representantskap. Konsernbidrag bokføres regnskapsmessig året etter regnskapsåret.

RENTEINNTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost og virkelig verdi over utvidet resultat resultatføres løpende basert på en effektiv rente-metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid.

For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi vil markedsverdien klassifiseres som inntekt fra andre finansielle instrumenter, mens renteelementet klassifiseres som renteinntekt.

PROVISJONSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Provisjonsinntekter knyttet til lån overført til kredittforetak inngår her. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltnings-tjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle investeringer, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

TRANSAKSJONER OG BALANSEPOSTER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av balanseposter i valuta på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

LEIEAVTALER

IFRS 16 angir en felles modell som skal anvendes for alle leieavtaler, med enkelte konkrete unntak. Konsekvensen er at leieavtaler som regnskapsføres i tråd med den nye modellen, balanseføres i regnskapet til leietaker i form av en leieforpliktelse og en eiendel som representerer leietakers rett til å bruke den underliggende eiendelen. Leieforpliktelsen skal måles til nåverdi av fremtidige leiebetalinger i leieperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal tas hensyn til i beregning av nåverdi av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Beregning av nåverdien av leieforpliktelsen kan inkludere elementer som faste leiebetalinger og variable leiebetalinger som er avhengig av en indeks eller en rentesats. I tillegg skal beløp

som kommer til betaling for leietaker i henhold til eventuelle restverdigarantier inkluderes. Det samme gjelder utøvelseskurs for en kjøpsopsjon eller betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leietaker med rimelig sikkerhet vil utøve opsjonen.

På iverksettelsestidspunktet måles bruksretten til leieforpliktelsen pluss betalt forskuddsleie, direkte anskaffelseskostnader og avsetninger for utgifter ved tilbakeføring av eiendel til utleier. Eventuelle avsetning for utgifter ved tilbakeføring føres som en separat forpliktelse i balansen og inngår ikke i leieforpliktelsen. Bruksretten avskrives lineært, justeres for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen og testes for verdifall i samsvar med IAS 36.

Bruksretten presenteres i balansen under regnskapslinjen «Eiendom, anlegg og utstyr». Tilhørende leieforpliktelse presenteres under regnskapslinjen «Annen Gjeld». Leiebetalingene føres mot forpliktelsen sammen med rentekostnaden. I resultatregnskapet blir driftskostnadene erstattet med avskrivninger på bruksretten og rentekostnad på forpliktelsen.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter vil øke sammenliknet med tidligere perioder fordi betaling av hovedstolen av leieforpliktelsen klassifiseres som en finansieringsaktivitet etter IFRS 16. Bare den delen av betalingen som er renter kan nå presenteres som kontant-strøm fra operasjonelle aktiviteter.

Under IFRS 16 er, eller inneholder en kontrakt, en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel for en periode i bytte mot vederlag. For konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus er det i all hovedsak husleiekontrakter.

SKATT

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangs-innregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige under-skudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. →

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er derfor ført som driftskostnad.

Renter på fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital er presentert som permanent forskjell og inngår i grunnlaget for betalbar skatt.

SEGMENTRAPPORTERING

Konsernets virksomhet er inndelt i primærsegmentene privatmarked, bedriftsmarked og eiendomsmegling. Dette er i henhold til konsernets interne rapportering. Det er i note 5 til regnskapet gitt informasjon om fordelingene.

OVERFØRING AV LÅNEPORTEFØLJER

SpareBank 1 Østfold Akershus har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom banken og kredittforetakene, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kunde-kontakten. Det vises til beskrivelse i note 9.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Regulerende myndighet vil kunne kreve endring av avlagt regnskap.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL (APM)

I kvartals- og årsrapporten presenteres det alternative resultatmål i tillegg til måltall som reguleres av IFRS. Dette vil kunne hjelpe brukere til å forstå virksomheten bedre og gi mer tydelig informasjon om hvordan konsernet har prestert eller forventer å prestere. For en nærmere beskrivelse av de alternative resultatmålene som benyttes henvises det til bankens hjemmeside: www.sparebank1.no/nb/ostfold-akershus/om-oss/investor.html

Note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Morbanken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer en 65 dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1–3 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se for øvrig beskrivelse av bankes tapsmodell i note 2.

VIRKELIG VERDI EGENKAPITALINTERESSER

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller

være sist omsatte kurs. Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verdivurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen.

For eiendeler som ikke handles i aktivt marked baseres på beste estimat, f.eks. diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike estimat vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verdivurdere anses kostpris som beste estimat på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

VIRKELIG VERDI DERIVATER

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kredittrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittrisiko, vil dette bli tatt hensyn til ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kredittrisiko amortiseres over løpetiden.

Note 4 Implementeringseffekter

SpareBank 1 Østfold Akershus vil i 2021 ikke ta i bruk nye regnskapsregler som medfører implementeringseffekter.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon er definert som virksomhetsområder eller geografiske markeder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester i markedene som er definert som bankens hovedmarkeder.

Konsernet har tre virksomhetsområder. Bankvirksomheten er delt i privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Videre driver konsernet eiendomsmegling gjennom datterselskapet EiendomsMegler 1 Østfold Akershus AS og utleie av eiendom via andre datterselskap. Sistnevnte er ikke ansett som eget segment og inngår i «Ufordelt».

Segment PM og segment BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder med BM sektor som behandles av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samsvare med sektorinnstillingen i note 8.

	31.12.2020				
(millioner kroner)	PM	BM	Eiendomsmegling	Ufordelt	Konsern
Resultatregnskap					
Netto renteinntekter	266	166	0	-5	428
Netto provisjonsinntekter	199	42	58	-1	298
Andre driftsinntekter				2	2
Netto avkastning på finansielle investeringer				81	81
Driftskostnader	-112	-35	-48	-157	-352
Driftsresultat før tap pr segment	354	173	10	-79	457
Tap på utlån og garantier	6	-15	0	-10	-20
Resultat før skatt pr segment	360	157	10	-89	438
Balanse					
Brutto Utlån til kunder	14 667	5 095		411	20 173
Avsetning for tap	-27	-41		-10	-78
Virkelig verdivurdering utover tap	31	0			31
Andre eiendeler			64	5 438	5 502
Sum eiendeler per segment	14 670	5 055	64	5 839	25 627
Innskudd fra og gjeld til kunder	11 406	5 053		89	16 548
Annen gjeld			30	5 330	5 360
Sum gjeld pr segment	11 406	5 053	30	5 419	21 908
Egenkapital					3 719
Sum gjeld og egenkapital pr segment					25 627

(millioner kroner)	31.12.2019				
	PM	BM	Eiendomsmegling	Ufordelt	Konsern
Resultatregnskap					
Netto renteinntekter	260	163	1	3	427
Netto provisjonsinntekter	177	36	61	-4	270
Andre driftsinntekter				1	1
Netto avkastning på finansielle investeringer				142	142
Driftskostnader	-112	-36	-56	0	-355
Driftsresultat før tap pr segment	325	163	6	-8	486
Tap på utlån og garantier	3	0	0	0	3
Resultat før skatt pr segment	328	163	6	-8	489
					0
Balanse					0
Brutto Utlån til kunder	14 412	4 394		348	19 154
Avsetning for tap	-33	-32		0	-64
Virkelig verddivurdering utover tap	4	0			4
Andre eiendeler			46	4 865	4 911
Sum eiendeler per segment	14 384	4 362	46	5 212	24 004
					0
Innskudd fra og gjeld til kunder	10 898	4 423		91	15 412
Annen gjeld			16	5 042	5 059
Sum gjeld pr segment	10 898	4 423	16	5 134	20 471
Egenkapital					3 534
Sum gjeld og egenkapital pr segment					24 004

gaveavsetningen fra 12,2 mill. kr til 10,2 mill. kr. Basert på tall pr. 31.12.2019 medførte reduksjonen en forbedring i ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert på 0,3 % til 18,1 %. Kjernekapitaldekning økte til 19,4 % og kapitaldekningen økte til 20,7 %. Uvektet kjernekapitaldekning forble 8,8 %. Endringen er ikke inkludert i tallene pr. 31.12.2019, men inngår fra og med 31.03.2020.

Minstekravet til ren kjernekapital i pilar 1 er på 4,5 %, i tillegg kommer de ulike bufferkravene. Ved utgangen av 2020 var kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 3,0 % og motsyklisk buffer 1,0 %. Det innebærer at minstekravet til ren kjernekapitaldekning under pilar 1 var på 11,0 %, kjernekapitaldekning var på 12,5 % og kapitaldekning på 14,5 %. I tillegg til dette har Finanstilsynet fastsatt et individuelt pilar 2 krav for konsernet på 1,7 %. Samlet regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning pilar 1 og pilar 2 for konsernet er på 12,7 %.

Konsernets mål for 2020 på ren kjernekapitaldekning er på 15,0 %, kjernekapitaldekning på 16,5 % og kapitaldekning på 18,5 %. Målene er satt inkludert en management buffer på 0,8 prosentpoeng. Målene på ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning for utgangen av 2021 er revidert og fastsatt til henholdsvis 16,0 %, 17,5 % og 19,5 %. I 2022 er målene økt ytterligere til henholdsvis 16,5 %, 18,0 % og 20,0 %. Målet for uvektet kjernekapitaldekning er 6,0 % for hele perioden.

Finanstilsynet publiserte den 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko. Finanstilsynet redegjorde for at deres tolkning av gjeldende CRR-regelverk tilsier at alle eiendomsutviklingsprosjekter som er gjort med sikte på videresalg anses som spekulativ investering og skal risikovektes 150 %. Krav til forhåndssalg, egenkapitalandel, forhåndsbetaling av deler av kjøpesum eller andre risikoreduserende tiltak vil ikke være i stand til å påvirke risikovektingen.

Banken er ikke enig i Finanstilsynets fortolkning av CRR-regelverket, og har også innhentet en juridisk vurdering fra ekstern part som støtter bankens syn. Bankens kredittpraksis for innvilgelse av kreditter til eiendomsutviklingsprosjekter stiller strenge krav til risikoreduserende tiltak i prosjektet, herunder krav til forhåndssalg, egenkapitalandel og lignende. Ved forhåndssalg av kun deler av prosjektet gjøres det stresstesting av bæreevnen til selskapet for resterende beløp, herunder simuleringer av eiendomsprisfall på usolgte enheter. Bankens markedsområde har også et velfungerende leiemarkedet som tilsier at utbygger kan forvente å eventuelt få leid ut den utsolgte delen av prosjektet. Basert på rundskrivet og en helhetlig vurdering av risikoen i eiendomsutviklingsprosjektene til banken, har banken vurdert det til at eiendomsutviklingsprosjekter med en høy andel forhåndssalg ikke er å anse som høyrisikoengasjementer.

Note 6 Kapitaldekning

Banken følger EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR. Banken benytter standardmetoden for kredittisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS, SB1 Finans Midt-Norge AS og BN Bank ASA.

For 2019 foreslo styret at 49,9 % av morbankens resultat skulle deles ut i utbytte og gaver. Utdelingen ble redusert til 41,6 % av representantskapet som en konsekvens av koronakrisen og Finanstilsynets og Finansdepartementets oppfordring til norske banker om å gjennomføre ny vurdering av overskuddsdisponeringen for 2019. Dette tilsvarte en nedgang fra kr 14,40 pr egenkapitalbevis til kr 12,00 og en reduksjon i

Banken har foretatt en fornyet vurdering av risikoen i bankens eiendomsutviklingsprosjekter som har medført flytting av enkelte engasjementer til 150 % risikovekt. Effekten av dette på ren kjernekapital ble -0,5 %. Ved en eventuell lov- eller forskriftsendring i Norge, og dermed en endret risikovekt for alle bankens eiendomsutviklingsprosjekter til 150 %, er det estimert at dette vil påvirke bankens rene kjernekapitaldekning ytterligere med -0,2 % til 17,4 %.

Morbank		Konsern	
31.12.2020	31.12.2019 (millioner kroner)	31.12.2020	31.12.2019
1 239	1 239	1 239	
247	247	247	
1 556	1 291	1 556	
208	190	208	
9	12	9	
0	-	243	
	- 5		
3 258	2 972	3 501	
-	-	-6	
-16	- 16	-18	
-31	- 31	-31	
-783	- 817	-41	
2 428	2 108	3 405	3 012
150	150	205	
-4	- 4	0	
2 574	2 254	3 610	3 223
150	151	221	
-8	- 8	0	
2 717	2 397	3 831	3 452

Morbank		Konsern	
31.12.2020	31.12.2019 (millioner kroner)	31.12.2020	31.12.2019
- Risikoveid beregningsgrunnlag			
12 533	11 642	16 446	
1 397	1 385	1 699	
40	16	286	
13 970	13 043	18 431	16 877
17,4 %	16,2 %	18,5 %	17,8 %
18,4 %	17,3 %	19,6 %	19,1 %
19,4 %	18,4 %	20,8 %	20,5 %
10,5 %	9,7 %	9,2 %	8,9 %
Bufferkrav			
349	326	461	422
140	261	184	169
419	391	553	506
908	978	1198	1 097
629	587	829	759
891	543	1378	1 156
Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko			
4		5	
7		50	
95		244	
2 789		3 241	
2 053		2 444	
5 061		7 794	
4 675		4 782	
387		3 012	
74		90	
1 269		1 269	
133		245	
305		304	
564		412	
178		347	
12 533	Sum	16 446	

Note 7 Finansiell risikostyring

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Østfold Akershus skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å ha en god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyringen og konsernets verdigrunnlag. Å ha et tilstrekkelig kapitalnivå ut fra valgt strategi og risikoprofil.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko i hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus eksponeres for ulike risikoer. Konsernets vesentligste risikoer omtales under.

RISIKOIDENTIFIKASJON OG RISIKOANALYSE

Prosessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske målbilde, er fremoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom kvartalsvise risikorapporter og compliancerapporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdelingen Risikostyring Compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene.

ORGANISERING OG ORGANISASJONSKULTUR

Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Kreditstrategien fastsettes årlig av styret. Konsernets kredittstrategi fokuserer på risikosensitive måltall og rammer, som er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet.

Kredittrisiko er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL). Konsernet bruker aktivt risikoklassifiserings-system, risikoprisingsmodell og et porteføljestylingssystem for å styre utlåns-porteføljen i tråd med rammer, retningslinjer og rutiner og fullmakter. Dette setter klare krav til kredittbehandlingsprosessen og risikovurderingene. De ovennevnte risikostyringssystemene dekker både kunder i bedrifts- og privatmarkedsområdet. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger. Modellene valideres minst årlig og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg benyttes 2 risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Forventet eksponering ved mislighold (EAD): Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garantier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt.
3. Tap ved mislighold (LGD): Dette er en vurdering av hvor mye konsernet vil tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av erfaringer over tid. Det benyttes syv klasser (1 – 7) for klassifisering etter tapsgrad ved mislighold.



De tre overnevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold (PD). Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimer for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. Den kvantitative valideringen suppleres også med mer kvalitative vurderinger. Resultatene fra validering av bankens kredittmodeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedspriser som renter. Risikoen for endringer i generelle kredittpriser blir også regnet som markedsrisiko. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften som funding og rentehandel. Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rentemarkedene. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets markedsrisikoeksponering er lav.

VALUTARISIKO

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. I og med at SpareBank 1 Østfold Akershus er valutaagent, vil valutarisikoen bestå av valutaeksponering i utenlandske sedler. Sett i forhold til bankens størrelse er denne beholdningen ubetydelig og følgerig blir bankens valutarisiko marginal.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene, og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker. Styring av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets lave risikoprofil. Som en del av

likviditetsstrategien inngår beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Konsernets økonomi/finansavdeling har ansvaret for likviditetsstyringen og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien, mens Risikostyring Compliance overvåker og rapporterer utnyttelsen av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. For å redusere likviditetsrisikoen ytterligere, holdes en reserve i form av kommitterte trekkrettigheter.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Østfold Akershus defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Østfold Akershus har et mål om lav operasjonell risiko og lave tap. Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og hensiktsmessig drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur. Alle hendelser registreres i en hendelsesdatabase slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der hvor det vurderes hensiktsmessig. Risikostyring Compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Konsernet benytter basismetoden ved beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

COMPLIANCERISIKO

Compliancerisiko er risikoen at SpareBank 1 Østfold Akershus pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk.

Styring og kontroll med bankens compliancerisiko er basert på policy for compliance som årlig blir revidert og styrevedtatt. Policyen fastsetter risiko-toleransen for compliancerisiko, ansvarsfordeling innad i konsernet samt krav til prosesser for å sikre og følge opp regelverksetterlevelse. Konsernet har en lav toleranse for compliancerisiko, og det er nulltoleranse for bevisste brudd på regelverk. Ingen compliancehendelser skal kunne skade konsernets soliditet, resultat eller omdømme i vesentlig grad. Konsernets forretningsdrift skal anrettes på en måte som hindrer bøter og sanksjoner. Konsernet skal preges av gode prosesser, god etterlevelseskultur og godt kontrollmiljø for å sikre etterlevelse



av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i det interne rammeverket. Konsernet har høyt fokus på utviklingen innenfor relevante regelverk og compliancerisikoen.

KLIMARISIKO

Klimaendringer er i ferd med å bli en vesentlig del av risikobildet for næringslivet. Klimarisiko kan defineres som risikoen for økonomiske tap og finansiell ustabilitet som følge av klimaendringer i seg selv og samfunnets respons på dem. Det er vanlig å skille mellom to former for klimarisiko. Fysisk risiko er knyttet til potensielle skadelige påvirkninger fra klimaendringer som ekstremvær, flom, tørke og havnivåstigning. Overgangsrisiko oppstår ved innstramning av klimapolitikk og regelverk som fører til store endringer som kan påvirke forretningsmodellen til ulike næringer på forskjellige måter.

Bærekraft er en av de strategiske satsingene til konsernet. Bærekraft har alltid vært en del av bankens historie gjennom å være en lokal sparebank som støtter lokalsamfunnet og lokalt næringsliv. Konsernet har gjennom 2020 styrket arbeidet sitt knyttet til bærekraft inkludert klimarisiko. Styret har i 2020 vedtatt en bærekraftstrategi som innehar ulike målsetninger hvor klimarisiko inngår. Ulike policyer, retningslinjer og rutiner i konsernet er under oppdatering hvor både bærekraft og klimarisiko vil inngå.

Det er i 2020 gjort vurderinger på hvordan klimaendringer påvirker de ulike bransjene i bedriftsmarkedsporteføljen gjennom fysisk risiko og overgangsrisiko. Det er flere tiltak som vil bli etablert i kredittrammeverk, kredittprosessen og i kredittmodeller som følge av disse vurderingene. Klimarisiko blir vurdert på lik linje med øvrig ESG-risiko, ut i fra en intern veiledning laget for bedriftsmarkedet. I 2021 vil konsernet prioritere opplæringstiltak som bidrar til å styrke kompetansen på klimarisiko spesielt.



Note 8 Utlån til og fordringer på kunder

Tabellene i noten spesifiserer tall for både morbank og konsern. Morbank har ikke utlån til konsernselskap i 2020 og 2019.

	Utlån	
	2020	2019
Konsern		
<i>Fordelt på fordringstype</i>		
Kasse-/drifts- og brukskreditter	1 513	1 701
Byggelån	866	510
Nedbetalingslån	17 794	16 942
Brutto utlån	20 173	19 154
<i>Fordelt på geografiske områder</i>		
Viken	17 406	16 820
Landet for øvrig	2 710	2 252
Utlandet	57	81
Brutto utlån	20 173	19 154
<i>Fordelt på sektor</i>		
Personmarkedet	14 610	14 273
Bedriftsmarkedet	5 563	4 880
Brutto utlån	20 173	19 154
Brutto utlån	20 173	19 154
Nedskrivninger for tap på utlån	- 78	- 64
Virkelig verdivurdering utlån vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	6	8
Virkelig verdivurdering fastrente	24	- 4
Utlån og fordringer på kunder	20 125	19 093

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt.

De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement.

Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholds-sannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem.

Banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen på innvilgelsestidspunktet. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssannsynligheten benyttes som grunnlag for risikoklassifisering av kunden. Kundene re-scores månedlig i bankens porteføljestyringssystem. Engasjementsoppfølging gjøres ut i fra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprising av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement. Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er beregnet for de neste 12 måneder.

Kredittkvaliteten måles og håndteres ved et kredittratingssystem utviklet for og med interne retningslinjer for SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 Østfold Akershus fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter slik at disse den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur.

Konsern – fordelt på risikogruppe	Totalt engasjement		Brutto utlån		Nedskrivninger		Usikret eksponering	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Svært lav	13 860	9 305	12 834	8 397	2	2	17,0 %	6,4 %
Lav	3 962	5 426	3 690	5 240	3	3	24,8 %	28,0 %
Middels	3 055	4 842	2 812	4 442	26	11	28,1 %	29,6 %
Høy	553	566	417	498	7	8	33,2 %	28,7 %
Svært høy	325	551	318	474	18	18	21,8 %	29,0 %
Misligholdt og nedskrevne	107	109	102	102	23	23	43,6 %	26,3 %
Sum	21 862	20 799	20 173	19 154	78	64	20,6 %	18,8 %

Konsern - fordelt på sektor og næring	Totalt engasjement		Utlån	
	2020	2019	2020	2019
Annen tjenesteyting	96	92	94	86
Bergverksdrift og utvinning	7	43	6	44
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 694	1 419	1 300	988
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	35	40	37	42
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	176	136	94	99
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	175	176	45	44
Forretningsmessig tjenesteyting	79	68	51	46
Helse- og sosialtjenester	72	59	66	54
Industri	112	111	58	58
Informasjon og kommunikasjon	34	28	21	14
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	583	524	534	481
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	82	76	72	74
Lønnet arbeid i private husholdninger	8	8	8	9
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	0	0	0	0
Omsetning og drift av fast eiendom	3 132	2 713	3 119	2 656
Overnattings- og serveringsvirksomhet	26	32	15	25
Transport og lagring	64	83	0	33
Undervisning	34	23	24	20
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	1	12	0	6
Varehandel, reparasjon av motorvogner	206	227	19	100
Sum næring	6 616	5 871	5 563	4 880
Lønnstakere o.l.	15 246	14 929	14 610	14 273
Sum	21 862	20 799	20 173	19 154

Note 9 Overføring av utlån til kredittforetak

SpareBank 1 Østfold Akershus har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen forestår SpareBank 1 Østfold Akershus forvaltning av utlånene og opprettholder kunde-kontakten. SpareBank 1 Østfold Akershus mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dit hen at vesentlige komponenter av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er

overført. Banken vurderer sin fortsatte involvering i de overførte utlånene som å være uvesentlig. Det innebærer at lånene ikke lenger er ført på bankens balanse. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. SpareBank 1 Østfold Akershus innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. SpareBank 1 Østfold Akershus sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av SpareBank 1 Østfold Akershus, samtidig som SpareBank 1 Østfold Akershus sin rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom SpareBank 1 Østfold Akershus ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan SpareBank 1 Østfold Akershus ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

Eierandel i kredittforetak fremgår av note 30.

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akershus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akershus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akershus har solgt og kostnadene i selskapet.

Totalt er det overført boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt for 9,8 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Østfold Akershus har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Østfold Akershus forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Østfold Akershus mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Østfold Akershus har solgt og kostnadene i selskapet.

Ved utgangen av regnskapsåret er bokført verdi av overførte utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS 850 mill. kr.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt kjernekapitaldekningen minst er på 11,0 %, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet →

i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 10 Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevet utlån

De misligholdte engasjementene uten nedskrivning, anses å ha underliggende verdier som dekker engasjementet. Engasjementene er gjennomgått gjennom året og sist per balansedato. Ved vurdering av underliggende verdier legges nedskrevne takster til grunn. Dersom takster ikke foreligger baseres verdiestimatet på saksbehandlers verdivurdering.

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

MORBANK / KONSERN 2020	Under 30 dager	31–60 dager	61–90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	1	0	0	3	4
Bedriftsmarked	0	0	0	1	1
Sum	1	0	0	4	5

MORBANK / KONSERN 2019	Under 30 dager	31–60 dager	61–90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	1	0	4	3	8
Bedriftsmarked	0	0	0	1	1
Sum	1	0	4	4	10

Note 11 Tap på utlån og garantier

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Merk at fordelingen i denne noten ikke samsvarer med sektorinndelingen i regnskapet, dette da risikodata er fordelt på hhv. personnummer og orgnummer.

Tap på utlån, ubenyttet, garantier og tilsagn	31.12.2019	«Endring avsetning for tap»	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2020
Avsetning til tap etter amortisert kost – organisasjoner	33	21	-8	46
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) – privatpersoner	36	-5	0	31
Uspesifisert avsetning, ledelesbuffer	0	10	0	10
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	70	26	-8	87
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	64	22	-8	78
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	5	4	0	9

	Total balanseført tapsavsetning							
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	26	23	21	70	26	28	20	73
Overført til (fra) Trinn 1	5	-4	-1	0	5	-5	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-1	1	0	0	-1	3	-2	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-3	3	0	0	-2	2	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	17	6	0	23	14	6	0	21
Økning i måling av tap	14	10	14	38	2	8	4	14
Reduksjon i måling av tap	-8	-3	-4	-16	-10	-6	-1	-17
Utlån som har blitt fraregnet	-10	-7	-4	-22	-10	-9	-2	-21
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-12	-12	0	0	-1	-1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	-7	-7	0	0	0	0
UB 31.12.	42	23	23	87	26	23	21	70
herav lån til privatpersoner	6	13	11	30	8	17	11	35
herav lån til selskap og andre enheter med orgnr	18	9	11	38	14	6	9	29
herav ubenyttet, garantier og tilsagn	7	1	0	19	4	0	0	5
IB 01.01.i % av brutto utlån inkl. kredittforetak	0,09 %	0,08 %	0,07 %	0,25 %	0,09 %	0,10 %	0,07 %	0,27 %
UB 31.12.i % av brutto utlån inkl. kredittforetak	0,14 %	0,07 %	0,07 %	0,28 %	0,09 %	0,08 %	0,07 %	0,25 %

Tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	8	17	11	35	8	20	9	37
Overført til (fra) Trinn 1	4	- 3	- 1	0	4	- 4	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	1	0	0	- 1	2	- 2	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	- 1	1	0	0	- 1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	3	2	0	4	4	5	0	9
Økning i måling av tap	0	6	4	11	1	5	4	10
Reduksjon i måling av tap	- 6	- 3	- 1	- 10	- 5	- 6	- 1	- 11
Utlån som har blitt fraregnet	- 2	- 5	- 3	- 10	- 2	- 6	- 2	- 10
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	- 1	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	6	13	11	30	8	17	11	35
IB 01.01.i prosent av utlån	0,07 %	1,32 %	15,77 %	0,27 %	0,06 %	1,82 %	15,73 %	0,27 %
UB 31.12. i prosent av utlån	0,05 %	1,20 %	21,19 %	0,22 %	0,07 %	1,32 %	15,77 %	0,27 %

Brutto utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	12 003	1 260	69	13 332	12 334	1 118	55	13 507
Overført til (fra) Trinn 1	311	- 306	- 5	-	289	- 288	- 1	-
Overført til (fra) Trinn 2	- 388	389	- 1	-	- 540	558	- 18	-
Overført til (fra) Trinn 3	- 1	- 20	22	-	- 18	- 24	42	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	5 300	236	3	5 540	5 006	271	7	5 283
Økning i trekk på eksisterende lån	187	27	2	216	230	26	2	259
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	- 607	- 49	- 6	- 663	- 770	- 65	- 2	- 837
Utlån som har blitt fraregnet	- 4 207	- 382	- 25	- 4 614	- 4 528	- 334	- 17	- 4 880
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	12 598	1 041	53	13 691	12 003	1 260	69	13 332

Kredittrisiko, utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (lån til privatpersoner)								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	6 904	33	0	6 938	6 579	40	0	6 619
Lav	3 999	67	0	4 066	3 811	81	0	3 892
Middels	1 544	559	0	2 103	1 471	677	0	2 148
Høy	74	147	0	221	70	178	0	248
Svært høy	76	235	0	311	73	284	0	357
Misligholdt og nedskrevne	0	0	53	53	0	0	69	69
UB Året 2 / 31.12.	12 598	1 041	53	13 691	12 003	1 260	69	13 332

Tapsavsetning på utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	14	6	9	29	16	7	11	33
Overført til (fra) Trinn 1	1	- 1	0	0	1	- 1	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	- 1	1	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	- 2	2	0	0	- 1	1	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	9	4	0	13	8	1	-	8
Økning i måling av tap	3	4	6	12	1	3	- 1	3
Reduksjon i måling av tap	- 3	0	- 3	- 6	- 4	0	0	- 5
Utlån som har blitt fraregnet	- 5	- 2	- 1	- 9	- 7	- 3	0	- 10
Konstaterte nedskrivninger	0	0	- 8	- 8	-	0	- 1	- 1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	7	7	0	0	0	0
UB 31.12.	18	9	11	38	14	6	9	29
IB 01.01.i prosent av utlån	0,38 %	1,84 %	25,14 %	0,74 %	0,43 %	2,79 %	32,87 %	0,85 %
UB 31.12. i prosent av utlån	0,44 %	1,90 %	22,98 %	0,82 %	0,38 %	1,84 %	25,14 %	0,74 %

Brutto utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	3 593	313	38	3 944	3 641	242	33	3 915
Overført til (fra) Trinn 1	71	- 71	0	0	41	- 41	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	- 190	190	0	0	- 134	134	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	- 2	- 28	30	0	0	- 15	15	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1 910	240	1	2 150	1 484	86	-	1 570
Økning i trekk på eksisterende lån	176	2	4	181	79	32	-	111
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	- 152	- 26	- 5	- 183	- 185	- 17	- 9	- 211
Utlån som har blitt fraregnet	- 1 278	- 147	- 5	- 1 430	- 1 332	- 108	- 1	- 1 441
Konstaterte nedskrivninger	0	0	- 10	- 11	-	0	- 1	- 1
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	- 7	- 7	0	0	0	0
UB 31.12.	4 128	472	49	4 649	3 593	313	38	3 944

Kredittrisiko, utlån til amortisert kost (lån til selskap og andre enheter med orgnr.)								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	86	0	0	86	671	1	0	673
Lav	187	3	0	191	796	27	0	822
Middels	2 266	250	0	2 516	1 881	207	0	2 089
Høy	453	48	0	501	167	37	0	205
Svært høy	1 134	171	0	1 305	78	40	0	118
Misligholdt og nedskrevne	0	0	49	49	0	0	38	38
UB 31.12.	4 128	472	49	4 649	3 593	313	38	3 944

Tapsavsetning på ubenyttet, garantier og tilsagn								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	4	0	0	5	2	1	0	3
Overført til (fra) Trinn 1	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	5	0	0	5	3	0	0	4
Økning i måling av tap	0	1	-7	-6	0	0	0	0
Reduksjon i måling av tap	0	0	0	0	-1	0	0	-1
Poster som har blitt fraregnet	-2	0	0	-3	-1	0	0	-1
Konstaterte nedskrivninger	0	0	7	7	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	7	1	0	9	4	0	0	5

Ikke balanseførte poster (ubenyttet, garantier og tilsagn)								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	2 214	67	6	2 287	1 865	73	1	1 940
Overført til (fra) Trinn 1	27	-27	0	0	17	-17	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-53	53	0	0	-36	36	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	-6	6	0
Nye utstedte eller kjøpte poster	621	41	0	662	1 119	17	0	1 136
Økning i eksisterende poster	342	5	1	347	171	23	0	194
Reduksjon i eksisterende poster	-217	-9	0	-227	-145	-26	-1	-172
Poster som har blitt fraregnet	-421	-26	-5	-453	-314	-34	-1	-349
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
UB 31.12.	2 512	103	1	2 616	2 214	67	6	1 665

Kredittrisiko, ubenyttet, garantier og tilsagn								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	33	0	0	33	1 386	17	0	1 404
Lav	54	0	0	55	232	2	0	234
Middels	535	53	0	588	431	35	0	466
Høy	137	9	0	147	79	9	0	88
Svært høy	1 392	40	0	1 432	85	4	0	89
Misligholdt og nedskrevne	0	0	1	1	0	0	6	6
UB 31.12.	2 512	103	1	2 616	2 214	67	6	2 287

Tapsavsetning, buffer								
	2020				2019			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
IB 01.01.	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 1								
Overført til (fra) Trinn 2								
Overført til (fra) Trinn 3								
Nye utstedte eller kjøpte poster								
Økning i måling av tap	10			10				
Reduksjon i måling av tap								
Poster som har blitt fraregnet								
Konstaterte nedskrivninger								
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger								
UB 31.12.	10	0	0	10	0	0	0	0

Lån med betalingslettelser					Resultatførte tap på utlån og garantier:		
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt		2020	2019
BM	0	56	43	99	Endring i nedskrivninger	26	-4
PM	0	113	39	152	Konstaterte tap	0	3
Totalt	0	170	82	251	Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	2	-1
					Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	-9	-1
					Sum tap på utlån og garantier	20	-3

Utestående kontraktsmessige beløp av finansielle eiendeler som er nedskrevet i året, men som fremdeles er gjenstand for håndhevingsaktiviteter utgjorde 95,7 mill. kr.

Sensitivitetsanalyse Tapsmodell
Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for tre ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. En 10 %poengs reduksjon i sannsynlighet for normal case og tilsvarende 10 %-poengs økning i sannsynlighet for worst case resulterer i økte tapsavsetninger med ca. 18 mill. kr, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

Anvendt vektning	Vekt	BM	PM	Totalt
Scenario 1 (Base case)	80 %	37	22	58
Scenario 2 (Worst case)	10 %	166	102	268
Scenario 3 (Best case)	10 %	19	15	34
Totalt	100 %	48	29	77

Økt worst case				
Scenario 1 (Base case)	70 %	37	22	58
Scenario 2 (Worst case)	20 %	166	102	268
Scenario 3 (Best case)	10 %	19	15	34
Totalt	100 %	61	37	98

Økt best case				
Scenario 1 (Base case)	70 %	37	22	58
Scenario 2 (Worst case)	10 %	166	102	268
Scenario 3 (Best case)	20 %	19	15	34
Totalt	100 %	46	28	74

Note 12 Maks kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for bankdrift og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter, innebærer også kredittrisiko. Oppgjørsrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko.

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Kredittrisikoeksponering (millioner kroner)	2020	2019
Eiendeler på balansen		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 905	1 130
Brutto utlån til og fordringer på kunder	20 173	19 154
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1 701	1 970
Finansielle derivater	65	20
Sum eiendeler på balansen	23 844	22 275
Forpliktelser ikke balanseført		
Betingede forpliktelser	426	406
Ubenyttede kreditter	1 413	1 396
Lånetilsagn	1 494	1 723
Sum finansielle garantistillelser	3 333	3 525
Sum kredittrisikoeksponering	27 177	25 799
Kreditteksponering fordelt på geografisk område		
Viken	19 348	18 611
Oslo	1 940	1 528
Landet for øvrig	5 819	5 565
Utlandet	71	96
Sum kredittrisikoeksponering	27 177	25 799

Note 13 Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler

Kreditteksponering mot norske finansinstitusjoner er vurdert med lav risiko og mot utenlandske finansinstitusjoner med middels risiko. Norske kraftselskaper er vurdert til lav risiko. Kreditteksponering mot eiendomsselskaper og eiendomsfond som investerer i norsk eiendom er vurdert med middels risiko, likeså konsernets industriobligasjoner.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1-alliansen.

Tabellene nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem. Risikogruppe fastsettes basert på kundens mislighold sannsynlighet (ni risikoklasser) og sikkerhetsklasse på underliggende pant (syv klasser). Disse vektes i en matrise og gir en samlet risikogruppe i seks trinn, fra lavest risiko til misligholdt. Risikogruppe gir slik informasjon om engasjementets samlede risiko.

Tabellene spesifiserer kun konserntall da avviket mellom morbank og konsern er ubetydelig og består utelukkende av utlån til døtre. Disse tilhører risikogruppe «Laveste risiko» og «Bedriftsmarked». Lånene er ikke misligholdt eller tapsutsatt.

Konsern – fordelt på risikogruppe	Utlån til kredittinstitusjoner		Brutto utlån PM		Brutto utlån BM		Noterte obligasjoner		Unoterte obligasjoner		TOTALT	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Svært lav	0	0	11 150	7 219	1 663	1 151	330	330	0	0	3 326	8 370
Lav	1 905	1 130	2 220	4 202	1 477	1 052	995	1 198	16	16	15 217	7 927
Middels	0	0	704	2 210	2 117	2 246	400	427	0	0	4 625	4 882
Høy	0	0	204	265	214	233	0	0	0	0	427	498
Svært høy	0	0	277	312	41	161	0	0	0	0	81	474
Misligholdt og nedskrevne	0	0	56	65	52	37	0	0	0	0	103	102
Sum	1 905	1 130	14 610	14 273	5 563	4 880	1 685	1 954	16	16	23 779	22 254

Note 14 Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjestående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i fire elementer:

- basisrisiko
- administrativ renterisiko
- rentekurverisiko
- spreadrisiko

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå på plasseringer og innlån gjennom rentebinding, samt ved bruk av rentederivater.

Basisrisiko er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyver seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor ved at renterisiko er beregnet som effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med ett prosentpoeng. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntreffer i markedet til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente. Finansavtaleloven krever som hovedregel minimum seks ukers varslingsfrist ved renteøkning på utlån til kunder og åtte uker ved rentereduksjon på innskudd.

Banken måler renterisiko som resultateffekten ved parallelt skift i rentekurven.

Konsernets og morbankens renterisiko er lik. Konsernet har kun renterisiko knyttet til norske kroner.

Renterisiko knyttet til konsernets fastrenteprodukter fremkommer som følger:

Basisrisiko konsern (millioner kroner)	Renterisiko, 1 % endring	
	2020	2019
Obligasjoner og sertifikater	- 2	- 3
Fastrenteutlån	- 1	- 8
Fastrenteinnskudd	2	3
Sertifikatlån	0	0
Obligasjonslån	60	43
Lån fra kredittinstitusjoner	0	0
Derivater	- 54	- 39
Total renterisiko	4	- 3
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	3	- 2

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Sum renterisiko utgjør kr. 4,2 mill. kr. Dvs. at banken vil har gevinst på en renteoppgang. Det er imidlertid ikke likegyldig hvordan renteoppgangen skjer. Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Rentekurverisiko konsern (millioner kroner)	Renterisiko, 1 % endring	
	2020	2019
0–1 mnd	-1	0
1–3 mndr	- 2	- 3
3–6 mndr	2	- 8
6–12 mndr		47
1–2 år	60	0
2–3 år	0	0
3–4 år	- 54	0
4–5 år		- 39
5–7 år	0	0
7–10 år	0	0
Total renterisiko	4	- 3
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	3	- 2

Note 15 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko

SpareBank 1 Østfold Akershus tilbyr kunder valutalån. Valutalån skal fortrinnsvis tilbys bedrifter med formål å redusere valutarisikoen. Unntak kan gjøres, men da kun til bedrifter med god soliditet og meget god likviditet. Valutalån skal kun gis med sikkerhet i fast eiendom. Valutalån skal alltid gis som konvertible lån, slik at lånet enkelt kan konverteres til NOK. SpareBank 1 SMN er kundens kontraktsmotpart. SpareBank 1 Østfold Akershus har avgitt en garanti til SMN

SpareBank 1 Østfold Akershus er utover dette ikke utsatt for vesentlig valutarisiko.

Note 16 Likviditetsrisiko/Gjenværende kontraktsmessig løpetid på forpliktelser

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere metoder.

Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i likviditetsstrategien samt «Rammer for likviditet og markedsrisiko» som årlig vedtas av styret. Disse dokumenter setter rammer for størrelsen på likviditetsreserven samt netto likviditetsbehov for ulike løpetider. Det er vedtatt at størrelsen på likviditetsreserven til enhver tid skal være slik at banken i en ordinær driftssituasjon er uavhengig av ekstern finansiering i 12 måneder. I tillegg skal banken i et scenario med høyt stress i både markedet og i banken kunne opprettholde sin drift i minimum 3 måneder.

Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for en normalsituasjon i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2020 i mer enn 24 måneder (modellen er ikke utarbeidet for lengere enn 24 måneder). Basert på forutsetningene som er lagt til grunn for stor krise i bank og marked overlever banken pr. 31.12.2020 i mer enn 9 måneder.

Likviditetsreserven består av kontanter, deponerte papirer i Norges Bank som gir låneadgang, ikke benyttede kommiterte trekkrettigheter samt lån som er klargjort for salg til kredittforetak.

Tabellen under viser en analyse av når finansiell gjeld har sitt kontaktsmessige forfallstidspunkt. I tabellen er lagt til grunn nominelle verdier, samt rentenivå slik det foreligger pr. 31.12.2020. Kontraktsmessig kontantstrøm på derivater er ikke balanseført. Det er ikke medtatt renter på gjeld som ikke har kontraktsmessig forfall, dvs. på forespørsel. Forfall på ansvarlige lån og fondsobligasjon er forutsatt til call-tidspunktet.

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Morbank/Konsern							
Per 31.12.2020 (millioner kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSE							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	205	0	0	0	0	0	205
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	16 043	197	300	8	0	0	16 548
Renter på innskudd til kunder	0	1	1	0	0	0	3
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57	58	502	2 250	1 650	0	4 660
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	42	48	99	22	0	211
Derivater	0	0	0	18	23	3	45
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	0	0	150
Renter på ansvarlig lån	0	1	2	4	0	0	6
Sum kontantstrøm forpliktelser	16 307	299	853	2 528	1 695	3	21 829

Morbank/Konsern							
Per 31.12.2019 (millioner kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL FORPLIKTELSE							
Avdrag/forfall gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	0	0	3
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	14 799	219	390	4	0	0	15 412
Renter på innskudd til kunder	0	2	3	0	0	0	5
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	435	2 110	2 100	0	4 645
Renter på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	60	86	161	46	0	352
Derivater	0	0	0	1	4	0	4
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	150	0	150
Renter på ansvarlig lån	0	2	3	6	0	0	12
Sum kontantstrøm forpliktelser	14 802	283	917	2 432	2 300	0	20 583

Note 17 Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser

Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opptjente renter er inkludert i intervallet «På forespørsel». Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Morbank/Konsern								
Per 31.12.2020 (millioner kroner)	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	92	0	0	0	0	0	0	92
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 518	128	200	54	6	1	0	1 905
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 428	400	1 027	2 133	1 861	12 323	0	20 173
Nedskrivninger på utlån	- 78	0	0	0	0	0	0	- 78
Virkelig verdivurdering	31	0	0	0	0	0	0	31
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 380	400	1 027	2 133	1 861	12 323	0	20 125
Sertifikater, obligasjoner	0	0	0	815	643	243	0	1 701
Finansielle derivater	0	0	0	0	65	0	0	65
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	878	878
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	528	528
Immatrielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	275	275
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	1	1
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	73	73
Sum eiendeler	3 990	528	1 227	3 002	2 575	12 567	1 754	25 641
Gjeld								
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	205	0	0	0	0	0	0	205
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 043	197	300	8	0	0	0	16 549
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57	100	550	2 349	1 672	0	0	4 729
Finansielle derivater	0	0	0	18	23	3	0	45
Betalbar skatt	0	41	41	0	0	0	0	82
Utsatt skatt	4	0	0	0	0	0	0	4
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	9	61	23	4	20	21	0	138
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	150	0	0	0	150
Sum gjeld	16 320	399	914	2 529	1 715	24	0	21 903

Morbank/Konsern								
Per 31.12.2019 (millioner kroner)	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	97	0	0	0	0	0	0	97
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	742	51	154	163	18	2	0	1 130
Brutto utlån til og fordringer på kunder	2 239	380	975	1 954	1 669	11 936	0	19 154
Nedskrivninger på utlån	- 64	0	0	0	0	0	0	- 64
Virkelig verdivurdering	4	0	0	0	0	0	0	4
Netto utlån til og fordringer på kunder	2 179	380	975	1 954	1 669	11 936	0	19 093
Sertifikater, obligasjoner	0	181	150	454	860	325	0	1 970
Finansielle derivater	0	0	0	1	19	0	0	20
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	0	0	0	0	0	915	915
Investering i eierinteresser	0	0	0	0	0	0	435	435
Immatrielle eiendeler	0	0	0	0	0	0	0	0
Varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	288	288
Eiendel ved utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	2	2
Andre eiendeler	0	0	0	0	0	0	52	52
Sum eiendeler	3 019	613	1 280	2 572	2 565	12 263	1 692	24 004
Gjeld								
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	3	0	0	0	0	0	0	3
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 799	219	390	4	0	0	0	15 412
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	32	435	2 110	2 100	0	0	4 677
Finansielle derivater	0	0	0	0	4	0	0	4
Betalbar skatt	0	42	42	0	0	0	0	84
Utsatt skatt	0	0	0	0	0	0	0	0
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	35	38	44	17	3	3	0	138
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	151	0	0	0	151
Sum gjeld	14 837	331	911	2 282	2 107	3	0	20 471

Note 18 Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
Renteinntekter				
29	15	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	15	29
615	551	Renter av utlån til og fordringer på kunder, målt til amortisert kost	551	615
44	50	Renter av utlån til og fordringer på kunder, målt til virkelig verdi	50	44
6	6	Renter av sertifikater og obligasjoner	6	6
27	19	Renter av OMF	19	27
0	0	Andre renteinntekter	0	0
722	641	Sum renteinntekter	641	722
Rentekostnader				
0	1	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1	0
162	113	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	113	161
107	81	Renter på utstedte verdipapirer vurdert til amortisert kost	81	107
4	4	Renter på ansvarlig lånekapital	4	4
12	0	Renter på fondsobligasjon	0	12
9	14	Avgifter til bankenes sikringsfond	14	9
2	2	Renter på leieforpliktelser etter IFRS16	2	2
0	0	Andre rentekostnader og lignende kostnader	- 2	- 2
297	215	Sum rentekostnader	213	295
425	426	Netto renteinntekter	428	427

Note 19 Netto provisjonsinntekter

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
Provisjonsinntekter				
74	105	Provisjon knyttet til utlån overført til kredittforetak	105	74
83	75	Betalingsformidling	75	83
38	40	Forsikringstjenester	40	38
0	0	Eiendomsmegling	76	61
8	9	Verdipapiromsetning	9	8
3	3	Garantiprovisjon	3	3
4	8	Interbankprovisjon	8	4
13	15	Andre provisjonsinntekter	15	13
223	254	Sum provisjonsinntekter	331	284
Provisjonskostnader				
14	15	Betalingsformidling	15	14
14	15	Sum provisjonskostnader	15	14
Andre driftsinntekter				
2	2	Driftsinntekter faste eiendommer	0	0
0	- 1	Gevinst/tap Anleggsmidler	- 1	0
2	3	Andre driftsinntekter	3	2
4	4	Sum andre driftsinntekter	2	1
213	244	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	318	272

Note 20 Netto inntekter fra finansielle instrumenter

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
8	- 3	Netto verdiendring på aksjer og andre verdipapirer	- 3	8
- 12	28	Verdiendring på fastrenteutlån	28	- 12
9	- 43	Verdiendring på fin eiendeler og gjeld til virkelig verdi	- 43	9
- 3	- 16	Sum netto verdiendring på finansielle eiendeler til virkelig verdi	- 16	- 3
19	23	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	23	19
19	23	Sum netto inntekt fra finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	23	19
2	6	- døtre	0	0
103	33	- felleskontrollert virksomhet	92	119
105	39	Sum inntekter av eierinteresser	92	119
129	43	Sum netto inntekter fra andre finansielle instrumenter	97	142

Note 21 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Morbank		(millioner kroner)	Konsern	
2019	2020	Personalkostnader	2020	2019
112	116	Lønn	160	148
		Pensjonskostnader		
13	14	- tilskuddsplaner (inkl. arbeidsgiveravgift og finansskatt)	16	16
0	0	- ytelsesplaner (inkl. arbeidsgiveravgift og finansskatt)	0	0
		Sosiale kostnader		
24	24	- arbeidsgiveravgift og finansskatt	30	29
3	3	- personalforsikring	3	3
3	3	- øvrige sosiale kostnader	3	4
156	160	Sum personalkostnader	213	201
		Antall ansatte/årsverk		
169	171	Gjennomsnittlig antall ansatte	222	216
162	165	Antall årsverk pr 31.12	211	207
168	170	Antall ansatte pr 31.12	221	218

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte
Veiledende retningslinjer for det kommende regnskapsåret:

GODTGJØRELSE

Godtgjørelsesordningen er basert på konsernets godtgjørelsespolitikk, og understøtter bankens strategiske målsettinger og sentrale styringsdokumenter knyttet til ulike områder som innebærer risiko. Godtgjørelsesordningen er utarbeidet i henhold til Forskrift om finansforetak og finanskonsern (Forskriften) av 9.12.2016, og er gjeldende for konsernet SpareBank1 Østfold Akershus. Styret vedtar godtgjørelsesordningen og vurderer årlig virksomhetens etterlevelse av ordningen. Det er ikke etablert særskilte kompensasjonsordninger for ledende ansatte og ansatte med kontrolloppgaver i morbank. De er omfattet av den generelle overskuddsdeling gjeldende for samtlige ansatte i morbank. Ordningen med overskuddsdeling anses å ligge innenfor kriteriene om unntak i Rundskriv 15/2014 fra Finanstilsynet.

GODTGJØRELSE TIL ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Administrerende direktørs lønn og overskuddsdeling skal fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering hvor hovedvekten legges på følgende forhold: finansielt resultat, kundetilfredshet, medarbeidertilfredshet og konsernets omdømme. Administrerende direktør er omfattet av SpareBank 1 Østfold Akershus sin innskuddspensjon og har også en avtale om tilleggspensjon med en årlig sparing

på 25% av lønn ut over 12 G, samt en uførepensjon der forsikringsbeløpet utgjør en årlig utbetaling på 70% utover 12 G til 67 år. Tilsammen er det innbetalt 396,- på disse forsikringene i 2020 (inkludert i lønn for beskatning). Administrerende direktør kan i tillegg til overskuddsdeling gis naturalytelser som bilordning, aviser/tidsskrifter, fri privattelefon og fri mobil. Tildeling av naturalytelser skal ha sammenheng med adm. direktørs funksjon i konsernet eller være i tråd med markedsmessig praksis og bør ikke være vesentlig i forhold til adm. banksjefs grunnlønn.

GODTGJØRELSE TIL ØVRIGE LEDENDE ANSATTE

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til ledende ansatte. Lønnen bør fastsettes ut fra behovet for å gi konkurransedyktige betingelser i de ulike områdene. Lønnen bør gjøre konsernet konkurransedyktig i det aktuelle arbeidsmarkedet og skal fremme konsernets lønnsomhet (herunder ønsket inntekts- og kostnadsutvikling). Lønnen bør sikre at konsernet trekker til seg og beholder ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring.

Naturalytelser kan tilbys ledende ansatte i den grad ytelsene har en saklig sammenheng med den ansattes funksjon i konsernet eller er i tråd med markedsmessig praksis. Ytelsene bør ikke være vesentlige i forhold til den ansattes grunnlønn.

Overskuddsdeling til ledende ansatte fastsettes på lik linje med øvrige ansatte.

Pensjonsordning og eventuell avtale om sluttvederlag og lignende skal sees i sammenheng med øvrig godtgjørelse og skal gi konkurransedyktige betingelser. I henhold til konsernets ordning for alle ansatte skal rettigheter til pensjon ikke inntre før fylte 70 år og bør ikke overstige 70 % av lønn. Etterlønnordninger bør normalt ikke gis. Ingen ledende ansatte har avtale om etterlønn.

Lønn og annen godtgjørelse er i tillegg grunnlag for arbeidsgiveravgift på 14,1 % og finansavgift på 5,0 %.

Når det gjelder lån, garantier og antall egenkapitalbevis inkluderer dette nærstående parter i følge IAS 24, dvs ektefelle/samboer, barn og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Aksjelovens §1-5.

Rapportering av godtgjørelser til identifiserte ansatte iht. Forskriften og iht. EUs Kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV EUs. Ansatte som har arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering og ansatte med kontrolloppgaver i tillegg til KL, innbefattet 0,3 % av ansatte i foretaket som ble tildelt høyest samlet godtgjørelse, eller ble tildelt samlet godtgjørelse lik eller høyere enn et medlem av foretakets operative ledelse.

Antall	Fast lønn	Variabel lønn *	*Variabel lønn er den generelle overskuddsdeling gjeldende for samtlige ansatte i morbank.
19	16,6	0,9	

Godtgjørelse til ledende ansatte og tillitsvalgte:	2020	2019
Godtgjørelse til ledelsen	11 657	11 122
Godtgjørelse til styret (inkl. ledere lokalstyrer)	1 357	1 048
Godtgjørelse til representantskapet	217	197

Ytelser til konsernledelsen 2020

Navn	Tittel	Lønn	Andre ytelser	Pensjons-premie	Sum	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausjon pr 31.12	Antall egen-kapital-bevis
Arild B Hansen *	Administrerende direktør	3 367	243	190	3 800	1 600	0	4 425
Lillian E. Lundberg	Viseadministrerende direktør	1 532	205	190	1 927	3 839	0	2 025
Jorunn Solstad	Direktør HR / Forretningsstøtte	1 174	62	147	1 383	3 583	1 379	682
Geir A. Haugan	Direktør Forretningsutvikling / Marked	941	172	100	1 213	1 153	0	861
Terese Troy Prebensen	Direktør Personmarkedet	1 396	176	182	1 754	3 789	0	261
Jon Tørmoen	Direktør Bedriftsmarkedet	1 219	181	180	1 580	1 378	0	1 325
Totalt ledende ansatte		9 629	1 039	989	11 657	15 342	1 379	9 579

* I samlet godtgjørelse er inkludert skattepliktig del pensjonsordning og tilhørende lønnskompensasjon for skatt med kr 792'. Denne ytelsen er derfor ikke inkl. i oppgitt pensjonspremie.

Ytelser til konsernledelsen 2019

Navn	Tittel	Lønn	Andre ytelser	Pensjons-premie	Sum	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausjon pr 31.12	Antall egen-kapital-bevis
Arild B Hansen *	Administrerende direktør	3 299	231	184	3 714	2 000	0	2 623
Lillian E. Lundberg	Viseadministrerende direktør	1 508	188	184	1 880	3 748	0	1 773
Jorunn Solstad	Direktør HR / Forretningsstøtte	1 064	47	141	1 252	3 679	1 417	627
Geir A. Haugan	Direktør Forretningsutvikling / Marked	926	167	97	1 190	1 327	0	722
Terese Troy Prebensen	Direktør Personmarkedet	1 200	157	177	1 534	3 873	0	133
Jon Tørmoen	Direktør Bedriftsmarkedet	1 201	175	176	1 552	1 378	0	1 073
Totalt ledende ansatte		9 198	965	959	11 122	16 005	1 417	6 951

* I samlet godtgjørelse er inkludert skattepliktig del pensjonsordning og tilhørende lønnskompensasjon for skatt med kr 765'. Denne ytelsen er derfor ikke inkl. i oppgitt pensjonspremie.

Ytelser til styret 2020

Styrets medlemmer:		Honorar ⁹	Honorar Revisjons-utvalg	Andre godt-gjørelser	Sum	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausjon pr 31.12	Antall egen-kapital-bevis
Per A. Lilleng	Leder	275			275	0	0	4 509
Elin Cathrine Hagen	Nestleder	150		12	162	0	0	496
Vidar Løfshus		125	35	12	172	1 221	0	693
Kristin Utakleiv		125		6	131	1 080	0	165
Tom Ragnar Grip		125	35	12	172	1 934	0	902
Unni Marie Rådalen		125	30		155	0	0	0
Janne-Gerd Kanebog	Ansattes repr. (Ut 2.apr)	125			125	1 150	0	1 325
Øystein Ulrich Larsen	Ansattes repr.	125	30		155	2 190	0	0
Elisabeth Snerlebakken	Ansattes repr. (Ny 2. apr)	10			10	2 737	155	450
Utbetalt til varamedlemmer		0			0			
Totalt styrets medlemmer		1 185	130	42	1 357	10 311	155	8 540

1) Honorar, inkludert styrehonorar i datterselskaper med mer.

Ytelser til styret 2019

Styrets medlemmer:		Honorar ¹⁾	Honorar Revisjons-utvalg	Andre godt-gjørelser	Sum	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausjon pr 31.12	Antall egen-kapital-bevis
Øyvind Karlsen	UT 9.04-2019	250			250	0	0	0
Per A. Lilleng	Leder fra 9.04.2019	0			0	0	0	4 062
Tormod Melnæs	Nestleder ut 9.04.2019	125	35		160	0	1 158	0
Vidar Løfshus		90	35	14	139	1 365	0	539
Kristin Utakleiv		90			90	1 159	0	73
Tom Ragnar Grip		90			90	2 129	0	748
Elin Cathrine Hagen	Nestleder 9.04.2019	90		7	97	0	0	342
Janne-Gerd Kanebog	Ansattes repr.	90			90	1 434	0	1 073
Øystein Ulrich Larsen	Ansattes repr.	90	30		120	2 193	0	0
Unni Marie Rådalen	NY 9.04.2019	0			0	0	0	0
Utbetalt til varamedlemmer		12			12			
Totalt styrets medlemmer		927	100	21	1 048	8 280	1 158	6 837

1) Honorar, inkludert styrehonorar i datterselskaper med mer.

Ytelser til representantskapet 2020

Representantskapets medlemmer	Honorar	Andre godtgjørelser	Sum	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausjon pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
Tollef Myrvang Jensen Repretantskapets leder	75		75	0	0	5 200
Øvrige medlemmer	142		142	48 371	0	48 699
Totalt representantskapets medlemmer	217	0	217	48 371	0	53 899

Ytelser til representantskapet 2019

Representantskapets medlemmer	Honorar	Andre godtgjørelser	Sum	Lån/ forskudd pr 31.12.	Garantier/ kausjon pr 31.12	Antall egenkapitalbevis
Tollef Myrvang Jensen Repretantskapets leder	75		75	0	0	5 200
Øvrige medlemmer	122		122	38 972	4 784	47 790
Totalt representantskapets medlemmer	197	0	197	38 972	4 784	52 990

Note 22 Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
111	116	Lønn	160	147
13	12	Pensjoner	15	15
32	32	Sosiale kostnader	39	39
156	160	Personalkostnader	213	201
8	7	Avskrivning varige driftsmidler	14	14
2	0	Avskrivning immaterielle eiendeler	0	2
14	15	Avskrivning bruksrettigheter	6	6
9	4	Eiendomskostnader	7	11
49	48	IKT	52	53
20	18	Markedsføring	19	21
2	1	Reise / Represent / Gaver	1	2
7	15	Kjøpte Tjenester	16	9
35	37	Øvrige kostnader	39	37
147	146	Andre kostnader	155	154
303	306	Sum driftskostnader før tap	368	355

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
		Godtgjørelse til revisor		
0,5	0,5	Lovpålagt revisjon	0,7	0,7
-	-	- Andre attestasjonsoppgaver	-	-
-	-	- Granskningstjenester	-	-
-	-	- Skatterådgiving	-	-
-	-	- Andre tjenester	0,1	0,1
0,8	0,5	Sum godtgjørelse til revisor	0,8	0,8

Godtgjørelse til revisor er inklusive ikke fradragsført merverdiavgift.

Note 23 Pensjoner

INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING

Fra januar 2017 er alle ansatte er inkludert i felles innskuddsbasert pensjonsordning, denne har følgende betingelser:

- Totalt årlig innskudd er 7 % av lønn mellom 0 og 7,1 G.
- Totalt årlig innskudd er 22 % av lønn mellom 7,1 og 12 G

Innskuddspensjonen inkluderer en uførepensjon som sammen med ny uførepensjon fra folketrygd gir en snittyttelse på 74,5% av grunnlaget. Ordningen inkluderer også en ektefelle og barnepensjon ved arbeidstakers død tilsvarende sparesaldoen, men garantert minst en årlig pensjon på 1 G til hvert barn under 21 år.

ØVRIGE ORDNINGER

I tillegg har morbanken usikrede pensjonsforpliktelser i form av avtalefestet førtidspensjon (AFP) for ansatte fra fylte 62 år. Ordningen lar seg foreløpig ikke aktuarberegne og behandles som en innskuddsbasert ordning.

Tidligere administrerende direktører i banken har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Alle avtalene er aktuarberegnet i 2016 og justert ift. endringer i parametre i 2017 og 2018. Ved aktuarberegning i 2016 ble det lagt til grunn en OmF-kurve basert på gjenstående løpetid, en lønnskurve basert på alder samt levetidstabellen GAP07. Avtalene dekkes over løpende drift. Det er følgelig ikke dedikerte pensjonsmilder for å dekke forpliktelsene.

For administrerende direktør er det for lønn over 12 G i tillegg tegnet en «Pensjonskonto» i SpareBank 1 Livsforsikring. Avtalen inkluderer i tillegg uføre og barnepensjon. Avtalen innberettes som skattepliktig inntekt.

Økonomiske forutsetninger	2020*	2019*
Diskonteringsrente ¹⁾	1,50 %	2,30 %
Forventet G-regulering	1,75 %	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	0,00 %	0,50 %



Morbank			(millioner kroner)		Konsern	
2019	2020	Pensjonskostnad (ytelse, usikret ordning)			2020	2019
0	0	Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør			0	0
0,2	0,4	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse			0,4	0,2
0,2	0,4	Periodens pensjonskostnad usikret ordning			0,4	0,2
11	12	Resultatført innskuddspensjon, AFP og gavepensjon			13	13
2	2	Arbeidsgiveravgift og finansskatt			2	2
13	14	Netto pensjonskostnad innskuddspensjon			16	16
14	14	Periodens pensjonskostnad innskuddspensjon og usikret ordning			16	16

Morbank			(millioner kroner)		Konsern	
2019	2020	Pensjonsforpliktelse			2020	2019
- 13	- 18	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1 (nåverdi)			- 18	- 13
-0,2	-0,4	Netto resultatført pensjonskostnad			-0,4	-0,2
-	-	Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør			-	-
- 6	- 1	Estimatavvik over utvidet resultat			- 1	- 6
1	1	Utbetalt			1	1
- 18	- 17	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12 (nåverdi)			- 17	- 18

Morbank			Konsern	
2019	2020	Medlemmer lukket ordning:	2020	2019
3	3	Antall personer som er med i ytelsespensjonsordningen	3	3

Netto pensjonsforpliktelse i balansen		Konsern				
(millioner kroner)		2020	2019	2018	2017	2016
Nåverdi pensjonsforpliktelse		17	18	13	14	14
Virkelig verdi av pensjonsmidler		-	-	-	-	-
Underskudd/ - overskudd		17	18	13	14	14
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene		1	6	0	0	4
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene		-	-	-	-	7

Netto pensjonsforpliktelse i balansen		Morbank				
(millioner kroner)		2020	2019	2018	2017	2016
Nåverdi pensjonsforpliktelse		17	18	13	14	14
Virkelig verdi av pensjonsmidler		-	-	-	-	-
Underskudd/ - overskudd		17	18	13	14	14
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene		1	6	0	0	4
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene		-	-	-	-	6

Note 24 Skatt

Morbank		Sammensetning av resultatført skatt		Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)		2020	2019
466	387	Resultat før skattekostnad		455	489
-130	-69	+/-permanente forskjeller		-123	-150
9	9	+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon		14	9
346	327	Årets skattegrunnlag fra ordinært resultat		346	348
0					0
-6	-1	Aktuarielle gevinster og tap ført over utvidet resultat		-1	-6
0	-2	Endring i virkelig verdi på utlån ført over utvidet resultat		-2	0
-6	-2	Årets skattegrunnlag fra utvidet resultat		-2	-6
0					0
-7	-7	Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapital		-7	-7
-7	-7	Årets skattegrunnlag på poster ført direkte mot egenkapital		-7	-7
0					0
332	318	Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)		337	335
83	80	Herav betalbar skatt i balansen		82	84
0					0
86	82	Betalbar skatt av årets skattegrunnlag fra ordinært resultat		86	87
0	0	Konsernbidrag		0	0
0	0	For (mye)/lite avsatt skatt forrige år		0	0
87	82	Årets endring i betalbar skatt i resultatet		86	87
0	0	+/- endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats		0	0
-2	2	+/- endring i utsatt skatt		-3	-1
84	83	Årets skattekostnad i ordinært resultat		83	86
-2	1	Årets skattekostnad i utvidet resultat		1	-2
-2	-2	Årets skatt på poster ført direkte mot egenkapital		-2	-2

Morbank		Sammensetning av balanseført utsatt skatt:		Konsern	
31.12.2019	31.12.2020	Midlertidige forskjeller på:		31.12.2020	31.12.2019
(millioner kroner)					
8	10	- Driftsmidler		15	6
-2	-3	- Leide bygg og leieforpliktelser (IFRS16)		-3	0
-7	-6	- Gevinst og tapskonto		-7	-9
-4	24	- Utlån og tap		24	-4
-18	-18	- Netto pensjonsforpliktelse		-18	-18
7	1	- Verdipapirer og sikringsinstrumenter		1	7
10	2	- Andre midlertidige forskjeller		2	10
-5	12	Sum midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt		15	-7
-1	3	Utsatt skatt/ utsatt skattefordel (-)		4	-2

Morbank		Sammensetning av resultatført utsatt skatt (millioner kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Endring i midlertidige forskjeller på:		
-5	2	- Driftsmidler	9	-5
-2	-1	- Leide bygg og leieforpliktelser (IFRS16)	-3	0
2	1	- Gevinst og tapskonto	2	2
-12	28	- Utlån og tap	28	-12
-5	0	- Netto pensjonsforpliktelse	0	-5
2	-6	- Verdipapirer	-6	2
11	-8	- Andre midlertidige forskjeller	-7	11
-9	17	Sum endring midlertidige forskjeller	22	-8
0	-8	- Korreksjon utsatt skatt forrige år	-8	-1
-9	9	Sum endring midlertidige forskjeller som inngår i utsatt skatt	14	-9
-2	2	Endring i utsatt skatt resultatført	-3	-3

Note 25 Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 8.

Konsern 2020	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikrings-instrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost ¹⁾	
(millioner kroner)					Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker				92	92
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 905	1 905
Netto utlån til kunder	1 833	13 691		4 601	20 125
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende	1 701				1 701
Finansielle derivater			65		65
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	878				878
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 412	13 691	65	6 598	24 766
Gjeld til kredittinstitusjoner				205	205
Innskudd fra og gjeld til kunder				16 548	16 548
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				4 729	4 729
Finansielle derivater	45		0		45
Ansvarlig lånekapital				150	150
Sum finansielle instrumenter gjeld	45	0	0	21 632	21 677

1) Inkluderer sikret gjeld

Konsern 2019	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikrings-instrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost ¹⁾	Totalt
(millioner kroner)					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				97	97
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 130	1 130
Netto utlån til kunder	1 877	13 332		3 884	19 093
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende	1 970				1 970
Finansielle derivater			20		20
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	915				915
Sum finansielle instrumenter eiendeler	4 762	13 332	20	5 112	23 227
Gjeld til kredittinstitusjoner				3	3
Innskudd fra og gjeld til kunder				15 412	15 412
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				4 677	4 677
Finansielle derivater	4		0		4
Ansvarlig lånekapital				151	151
Sum finansielle instrumenter gjeld	4	0	0	20 243	20 247

Note 26 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi.
Nivå 1: Verdsettelse etter priser i aktivt marked
Nivå 2: Verdsettelse etter observerbare markedsdata
Nivå 3: Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata

Morbank og konsern (millioner kroner)	31.12.2020				31.12.2019			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
- Obligasjoner og sertifikater		1 701		1 701		1 970		1 970
- Egenkapitalinstrumenter	13		866	878	81		834	915
- Fastrentelån			1 833	1 833			1 877	1 877
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater		65		65		20		20
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat								
- Netto utlån privatpersoner		13 668		13 668		12 598		12 598
Sum eiendeler	13	15 433	2 698	18 144	81	14 589	2 711	17 381
	0	0	0		0	0	0	
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet								
Finansielle derivater forpliktelser		45		45		4		4
Finansielle instrumenter som sikringsinstrument								
Derivater		0		0		0		0
Sum forpliktelser	0	45	0	45	0	4	0	4

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3.

Morbank og konsern (millioner kroner)	30.09.2020		31.12.2019	
	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter
Inngående balanse	1 876,9	834,3	1 488,1	690,9
Tilgang/overgang fra nivå 1	19,1	12,9	578,6	142,0
Avgang/overgang til nivå 1	- 129,9	-	- 177,6	-
Verdiendring og utdelinger ført i resultatet	31,6	- 884,8	- 12,2	1,5
Utgående balanse	1 797,7	- 37,5	1 876,9	834,3

* Endring av netto utlån til privatpersoner fremgår av note 11

Note 27 Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost eller kostpris

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre.

Konsern		2020		2019	
(millioner kroner)	Nivå*	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EIENDELER					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1	92	92	97	97
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	1 905	1 905	1 130	1 130
Netto utlån til kunder	3	4 649	4 667	3 944	3 958
Sum finansielle eiendeler		6 646	6 664	5 172	5 186
FORPLIKTELSE					
Gjeld til kredittinstitusjoner	1	205	205	3	3
Innskudd fra og gjeld til kunder	3	16 549	16 549	15 412	15 412
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1	4 729	4 868	4 677	4 679
Ansvarlig lånekapital	1	150	150	151	150
Fondsobligasjoner	1	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser		21 633	21 773	20 243	20 244

* Se note 26 for beskrivelse av nivå

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter:

UTLÅN

Fastrente utlån er etter IFRS bokført til neddiskontert nåverdi av kontantstrøm, og bokført verdi er derav lik virkelig verdi. Flytende utlån er bokført til amortisert kost. Utlån er videre korrigert for nedskrivninger i trinn 2 og trinn 3 samt tillagt påløpte renter. Dette anses som beste tilnærming til virkelig verdi.

VERDIPAPIRER

Verdipapirene er i utgangspunktet verdsatt til virkelig verdi. Som virkelig verdi på beholdning av obligasjoner og sertifikater er benyttet markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente. Sertifikater og obligasjoner er bestemt bokført til virkelig verdi over resultatet.

DERIVATER

Derivater består av renteswapper, valutaterminkontrakter og instrumenter forbundet med strukturerte produkter. Derivatene er i sin helhet bokført til virkelig verdi over resultatet basert på kurser fastsatt av uavhengig part.

INNSKUDD

For innskudd med kort rentebinding er bokført verdi tilnærmet lik virkelig verdi. Innskudd med avkastningskrav er balanseført til virkelig verdi med utgangspunkt i renteswappen på det strukturerte produktet.

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Fastrente obligasjonslån er bokført til virkelig verdi basert på markedskurser pr. 31.12 tillagt påløpt rente. Obligasjonslån med flytende renter bokført i balansen til amortisert kost. I balansen er påløpte rentekostnader på gjeld bokført til amortisert kost klassifisert sammen med obligasjonsgjelden. Obligasjonslån ved flytende rente er i oppstillingen ovenfor vurdert til virkelig verdi fastsatt av uavhengig part.

Note 28 Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater, obligasjoner og pengemarkedsfond fordelt på utstedersektor

Konsern/morbank	2020	2019
Stat		
- pålydende	250	280
- virkelig verdi	255	285
Annen offentlig utsteder		0
- pålydende	80	50
- virkelig verdi	85	50
Finansielle foretak		0
- pålydende	1 332	1 472
- virkelig verdi	1 341	1 481
Ikke-finansielle foretak		0
- pålydende	0	0
- virkelig verdi	0	0
Pengemarkedsfond		0
- pålydende	0	150
- virkelig verdi	0	151
Påløpte renter	20	3
Sum rentepapirer, pålydende verdi	1 662	1 952
Sum rentepapirer, bokført verdi	1 701	1 970

Note 29 Finansielle derivater

GENERELL BESKRIVELSE:

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Dersom «dirty price» på derivatet viser en nettogevinst blir derivatet ført som eiendel og tilsvarende. Dersom «dirty price» på derivatet viser netto tap blir derivatet ført som gjeld. Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. Mot finansielle institusjoner har banken inngått ISDA-avtaler med CSA tillegg for å regulere motpartsrisiko.

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rente-derivater.

Konsern/Morbank (millioner kroner)	31.12.2020			31.12.2019		
	Virkelig verdi			Virkelig verdi		
Renteinstrumenter	Kontrakts-sum	Eiendeler	Forplikt-elser	Kontrakts-sum	Eiendeler	Forplikt-elser
Renteswapper fastrente utlån		4	0		4	0
Renteswapper fastrente utlån	1400	0	38	900	6	4
Renteswapper fastrente obl. lån	0	0	0	0	0	0
Valutarenteswap obligasjoner	0	0	0	0	0	0
Påløpte renter på rente- og valutaswapper		20	6		13	0
Sum renteinstrumenter		24	45		24	4
Renteinstrumenter sikring						
Renteswapper, nettoeffekt	1400	40	0	900	-3	0
Sum renteinstrumenter sikring		40	0		-3	0
Sum alle renteinstrumenter		65	45		20	4

Konsernet har gjennomført en verdisikring av fastrenteinnlån med en balanseverdi på kr. 355 mill. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen.

Totalt er fire lån med en hovedstol på 1,4 mrd sikringsbokført pr. 31.12.2020. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2020 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den

faste renten byttes til flytende rente på 3 måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse i med flytende 3 måneders Nibor-rente. Sikringen har vært effektiv i 2020 og det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden.

Note 30 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Aksjer og andeler

(millioner kroner)	Morbank/konsern	
	2020	2019
Til virkelig verdi over resultat		
- Børsnoterte	13	81
- Unoterte	866	834
Sum aksjer og andeler	878	915

Spesifikasjon av aksjer og andeler:	Eierandel %	Beholdning (antall)	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi	Bokført verdi
Børsnoterte selskaper:					
Visa Inc.	0,00 %	4 507	2	3	3
SpareBank 1 Østlandet	0,09 %	100 000	6	10	10
Unoterte selskaper:					
SpareBank 1 Boligkreditt AS	4,52 %	3 694 453	554	556	556
SpareBank 1 Næringskreditt AS	7,79 %	1 265 195	160	159	159
SpareBank 1 Kredittkort AS	5,14 %	146 188	45	45	45
SpareBank 1 Betaling AS	3,20 %	597 008	12	31	31
SpareBank 1 Markets AS	1,47 %	46 644	9	9	9
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	4,10 %	3 921	47	47	47
VN Norge AS (beholdning oppgitt i milliard aksjer)		8 184 165	0	8	8
Øvrige aksjer og andeler			28	10	10
Sum aksjer i morbank og konsern			865	878	878

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet).

Konsern/Morbank (millioner kroner)		2020	2019
Inngående balanse		915	764
Investeringer i perioden		39	142
Salg i perioden (til bokført verdi)		-67	0
Verdiendring ført over resultat		29	10
Verdiendring ført over utvidet resultat		0	0
Utgående balanse		878	915

Note 31 Andre immaterielle eiendeler

Morbank / konsern (millioner kroner)	2020	2019
Anskaffelseskost 01.01	30	30
Tilgang/avgang		
Anskaffelseskost 31.12	30	30
Akkumulerte avskrivninger 01.01	30	28
Avgang akkumulerte avskrivninger		
Årets avskrivninger	0	2
Akkumulerte avskrivninger 31.12	30	30
Andre immaterielle eiendeler 31.12	0	0

Andre immaterielle eiendeler består av kjøpte kunderettigheter i forbindelse fusjon med Halden Sparebank.

Note 32 Varige driftsmidler

Morbank 2020				Konsern 2020				
Maskiner, inventar og transp midl	Påkostning leide bygninger	Bygning og annen fast eiendom	Totalt	(millioner kroner)	Totalt	Bygning og annen fast eiendom	Påkostning leide bygninger	Maskiner, inventar og transp midl
40	28	61	129	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 1.1.	379	268	37	74
4	0	0	4	Tilgang	8	0	0	8
- 6	- 15	- 1	- 22	Avgang	- 22	- 1	- 15	- 6
38	13	60	112	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr. 31.12.	365	267	22	76
- 13	- 23	- 18	- 55	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.	- 101	- 50	- 28	- 23
- 5	- 1	- 2	- 7	Årets avskrivning/ nedskrivning	- 14	- 6	- 2	- 6
4	15	1	20	Akkumulert avskrivning årets avgang *	20	1	15	4
- 14	- 9	- 19	- 42	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.	- 95	- 55	- 15	- 25
		3	3	Anskaffelser som ikke er tatt i bruk pr. 31.12.	3	3	0	0
25	4	44	73	Balanseført verdi eiendom og utstyr pr. 31.12.	270	211	7	52
			77	Balanseførte leieforpliktelser pr. 31.12.	3			
			150	Balanseført verdi varige driftsmidler 31.12	274			

Morbank 2019				Konsern 2019				
Maskiner, inventar og transp midl	Påkostning leide bygninger	Bygning og annen fast eiendom	Totalt	(millioner kroner)	Totalt	Bygning og annen fast eiendom	Påkostning leide bygninger	Maskiner, inventar og transp midl
19	28	61	108	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 1.1.	164	97	37	30
21	0	0	21	Tilgang	215	171	0	44
0	0	0	0	Avgang	- 1	0	0	- 1
0	0	0	0	Verdiregulering	0	0	0	0
40	28	61	129	Anskaffelseskost/ regulert verdi pr 31.12.	379	268	37	74
- 9	- 22	- 16	- 47	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.	- 88	- 44	- 26	- 18
- 5	- 1	- 2	- 8	Årets avskrivning	- 14	- 6	- 2	- 6
0	0	0	0	Årets nedskrivning	0	0	0	0
0	0	0	0	Akkumulert avskrivning årets avgang *	0	0	0	0
- 13	- 23	- 18	- 55	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.	- 101	- 50	- 28	- 23
		1	1	Anskaffelser som ikke er tatt i bruk pr. 31.12.	1	1	0	0
27	5	44	76	Balanseført verdi eiendom og utstyr pr. 31.12.	279	219	9	51
			91	Balanseførte leieforpliktelser pr. 31.12.	9			
			167	Balanseført verdi varige driftsmidler 31.12	288			

SIKKERHETSSTILLELSE

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler

BRUTTOVERDI AV FULLT UT AVSKREVNE EIENDELER FORTSATT I BRUK

Bruttoverdien av anleggsmidler som er fullt ut avskrevet og fortsatt i bruk anses å være uvesentlig.

UUTNYTTEDE DRIFTSMIDLER

Alle driftsmidler benyttes av konsernet

OMVURDERINGER

Det er foretatt verdivurdering av samtlige bygninger pr. 31.12. Banken foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler som benyttes i egen virksomhet. Virkelig verdi egne bygg er basert på verdivurdering ved utgangen av regnskapsåret. I noen tilfeller er markedsverdi antatt lavere enn bruksverdi, i disse tilfellene er bokført verdi lagt til grunn basert på forutsetning om fortsatt bruk. Investerings eiendom verdireguleres løpende og avskrives ikke, men endringer i markedsverdien føres over resultatet. Prosentsats for ordinære avskrivninger er 10-33 prosent for maskiner, inventar og transportmidler, og 2-4 prosent for bankbygg og annen fast eiendom.

FORPLIKTELSE

Pr. 31.12.2020 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

INVESTERINGSEIENDOM

Etter salg av eiendom i 2017 har konsernet ikke hatt eiendom som er klassifisert som investerings eiendom.

Note 33 Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
2	2	Opptjente ikke mottatte inntekter	2	2
0	0	Netto klientmidler og utlegg	30	22
7	10	Fordring provisjon Boligkreditt / Næringskreditt	10	7
5	0	Medlemsinnskudd KFS	0	5
15	27	Forskuddsbetalt, øvrige debitorer og annet	33	17
28	38	Sum andre eiendeler	73	52

Note 34 Innskudd fra og gjeld til kunder

Tabellene i noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av innskudd fra døtre. Disse tilhører sektor «Omsetning/drift eiendommer».

Følgende innskudd fra døtre som er eliminert i konsern: 2020: 40. 2019: 30

Innskudd fra og gjeld til kunder	2020	2019
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	15 393	14 237
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	1 156	1 205
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	16 549	15 441
Gjennomsnittlig amortisert rente	0,70 %	1,06 %
Andel fastrenteinnskudd av totale innskudd	3,05 %	4,00 %

Innskudd fordelt på sektor og næring	2020	2019
Annen tjenesteyting	658	483
Bergverksdrift og utvinning	0	0
Bygge- og anleggsvirksomhet	540	497
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	26	19
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	360	354
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	209	282
Forretningsmessig tjenesteyting	149	141
Helse- og sosialtjenester	215	201
Industri	146	99
Informasjon og kommunikasjon	62	111
Internasjonale organisasjoner og organer	0	0
Jordbruk, skogbruk og fiske	186	170
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	235	185
Lønnet arbeid i private husholdninger	1	5
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	864	873
Omsetning og drift av fast eiendom	974	694
Overnattings- og serveringsvirksomhet	67	52
Transport og lagring	178	163
Undervisning	59	47
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	20	31
Varehandel, reparasjon av motorvogner	476	365
Sum næring	5 425	4 772
Lønnstakere o.l.*	11 124	10 640
Sum innskudd	16 549	15 412

*Utland er lagt under lønnstakere o.l. i oppstillingen over.

Innskudd fordelt på geografiske områder	2020	2019
Viken	14 996	13 738
Oslo	721	742
Landet for øvrig	578	698
Utlandet	254	234
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	16 549	15 412

Note 35 Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Morbank og konsern (millioner kroner)	2020	2019
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak, nominell verdi	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4 660	4 645
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	4 660	4 645
Virkelig verdi justering	42	2
Påløpte renter	27	30
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi inkludert påløpte renter	4 729	4 677
Gjennomsnittlig rente sertifikater og obligasjonsgjeld for året	1,74 %	2,30 %

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2020	2019
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2020		435
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2021	560	1 060
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2022	1 050	1 050
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2023	1 200	1 200
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2024	1 100	900
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2025	550	
Obligasjonsgjeld med forfall i løpet av 2026	200	
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	4 660	4 645

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
F-lån, Norges Bank	200	200	0	0	0
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4 660	950	- 935	0	4 645
Verdijusteringer	42	0	0	40	2
Opptjente renter	27	0	0	- 3	30
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 929	1 150	- 935	37	4 677

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, pålydende verdi	0	0	- 110	0	110
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4 645	700	- 860	0	4 915
Verdijusteringer	2	0	0	- 7	9
Opptjente renter	30	0	0	18	12
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 677	700	- 970	10	5 047

Note 36 Annen gjeld og forpliktelse

Morbank			Konsern	
2019	2020	Annen gjeld og balanseført forpliktelse (millioner kroner)	2020	2019
18	17	Pensjonsforpliktelser (note 23)	17	18
29	29	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptj innt	44	40
3	1	Margintrekk og annen mellomregning	1	3
93	80	Leieforpliktelser iht. IFRS16	3	9
40	46	Leverandørgjeld og øvrig kortsiktig gjeld	52	44
182	173	Sum annen gjeld og balanseført forpliktelse ex. gavekonto	118	113
Avsetninger gavekonto				
21	25	Avsetning per 1.1	25	21
- 8	- 8	Brukt i løpet av året	- 8	- 8
12	3	Avsatt i løpet av året	3	12
25	21	Sum avsetninger gavekonto	21	25
Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)				
302	327	Betalingsgarantier	327	302
83	84	Kontraktsgarantier	84	83
21	14	Annet garantiansvar	14	21
406	426	Sum stilte garantier	426	406
Andre forpliktelser ikke balanseført				
1 396	1 413	Ubenyttede kreditter	1 413	1 396
1 723	1 494	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	1 494	1 723
3 119	2 907	Sum andre forpliktelser	2 907	3 119
0				0
3 733	3 526	Totale forpliktelser	3 471	3 663
Pantstillelser				
0	0	Pantstillelse Verdipapirer	0	0
0	0	Tilhørende forpliktelse pantsatte verdipapirer	0	0

FORPLIKTENDE AVTALER OM ANSKAFFELSER AV EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR
Pr. 31.12.2020 har konsernet ikke vesentlige avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

PÅGÅENDE RETTSTVISTER
Pr. 31.12.2020 er konsernet ikke involvert i pågående rettstvister.

Note 37 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

Morbank og konsern (millioner kroner)	2020	2019
FRN ansvarlig obligasjonslån 2013/2023 med innløsningsrett for utsteder.	150	150
Påløpt renter	0	1
Over-/underkurs/markedsverdi	0	0
Sum tidsbegrenset ansvarlig lån	150	151
Sum fondsobligasjonslån	0	0
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	150	151
Gjennomsnittlig rente	2,36 %	2,96 %

Evigvarnede fondsobligasjonslån pålydende MNOK 150 har innløsningsrett for utsteder 12.09.2023 er klassifisert som egenkapital og er ikke med i oversikten over. Rente på dette lånet er 3 mnd. Nibor +3,60%.

Morbank og konsern

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	0	0	0
Verdijusteringer	0	0	0	0	0
Påløpte renter	0	0	0	0	1
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	150	0	0	0	151

Morbank og konsern

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	150	0	0	0	150
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	0	0	- 155	0	155
Verdijusteringer	0	0	0	1	- 1
Påløpte renter	1	0	0	- 6	7
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	151	0	0	- 5	311

Note 38 Sikringsbokføring

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler. Markedsrisiko knyttet til renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Styling av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer, og fastsettes årlig gjennom revisjon av markedsrisikostrategien med tilhørende policy.

Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til bankens styre og ledelse. Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen med hensyn til parallellskift i rentekurven og vridning i rentekurven (rentekurverisiko).

Renterisikoen holdes tilfredsstillende lav gjennom å matche rentebindingen på bankens forpliktelser med rentebindingen på bankens eiendeler. Kupongen på utstedt verdipapirgjeld består av en markedsrentekomponent og et utstederspesifikt kredittrisiko påslag. For verdipapirinnlån med fast rente sikrer banken seg mot verdiendringer som skyldes endringer i markedsrenter (NBOR). Både NBOR og kredittrisiko påslaget er vesentlige komponenter ved beregning av virkelig verdi på fastrenteinnlån. Banken benytter virkelig verdi-sikring, hvor verdipapirutstedelsene inngår i et sikringsforhold med individuelt tilpassede sikringsderivater. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2020 har sikringsobjektet og sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på tre måneders basis. Netto kontantstrømmer for verdipapirutstedelser med fast rente i sikringsforhold blir følgelig lik kontantstrømmen for en tilsvarende verdipapirutstedelse med flytende tre måneders NBOR-rente.

Opplysninger om sikringsinstrumentene

2020	Nominelt beløp på sikringsinstrument	Balanseført beløp på sikringsinstrument		Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne ineffektivitet
		Eiendeler	Forpliktelser		
Verdipapirgjeld NOK	1 400	4	37	Finansielle derivater	-43
2019					
Verdipapirgjeld NOK	900	0	7	Finansielle derivater	11,8

Opplysninger om sikringsobjektene

	Nominelt beløp på sikrings- instrument	Balanseført på sikringsobjekt	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi på sikring	Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å bergne ineffektivitet
2020					
Verdipapirgjeld NOK	1 400	1 400	0	Verdipapirgjeld	43
2019					
Verdipapirgjeld NOK	900	900	0	Verdipapirgjeld	-9,3

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

	Ineffektivitet innregnet i resultat	Regnskapslinje i resultatet
2020		
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	0	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser
2019		
Virkelig verdi sikring (renterisiko)		
Verdipapirgjeld i NOK	3	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Informasjon om løpetid og rentebetingelser på sikringsinstrumentene

	Under 3 mnd	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Total
2020					
Verdipapirgjeld nominelt beløp			1 200	200	1 400
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben			2,50	1,36	2,34
2019					
Verdipapirgjeld nominelt beløp			900		900
Verdipapirgjeld, gjennomsnittlig rente på fast ben			2,62		2,62

Ineffektivitet i bankens sikringsforhold oppstår hovedsakelig på grunn av virkelige verdjusteringer av det flytende benet i sikringsinstrumentet samt bruk av ulike rentekurver for diskontering av sikringsinstrument og sikringsobjekt på grunn av kredittspreadkomponenten. Etter innregning endres rentekurvene for sikringsinstrument og sikringsobjekt likt. Bankens sikrede verdipapirgjeld i NOK på MNOK 1 400, forfaller alt i 2024 eller senere.

Note 39 Investeringer i eierinteresser

Morbankens aksjer i datterselskaper 2020

(millioner kroner)	Forretnings- kontor	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS	Moss	2,2	100 %	2 177	29	24
Våler Park AS	Moss	0,2	100 %	200	8	8
Varnaveien 43E Kontor AS	Moss	2,0	100 %	1 000	197	197
Nekor Gårdselskap AS	Moss	0,8	100 %	838 225	5	5
Sum aksjer i datterselskaper					239	234

Morbankens aksjer i datterselskaper 2019

(millioner kroner)	Forretnings- kontor	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS	Moss	0,2	100 %	2 177	29	24
Våler Park AS	Moss	0,2	100 %	200	8	8
Varnaveien 43E Kontor AS	Moss	2,0	100 %	1 000	195	195
Nekor Gårdselskap AS	Moss	0,8	100 %	838 225	4	4
Sum aksjer i datterselskaper					236	232

Morbankens aksjer i felleskontrollert virksomhet 2020

(millioner kroner)	Forretnings- kontor	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Oslo	355	15,59 %	138 274	224	224
BN Bank ASA	Oslo	706	2,52 %	356 135	34	34
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	Oslo	-	15,44 %	-	4	4
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet					261	261

Morbankens aksjer i felleskontrollert virksomhet 2019

(millioner kroner)	Forretnings- kontor	Selskapets aksjekapital	Eiendeler i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Oslo	340	15,59 %	138 274	193	193
BN Bank ASA	Oslo	706	2,52 %	356 135	34	34
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	Oslo	-	15,44 %	-	4	4
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet					230	230

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2020

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	415	5	89	5	83
BN Bank ASA	902	788	16	7	9
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	4	0	0	0	0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	1 321	793	105	13	92

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet 2019

(millioner kroner)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	326	4	115	4	111
BN Bank ASA	897	788	16	8	8
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	4	0	0	0	0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	449	15	124	4	119

Felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.
Konsernet har goodwill ved kjøp av aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS som utgjør 100,1 mill.

Balanseført verdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
230	220	Per 01.01.	435	404
0	0	Tilgang	0	0
0	0	Avgang	0	0
31	10	Ek-endringer	1	- 43
0	0	Resultatandel	125	119
0	0	Utbetalt utbytte	-33	- 45
261	230	Balanseført verdi 31.12	528	435

Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2019	2020	(millioner kroner)	2020	2019
45	30	Resultatført fra Sam.arb Sparebanker AS	83	111
0	3	Resultatført fra BN Bank ASA	9	0
0	-	Resultatført fra Sam.arb Sparebanker Bankinvest AS	0	8
45	33	Sum inntekter	92	119

* I morbank inntektsføres utbytte fra selskapene. På konsern resultatføres resultatandel redusert for reduksjon i selskapenes egenkapital som følge av utbytte.

Spesifikasjon av årets endring på konsern

(millioner kroner)	Tilgang	Avgang	EK-endring	Resultatandel	Utbetalt utbytte
Samarbeidende Sparebanker AS	0	0	1	113	- 30
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	0	0	0	12	- 3
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	0	0	0		0
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	0	0	1	125	- 33

Fordringer og gjeld til felleskontrollerte virksomheter pr. 31.12.

(millioner kroner)	Lån	Innskudd	Ansvarlig lån
Samarbeidende Sparebanker AS	0	0	5
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	0	0	5

Note 40 Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Selskaper klassifisert som datterselskap, felleskontrollert virksomhet eller tilknyttede selskap fremgår av note 39. Videre er SpareBank 1 Gruppen AS inkludert grunnet indirekte eie via Samarbeidende Sparebanker AS. Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 21.

	Datterselskaper		TS, FKV og andre nærstående	
	2020	2019	2020	2019
Lån (millioner kroner)				
Lån utestående pr 1.1.	0	0	143	11
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0
Lån innvilget i perioden / Innfusjonert	0	0	0	143
Tilbakebetaling	0	0	0	- 11
Utestående lån per 31.12.	0	0	143	143
Innskudd (millioner kroner)				
Innskudd per 1.1.	30	18	0	0
Netto endring	11	12	0	0
Innskudd per 31.12.	40	30	0	0
Renteinntekter	0	0	3	3
Leie av lokaler	11	10	0	0
Driftskostnader (IT, utvikling, markedsføring)	0	0	51	52
Tap ved utlån	0	0	0	0
Nedskrivning aksjer i datterselskap	0	0	0	0
Eiendeler klassifisert som holdt for salg (lån)	0	0	0	0
Rentekostnader	2	2	0	0
Valutahandel	0	0	0	0
Provisjonsinntekt	0	0	0	0
Utstedte garantier og kausjonsansvar	1	1	0	0

Note 41 Eierandelskapital- og eierstruktur

Eierandelskapital

Bankens eierandelskapital utgjør 1 239 million kroner fordelt på 12 388 560 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Eierandelskapitalen er tatt opp på følgende måte:

År	Endring	Endring i eierandelskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
2007			147	1 472 600
2008			147	1 472 600
2009			147	1 472 600
2010			147	1 472 600
2011	Fondsemissjon og tingsinnskudd	782	929	9 288 399
2012			929	9 288 399
2013			929	9 288 399
2014			929	9 288 399
2015	Rettet emisjon og reprasjonsemissjon, ansattemisjon	198	1 127	11 267 449
2016			1 127	11 267 449
2017	Rettet emisjon	112	1 239	12 388 560
2018			1 239	12 388 560
2019			1 239	12 388 560
2020			1 239	12 388 560

Egenkapitalbevisbrøk

(millioner kroner)	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Egenkapitalbevis	1 239	1 239	1 239	1 239	1 127	1 127
Overkursfond	247	247	247	247	152	152
Utjevningsfond	1 556	1 291	1 124	931	725	386
Andel fond for urealiserte gevinster	8	11	8	21	18	37
Andel annen egenkapital						
A. Sum egenkapitalbevisiernes kapital	3 050	2 787	2 618	2 438	2 022	1 714
Grunnfondskapital	208	190	178	165	151	125
Andel fond for urealiserte gevinster	1	1	1	1	1	3
Andel annen egenkapital						1
B. Sum sparebankens fond	208	190	179	167	152	129
Egenkapital ekskl. avsatt utbytte og gaver og hybridkapital	3 258	2 978	2 796	2 604	2 174	1 843
Egenkapitalbevisbrøk (A/(A+B))	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,0 %	93,0 %

Egenkapitalbevisiere

Det var 1 226 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2020. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	5 038 436	40,7 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest As	1 101 560	8,9 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	362 309	2,9 %
5 Landkreditt Utbytte	228 960	1,8 %
6 The Bank Of New York Mellon Sa/Nv	207 098	1,7 %
7 Bergen Kommunale Pensjonskasse	150 000	1,2 %
8 Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	141 053	1,1 %
9 Wenaasgruppen As	120 000	1,0 %
10 Salt Value As	87 764	0,7 %
11 Catilina Invest As	68 467	0,6 %
12 Espedal & Co As	61 876	0,5 %
13 Hausta Investor As	60 000	0,5 %
14 Bkk Pensjonskasse	56 747	0,5 %
15 Foretakskonsulenter As	55 043	0,4 %
16 Sanden As	53 819	0,4 %
17 Melesio Invest As	51 330	0,4 %
18 Mp Pensjon Pk	45 292	0,4 %
19 Sole Active As	43 708	0,4 %
20 Pareto Pensions As	38 000	0,3 %
Sum 20 største	11 097 876	89,6 %
Øvrige egenkapitalbevisbevisiere	1 290 684	10,4 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %

Spredning av egenkapitalbevis pr. 31.12.2020

Intervall	Antall eiere	%	Antall Ek-bevis	%
10001–	42	3,43 %	11 516 055	93,0 %
5001–10000	28	2,28 %	187 890	1,5 %
1001–5000	187	15,25 %	392 498	3,2 %
201–1000	475	38,74 %	244 866	2,0 %
0–200	494	40,29 %	47 251	0,4 %
	1 226	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbevisiere fordelt på kommuner pr. 31.12.2020

Kommune	Antall eiere	%	Antall Ek-bevis	%
Fredrikstad	63	5,14 %	45 250	0,4 %
Moss	195	15,91 %	5 218 797	42,1 %
Råde	33	2,69 %	22 402	0,2 %
Vestby	34	2,77 %	27 031	0,2 %
Våler	46	3,75 %	45 308	0,4 %
Halden	38	3,10 %	3 148 139	25,4 %
Sarpsborg	31	2,53 %	16 954	0,1 %
Sum	440	35,89 %	8 523 881	68,8 %
Oslo	222	18,11 %	2 560 917	20,7 %
Øvrige	564	46,00 %	1 303 762	10,5 %
Totalt	1 226	100,00 %	12 388 560	100,0 %

Egenkapitalbevisiere

Det var 1 193 eiere av egenkapitalbevis pr. 31.12.2019. De 20 største var:	Antall	% andel
1 SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus	5 038 436	40,7 %
2 SpareBank 1 Stiftelsen Halden	3 126 414	25,2 %
3 Pareto Invest As	1 101 560	8,9 %
4 Vpf Eika Egenkapitalbevis	277 742	2,2 %
5 Landkreditt Utbytte	240 391	1,9 %
6 Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	197 856	1,6 %
7 Arctic Funds Plc	187 098	1,5 %
8 Wenaasgruppen As	120 000	1,0 %
9 Salt Value As	90 607	0,7 %
10 Bergen Kommunale Pensjonskasse	90 000	0,7 %
11 Catilina Invest As	68 467	0,6 %
12 Haugaland Kraft Pensjonskasse	67 537	0,5 %
13 Espedal & Co As	67 402	0,5 %
14 Foretakskonsulenter As	55 043	0,4 %
15 Sanden As	53 819	0,4 %
16 Hausta Investor As	50 000	0,4 %
17 Horten	50 000	0,4 %
18 Melesio Capital As	47 316	0,4 %
19 Mp Pensjon Pk	45 292	0,4 %
20 Sole Active As	43 708	0,4 %
Sum 20 største	11 018 688	88,9 %
Øvrige egenkapitalbevisbevisiere	1 369 872	11,1 %
Totalt antall egenkapitalbevisbevis (pålydende kr. 100)	12 388 560	100,0 %

Nøkkeltall Egenkapitalbevis morbank

Nøkkeltall (millioner kroner)	2020	2019	2018	2017	2016
Børskurs per egenkapitalbevis (i hele kroner)	264,00	240,00	195,00	192,00	166,00
Antall utstedte EKB (i hele tall)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560	11 267 449
Egenkapitalbeviskapital	1 239	1 239	1 239	1 239	1 127
Børsverdi	3 271	2 973	2 416	2 379	1 870
Utjevningsfond	1 556	1 291	1 124	931	725
Overkursfond	247	247	247	247	152
Utbytte per egenkapitalbevis (i hele kroner)	3,50	12,00	14,60	9,30	7,40
Direkte avkastning ¹⁾	1,3 %	5,0 %	7,5 %	4,8 %	4,5 %
Effektiv avkastning ²⁾	11,5 %	29,2 %	9,2 %	21,3 %	40,4 %
Bokført verdi per egenkapitalbevis ³⁾ (i hele kroner)	246,18	224,98	211,28	196,77	177,84
Resultat per egenkapitalbevis ⁴⁾ (i hele kroner)	27,90	30,49	27,07	24,24	27,40
P/E (børskurs/resultat per bevis)	9,46	7,87	7,20	7,92	6,06
P/B etter utdeling (børskurs/bokført EK per bevis)	1,07	1,07	0,92	0,98	0,93
Utdelingsforhold ⁵⁾	15,2 %	41,6 %	50,0 %	35,0 %	30,1 %
Egenkapitalbevisprosent ⁶⁾	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,6 %	93,0 %

1) Utbytte i prosent av børskurs ved årets slutt.
2) Kursstigning gjennom året pluss utbetalt utbytte i prosent av børskurs ved årets begynnelse.
3) Egenkapitalbeviskapitalen, utjevningsfondet og overkursfondet dividert på antall utestående egenkapitalbevis.
4) Egenkapitalbevisenes andel av konsernets resultat etter skatt.
5) Utbytte per bevis i prosent av fortjeneste per bevis. For 2019 ble utbytte endret grunnet koronakrisen og myndighetenes føringer i den forbindelse.
6) Bokført EK til egenkapitalbeviserne i prosent av morbankens EK ved utgangen av året.

Resultat pr egenkapitalbevis	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis (kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis, utvannet (kvartalsvis beregning)	12 388 560	12 388 560	12 388 560	12 388 560
Årsresultat	304	382	369	404
Årsresultat fra videreført virksomhet	304	382	369	404
Totalresultat	302	377	373	403
Egenkapitaleiernes andel av årsresultat	284	358	346	378
Egenkapitaleiernes andel av årsresultat fra videreført virksomhet	284	358	346	378
Egenkapitaleiernes andel av totalresultat	283	353	349	377
Pr egenkapialbevis, årsresultat/utvannet årsresultat ⁷⁾	22,96	28,88	27,90	30,49
Pr egenkapialbevis, årsresultat/utvannet årsresultat fra videreført virksomhet ⁷⁾	22,96	28,88	27,90	30,49
Pr egenkapialbevis, totalresultat/utvannet totalresultat ⁷⁾	22,84	28,51	28,18	30,42

7) Resultat delt på gjennomsnittlig egenkapitalbevis, kvartalsvis beregning

Note 42 Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper

Mottatt utbytte/konsernbidrag (millioner kroner)	2020	2019
Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS (100 %)	4,0	2,0
Nekor Gårdselskap AS (100 %)	-	-
Varnaveien 43 E Kontor AS (100 %)	1,6	-
Våler Park AS (100 %)	-	-
Sum utbytte/konsernbidrag	5,6	2,0

Note 43 Eiendeler klassifisert som holdt for salg og virksomhet under avhendelse

Konsernet har ikke eiendeler klassifisert som holdt for salg og/eller virksomhet under avhendelse.

Note 44 Hendelser etter balansedagen

Styret eller bankens ledelse er ikke kjent med hendelser etter 31. desember 2020 som er egnet til å påvirke det fremlagte årsregnskapet.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og fastsatt årsregnskapet og årsberetningen for SpareBank 1 Østfold Akershus og konsernet SpareBank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2020 inklusive sammendratte sammenligningstall pr 31. desember 2019.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2020 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet pr. 31. desember 2020 og 31. desember 2019.

Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, gir en rettviseende oversikt.

Moss, 9. mars 2021

I styret for SpareBank 1 Østfold Akershus

Per A. Lilleng
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Styrets nestleder

Vidar Løfshus

Tom Grip

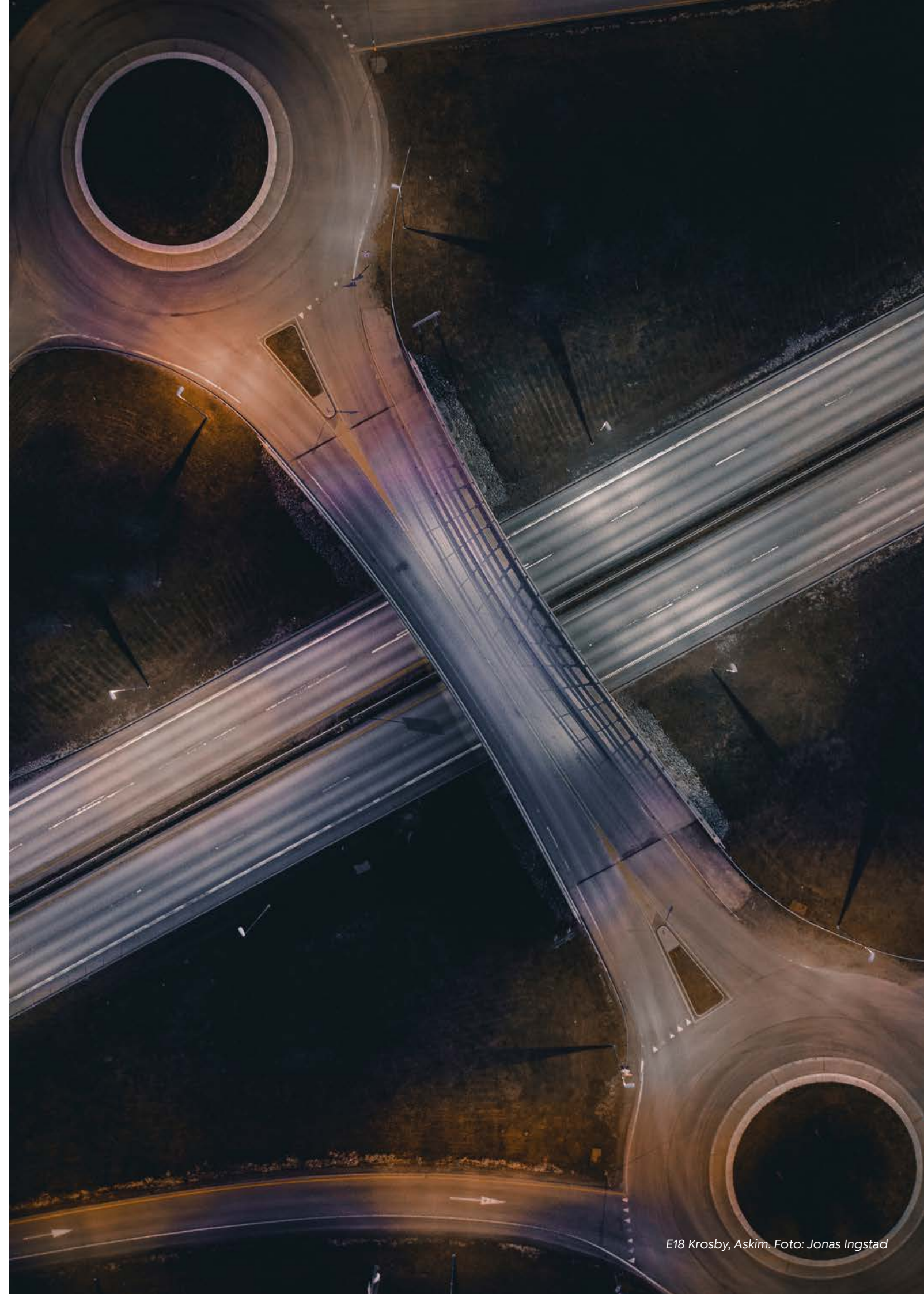
Unni Marie Rådalen

Kristin Utaklev

Elisabeth N. Snerlebakken
Ansattes repr.

Øystein U. Larsen
Ansattes repr.

Arild Bjørn Hansen
Adm. direktør



Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Østfold Akershus

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebank 1 Østfold Akershus' årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Sparebank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Sparebank 1 Østfold Akershus per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder. Området *Verdien av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2020.

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen
<i>Verdien av utlån til kunder</i> Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen. Banken rapporterer etter IFRS 9 og nedskrivningsmodellen skal reflektere forventet kredittap. Bruk av modeller for å beregne forventet kredittap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på: • klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment; • identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko, • hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn; • ulike parametere som tapsgrad, og bruk av scenarioer for å hensynta ikke-linearitet.	Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte og testet vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt. Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og utførte relevante revisjonshandlinger rettet mot å sikre: • kalkulasjoner og metode som ble benyttet; • at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle; • påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen. Våre revisjonshandlinger ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9. Vårt arbeid omfattet også tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering og har rapportert til oss om dette. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemet ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.



Bankens utlån er i hovedsak til knyttet finansiering av bolig og eiendomsprosjekter.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Notene 2, 3, 8, 10 og 11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger ved hjelp av IFRS 9.

For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også selv gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygger at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i- og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi testet spesielt om modellen klassifiserte utlån i riktig trinn, herunder om lån hadde hatt en vesentlig økning i kredittrisiko. Vi vurderte videre rimeligheten av tapsavsetningene i trinn 1 og 2 ved å sammenligne nivået med andre banker.

For alle utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet vurderte vi forutsetningene og beregningene ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge nedskrivningsbeløpet. Resultatet av denne testingen av de individuelle nedskrivningene viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløpene.

Avvik som ble funnet i vår testing var uten vesentlig betydning.

Vi har lest de relevante notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

(3)



Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis

(4)



innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.



Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 9. mars 2021

PricewaterhouseCoopers AS

Erik Andersen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

7. Detaljer knyttet til bærekraft

GRI-indeks

Global Reporting Initiative (GRI) er den ledende standarden for bærekraftsrapportering. GRI-rammeverket består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer som kan brukes av selskaper til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold. SpareBank 1 Østfold Akershus har siden 2020 rapportert i henhold til GRI-standarden. Se globalreporting.org for mer informasjon om GRI.

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
Organisasjonsprofil				
102-1	Navn på virksomheten		SpareBank 1 Østfold Akershus	
102-2	De viktigste produktene og/eller tjenestene		Årsrapport: kapitlene «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.	
102-3	Lokalisering av virksomhetens hovedkontor		Norge: Varnaveien 43E, 1526 Moss.	
102-4	Antall land der virksomheten har virksomhet		1 land, Norge.	
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform		Årsrapport: «Egenkapitalbeviset», side 30 og «Eierstyring og selskapsledelse», side 38.	
102-6	Beskrivelse av de markedene virksomheten opererer i		Årsrapport: «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.	
102-7	Virksomhetens størrelse og omfang		Årsrapport: kap. «Om SpareBank 1 Østfold Akershus», side 8.	
102-8	Antall ansatte etter ansettelsestype, ansettelseskontrakt og region, fordelt på kjønn		Årsrapport: kapitlene «Hovedtall fra konsern», side 9, «Våre medarbeidere», side 52. Det er ingen signifikante variasjoner knyttet til sesong eller annet.	Antall ansatte per kontraktstype er ikke brutt ned på region.
102-9	Beskrivelse av selskapets leverandørkjede		Årsrapport: «Bærekraft i innkjøp», side 244.	
102-10	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur eller eierskap		Ingen vesentlige endringer knyttet til størrelse, struktur, eierskap eller leverandørkjede.	



GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
102-11	Beskrivelse av om og hvordan «føre-var»-prinsippet anvendes i organisasjonen		Årsrapporten: «Ansvarlige utlån», side 79.	
102-12	Eksterne initiativer, chartre eller prinsipper for det økonomiske, miljømessige eller samfunnsmessige området som organisasjonen støtter eller har gitt sin tilslutning til	SDG 17		Årsrapport: kap. «Vårt globale ansvar», side 69.
102-13	Medlemskap i bransje-organisasjoner eller andre sammenslutninger, og nasjonale/internasjonale lobbyorganisasjoner	SDG 17	Finans Norge. Årsrapport: kap. «Vårt globale ansvar», side 69.	
Strategi				
102-14	Uttalelse fra administrerende direktør		Årsrapport: «Konsernsjefen har ordet», side 4.	
Etikk og integritet				
102-16	Virksomhetens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	SDG 8 og 16	Årsrapport: «Vårt strategiske fokus», side 20 og «Etikk og anti-korrupsjon», side 92.	
Styring og kontroll				
102-18	Virksomhetens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger på økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer		Årsrapport: «Eierstyring og selskapsledelse», side 38, «Styrets beretning», side 105 og «Vårt strategiske fokus», side 20.	
Interessentanalyse				
102-40	Interessenter som virksomheten er i dialog med	SDG 17	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.	
102-41	Prosent medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler	SDG 8	100 % er dekket av kollektive tariffavtaler, Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.	
102-42	Beskrivelse av hvordan virksomheten velger relevante interessenter	SDG 17	Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.	
102-43	Tilnærming til interessent-samarbeid, inkludert hvor ofte interessentene involveres, fordelt på type og interessentgruppe.		Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.	

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
102-44	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter		Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.	
Rapporteringspraksis				
102-45	Oversikt over alle enhetene som omfattes av organisasjonens årsregnskap eller tilsvarende dokumenter		Årsrapport: note 1 «Generell informasjon», side 130 og note 39 «Investeringer i eierinteresser», side 205.	
102-46	Beskrivelse av prosess for å definere rapportens innhold og avgrensninger samt implementering av rapporteringsprinsippene		Årsrapport: «Hvordan lese vår rapport», side 6 og «Våre vesentlige temaer», side 78.	
102-47	Oversikt over alle tema som er identifisert som vesentlige		Årsrapport: «Våre vesentlige temaer», side 78.	
102-48	Endring av historiske data fra tidligere rapporter		Ingen.	
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport med hensyn til innholdets omfang, avgrensning av rapporten eller målemetoder		Ingen.	
102-50	Rapporteringsperiode		2020	
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport			Første rapport iht. GRI-standard.
102-52	Rapporteringsfrekvens		Årlig.	
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten eller innholdet		baard.o@sparebank1oa.no	
102-54	Rapporteringsnivå		GRI standard nivå «Core».	
102-55	GRI-indeks		Årsrapport: side 223.	
102-56	Gjeldende praksis for ekstern verifikasjon av rapporteringen			Årsberetning, regnskap og noter er eksternt verifisert av PWC. Bærekraftsinformasjon er ikke revidert i sin helhet.
SPESIFIKK INFORMASJON				
VESENTLIGE TEMAER				
Ansvarlig utlån				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		Årsrapport: kap. «Ansvarlig utlån», side 79.	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		Årsrapport: «Interessentdialog og vesentlighetsanalyse», side 74 og «Interessentdialog», side 240.	

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
103-3	Evaluering av styringssystemet		Årsrapport: kap. «Ansvarlig utlån», side 79.	
FS7	Pengeverdien av produkter og tjenester utviklet for å gi en spesifikk sosial fordel	SDG 8.10, 9.4 og 12.6		
FS8	Pengeverdien av produkter og tjenester utviklet for å levere en miljømessig fordel	SDG 9.4, 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a og b		
SØA-1	Andel e-signerte lån			
Ansvarlig investering				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 8.10, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a og b	Årsrapport: kap. «Ansvarlig investering», side 85.	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluering av styringssystemet			
FS10	Andel og antall selskaper i porteføljen som det rapporterende selskapet har samhandlet med om miljømessige eller sosiale forhold.			
FS11	Andel og antall selskaper i porteføljen som det rapporterende selskapet har samhandlet med om miljømessige eller sosiale forhold.			
Arbeid mot økonomisk kriminalitet				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG: 8 og 16.2, 16.4, 16.5	Årsrapport: kap. «Arbeid mot økonomisk kriminalitet», side 89.	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluering av styringssystemet			
205-2	Kommunikasjon og opplæring om poliser og prosedyrer knyttet til anti-korrupsjon			Ikke brutt ned på forretningspartnere og regional tilhørighet.
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak		Ingen rapporterte, side 93.	

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
Personvern				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 4, 8, 16.4	Årsrapport: kap. «Personvern», side 94	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluering av styringssystemet			
418-1	Klager angående brudd på kundenes personvern og tap av kundedata			
Bidrag til bærekraftige formål				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	SDG 4.4, 4.7, 11.3, 11a og 11b.	Årsrapport: kap. «Bidrag til bærekraftige formål», side 97	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema			
103-3	Evaluering av styringssystemet			
SØA-2	Årlig kunderelasjonsmåling som kartlegger våre kunders oppfattelse av vårt bærekraftsarbeid.			
TEMAER				
Miljø				
302-1	Energiforbruk i virksomheten	SDG 12.2, 12.6, 12.8, 13.3, 15.a og b	Årsrapport: «Energi & klimaregnskap 2020», side 229.	
305-1	Direkte utslipp av klimagasser (Scope 1)			
305-2	Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til energiforbruk (Scope 2)			
305-3	Andre indirekte utslipp av klimagasser (Scope 3)			
305-4	Intensitet på klimagassutslipp			
307-1	Brudd på lover og regler knyttet til miljø	SDG 13.3 og 16.6	Ingen manglende etterlevelse som banken er kjent med.	

GENERELL INFORMASJON				
GRI-indikator	Beskrivelse	Bærekraftsmål (SDG)	Rapportering 2020	Delvis rapportering 2020
Arbeidsforhold				
401-1	Antall nyansettelser og turnover	SGD 8.5, 8.8 og 16.6	Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.	
401-2	Fordeler gitt til fulltids-ansatte, men ikke til midlertidige eller deltidsansatte.		Alle fast ansatte med 20 % stilling eller mer har samme rettigheter og ansattegoder. Vikarer er kun tilsluttet pensjonsordning og yrkesskedeforsikring.	
401-3	Foreldrepermisjon		Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.	
Opplæring				
404-2	Programmer for videreutdanning og overgangen til pensjonistilværelsen	SDG 4.4, 4.7 og 8.5	Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.	
404-3	Prosentandel av ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler			
Mangfold og like muligheter				
405-1	Kjønns sammensetning i styrende organer og ledelsen	SDG 8.5 og 16.6	Årsrapport: kapitlene «Vår organisering», side 33, «Informasjon om styret», side 36.	Vi har ingen registrerte data på annen form for mangfold (som minoriteter og sårbare grupper) for ansatte.
405-2	Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner		Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.	
Ikke diskriminering				
406-1	Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt	SDG 8.8 og 16.6	Årsrapport: «Våre medarbeidere», side 52.	



Energi & klimaregnskap 2020

SpareBank 1 Østfold Akershus

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter hele driften til SpareBank 1 Østfold Akershus, konsern og filialer.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO2-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.



Rapporteringsår Energi og GHG-utslipp

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Stasjonær forbrenning total				19.8	0.3	0.6 %
Biodiesel (100%), stationary		2,000.0	liters	19.8	0.3	0.6 %
Scope 1 total				19.8	0.3	0.6 %
Elektrisitet total				1,132.6	46.4	79.7 %
Elektrisitet Nordisk miks		1,132,638.0	kWh	1,132.6	46.4	79.7 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total				180.0	2.1	3.5 %
Fjernvarme Moss		180,000.0	kWh	180.0	2.1	3.5 %
Scope 2 total				1,312.6	48.5	83.2 %
Tjenestereiser total				-	9.5	16.3 %
Train (NO)		1,600.0	pkm	-	-	-
Electric car, Nordic		14,110.0	pkm	-	0.1	0.2 %
Car travel		53,688.0	pkm	-	9.4	16.1 %
Scope 3 total				-	9.5	16.3 %
Total				1,332.5	58.3	100.0 %
KJ		4,796,920,800.0				

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2020
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	-
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	2.1
Total markedsbasert	tCO ₂ e	11.9

SpareBank 1 Østfold Akershus hadde i 2020 et totalt klimagassutslipp på 58,3 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Resultatet gjenspeiler et lavere behov for transport og tjenestereiser på grunn av reiserestriksjoner til følge av Covid-19. Påbudt hjemmekontor i deler av 2020 har påvirket strøm og fjernvarmeforbruket.

Transport: Faktisk forbruk av biodiesel til oppvarmning av bygg.

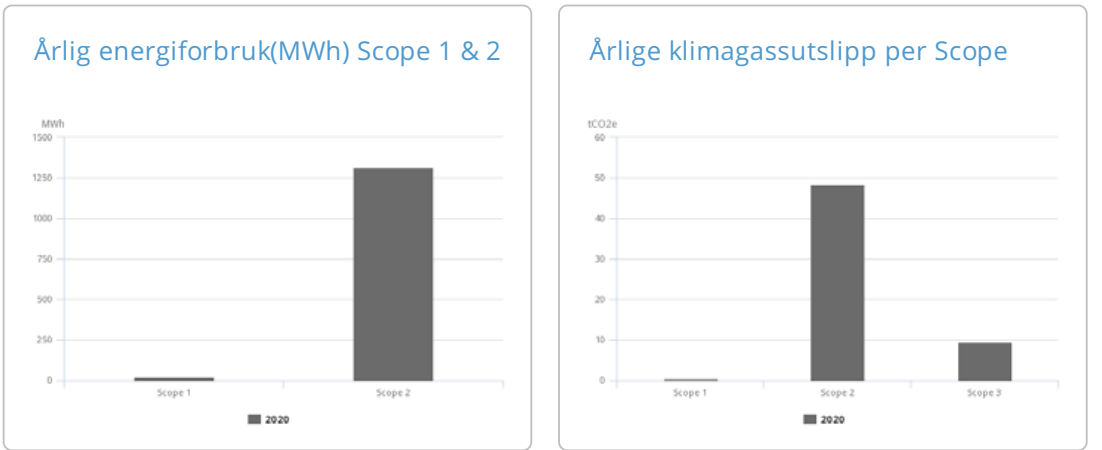
Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i leide lokaler/bygg. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Det er kjøpt opprinnelsesgarantier fra fornybar energi for all elektrisitet.

Fjernvarme: Målt forbruk av fjernvarme i leide lokaler/bygg.

Forretningsreiser med fly og bil: Covid-19 var en sentral faktor for svært begrenset reiseaktivitet i 2020.

Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
Stasjonær forbrenning total		-	-	0.3	-
Biodiesel (100%), stationary		-	-	0.3	100.0 %
Scope 1 total		-	-	0.3	100.0 %
Elektrisitet total		-	-	46.4	-
Elektrisitet Nordisk miks		-	-	46.4	100.0 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total		-	-	2.1	-
Fjernvarme Moss		-	-	2.1	100.0 %
Scope 2 total		-	-	48.5	100.0 %
Tjenestereiser total		-	-	9.5	-
Train (NO)		-	-	-	100.0 %
Electric car, Nordic		-	-	0.1	100.0 %
Car travel		-	-	9.4	100.0 %
Scope 3 total		-	-	9.5	100.0 %
Total		-	-	58.3	100.0 %
Prosentvis endring		-	-	100.0 %	



Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2018	2019	2020
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	-	-	-
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	-	-	2.1
Total markedsbasert	tCO ₂ e	-	-	11.9
Prosentvis endring		-	-	100.0 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
Scope 1 + 2 utslipp (tCO2e)		-	-	48.8	100.0 %
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO2e)		-	-	58.3	100.0 %
kg CO2e (s1+s2+s3)/årsverk		-	-	275.0	100.0 %
Årsverk	antall årsverk	-	-	212.0	100.0 %

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. “A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition”, én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO2-ekvivalenter: CO2, CH4 (metan), N2O (lystgass), SF6, NF3, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miks faktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmiks basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markeds). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en miks av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO2e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual miks*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2019). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2019). CO2 emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2019). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2019). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2019). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.



KLIMAKOMPENSERT
VIRKSOMHET



KLIMASERTIFIKAT 2021

CEMASys' Klimasertifikat™ er herved utstedt som et bevis på kjøp av klimakvoter for frivillig kompensasjon for egne klimagassutslipp. Klimakvotene har blitt utstedt i tråd med de relevante standardene sine protokoller og kan spores i registeret med sitt unike serienummer. Dette forhindrer dobbelttelling og at de kan selges flere ganger.

Selskap	Sparebank 1 Østfold Akershus
Kvotene dekker	Klimakompensert virksomhet 2021
Volum (tonn CO ₂ e)	59
Type	VER (Verified Emission Reduction)
Utsteder	Gold Standard Foundation
Prosjektnavn	GS 1385 – Energy Efficiency and Improved Clean Burning Cookstoves in Ghana.
Prosjektreferanse	https://registry.goldstandard.org/projects/details/237

Klimakvotene er permanent slettet fra markedet slik at de ikke kan benyttes igjen.

For mer informasjon, se prosjektbeskrivelsen.

Oslo, 5. mars 2021



Kjetil Selmer-Olsen

CEMASys.com
sustainability management

Improved cookstoves in Ghana – Gold Standard project

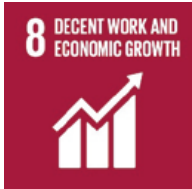


The primary objective of the project is to significantly reduce wood fuel consumption of low income Ganesh households by providing them with affordable improved cookstoves in the Ashanti region in Ghana. The improved cookstoves can replace traditional stoves which expose people to toxic smoke and gas from burning wood while cooking.



142 000

Households provided with clean cook stoves through this project



100

jobs
70 men and 30 women



220 000

tonnes CO₂e mitigated

PROJECT TYPE

Improved efficiency from reduced consumption of wood as fuel

PROJECT LOCATION

Ghana, Ashanti Region

ANNUAL CO₂ REDUCTION

220 000 tonnes CO₂e

SITUATION WITHOUT PROJECT

Traditional cookstoves that expose users to toxic smoke and gas from burning biomass will remain the main source of fuel for households for a long time

SDG CONTRIBUTION



PROJECT STANDARD

Gold Standard
Climate Security & Sustainable Development

[Gold Standard # 1385 \(GS VER\)](#)

AWARDS



The project aims to contribute to the socially, economically and environmentally sustainable development of the region by making efficient cookstoves widely available and educating the population about their benefits.

The social benefit of the project is that it creates jobs for local people, with employment of both women and men in the region. They are educated in the health benefits of using clean-burning stoves, and employed in the production of stoves. This gives locals a livelihood, with wages that are 80% higher than the minimum wage. The stoves are produced locally from scrap metal and sold at subsidized prices. The improved stoves are 40% more energy efficient than traditional stoves, and reduce consumption of wood charcoal. The project contributes to reduced demand and thus to less deforestation. A significant proportion of annual household budget is spent on the purchase of charcoal. By reducing the need for charcoal, the project also reduces expenses for a family accordingly.

More efficient stoves provide health benefits by reducing the amount of carbon monoxide and toxic fumes that are being inhaled. The health benefits are more evident among women and children as they traditionally have the responsibility of the household. Surveys show that the project has provided cost savings and improved health for those that adopt the stoves.

CEMASys.com AS | Hegdehaugsveien 31, 0352 Oslo, Norway | www.cemasys.com **CEMASys.com**

Klimarisiko

Rapportering på «Task Force on Climate Related Financial Disclosure» (TCFD)

STYRING	STRATEGI	RISIKOSTYRING	MÅL
Beskriv virksomhetens styring av klimarelaterte risikoer og muligheter.	Beskriv faktisk og potensiell påvirkning av klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens operasjoner, strategi og finansiell planlegging.	Beskriv hvordan virksomheten identifiserer, vurderer og håndterer klimarelatert risiko.	Beskriv beregninger og mål som brukes for å vurdere og håndtere relevante klimarelaterte risiko og muligheter.
a) Styrets innsikt i klimarelaterte risikoer og muligheter: Styret er med i håndteringen av saker som omhandler klima, og har behandlet klimarelaterte risikoer og muligheter ved flere anledninger gjennom 2020. Konsernet har i 2020 gjort en overordnet risikoanalyse som er styrebehandlet hvor klimarelatert risiko og muligheter også er gjennomgått. I forbindelse med den interne kapitalvurderingsprosessen er det gjort analyser av fysisk risiko og overgangsrisiko i bedriftsmarkedsporteføljen. Den interne kapitalvurderingsprosessen er styrebehandlet. Det er utarbeidet en bærekraftsstrategi som er styregodkjent hvor både risiko og muligheter knyttet til klima inngår i flere av hovedmålene, herunder ansvarlige utlån, ansvarlige investeringer, bekjempelse av økonomisk kriminalitet og bidrag gjennom gavevirksomheten.	a) Hvilke klimarelaterte risikoer og muligheter virksomheten har identifisert på kort, medium og lang sikt: Konsernet har i 2020 gjort en overordnet risikoanalyse hvor klimarelatert risiko og muligheter også inngår. Det er utarbeidet en bærekraftsstrategi hvor ulike målsetninger inkluderer identifisering og håndtering av klimarisiko. I den sammenheng har vi identifisert utlån til bedriftskunder som det området hvor konsernet er mest utsatt for klimarisiko, men samtidig også har størst påvirkningskraft ovenfor kundene. I tillegg er det gjort analyser av fysisk risiko og overgangsrisiko i bedriftsmarkedsporteføljen. Porteføljene der det ble identifisert høyest risiko og muligheter relatert til klima var innenfor eiendom og landbruk, hovedsakelig på medium og lang sikt. Vi har erfart at det hittil har vært begrenset innsikt og informasjon om klima for å danne oss et godt bilde av klimarelaterte risikoer og muligheter. Videre arbeid vil være å fokusere på å innhente mer data på dette området som vil styrke beslutningsgrunnlaget vårt.	a) Virksomhetens prosess for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko: Overordnet: Konsernet gjennomfører årlig en risikoanalyse hvor de viktigste risikoene og mulighetene konsernet står ovenfor i 1-3 års perspektiv blir identifisert. Klimarelatert risiko og muligheter er inkludert i en slik analyse. I utlånsporteføljen: Risikostyring Compliance har i samarbeid med Bedriftsmarkedet gjort en overordnet risikovurdering av fysisk klimarisiko og overgangsrisiko knyttet til bransjene i utlånsporteføljen til bedriftsmarkedet. Det er vurdert hvordan klimaendringer treffer risikoen i utlånsporteføljen opp mot direkte påvirkning, virkemiddelpåvirkning og påvirkning gjennom preferanseendringer. Utlåneksponeringene er fordelt mot et begrenset geografisk område. Vi har benyttet norsk klimaservicesenter i vurderingen av fysisk risiko. Kundenivå: Dialogen om klimarisiko med kundene er påbegynt, særlig mot kunder innenfor eiendomsbransjen og landbruksbransjen. Nye produkter/tjenester: Banken har implementert policy for nye og endrede produkter, løsninger og prosesser. I rutinene er det obligatorisk med vurdering av ESG-forhold hvor klima er en viktig faktor før lansering av nye produkter, prosesser og tjenester. Marked- og likviditetsrisiko: SpareBank 1 Østfold Akershus har investert i en portefølje av obligasjoner for likviditetsformål. Bankens investeringsvirksomhet følger norske lover og regler. Bankens likviditetsportefølje består utelukkende av investeringer i stat- og statsgaranterte papirer, obligasjoner med fortrinnsrett og norske og nordiske kommuner. Det er utarbeidet strenge retningslinjer for likviditetsstyringen hvor det ikke tillates å investere i egen- eller fremmedkapital i industriselskaper	a) Rapporter på beregninger og mål som brukes av virksomheten for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi og risikohåndteringsprosesser: Konsernet skal i 2021 arbeide med å utvikle rapporter på beregninger og mål for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter.

STYRING	STRATEGI	RISIKOSTYRING	MÅL
b) Ledelsens rolle i vurderingen og håndteringen av klimarelatert risiko og muligheter: Konsernledelsen er styringsgruppe for bærekraftsprosjektet til konsernet. I 2020 ble bærekraftstrategien utarbeidet som inkluderer klimaarbeid gjennom flere av hovedmålene (se punkt a). Konsernledelsen har vært tett involvert i utarbeidelsen av strategien og målsetningene. I starten av 2021 vil konsernet identifisere hvem i konsernledelsen som skal ha det øverste ansvaret for klimarelaterte risikoer og muligheter.	b) Hvilken påvirkning har klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging: Klimarelaterte risikoer og muligheter har påvirket SpareBank 1 Østfold Akershus sitt arbeid med klima. Som et resultat av økt innsikt har vi nylig utarbeidet en bærekraftsstrategi hvor klimaarbeid er inkludert i fire av våre hovedmål. Konsernet skal fortsette å gjennomføre risikoanalyser for å identifisere risikoer og muligheter relatert til klima i vårt arbeid knyttet til ansvarlige investeringer og utlån. Ytterligere fokusområde for oss er å fortsette arbeidet mot økonomisk kriminalitet, et område som også gir oss mulighet til å arbeide mer målrettet mot klima- og miljøkriminalitet. Konsernet skal også fortsette å bidra til bærekraftige formål som inkluderer klimarelaterte formål eksempelvis støtte miljøfestivaler. Konsernet har en sentral rolle for å påvirke til den grønne omstillingen og overgangen til et samfunn som i større grad tar høyde for klimaendringene som vi står ovenfor. Vår ambisjon er å være en pådriver i klimaarbeidet ved å bidra til økt kunnskap om hvordan klimaendringer vil påvirke både konsernet og kunder. Videre ønsker vi også å bidra til at lokalsamfunnet henger med på omstillingen til et lavutslippssamfunn. Klimaarbeidet vil også reflekteres i flere policyer og retningslinjer som vi skal oppdatere det kommende året. SpareBank 1 Østfold Akershus vil, sammen med andre aktører i finansbransjen, etterleve anbefalingene publisert i «Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen», som ble lansert i juni 2018.	b) Virksomhetens prosesser for å håndtere klimarelatert risiko: Kredittrisiko: Klimarisiko blir vurdert på lik linje med øvrig ESG-risiko, ut i fra en intern veiledning laget for bedriftsmarkedet. I 2021 vil opplæringstiltak bli prioritert som bidrar til å styrke kompetansen på klimarisiko spesielt. Markeds- og likviditetsrisiko: Det er utarbeidet retningslinjer for marked- og likviditetsstyringen som inkluderer samfunnsansvar og bærekraft. Ansvarlige investeringer og bærekraftig forvaltning er viktig for konsernet. Klimarisiko er inkludert i vurderingene av samfunnsansvar og bærekraft, men framover vil retningslinjene kunne tydeliggjøres ytterligere knyttet til klimarisiko. Operasjonell risiko: Gjennom året blir operasjonelle hendelser registrert og fulgt opp i bankens hendelsesdatabase for å sikre læring. Konsernet lager eget klimaregnskap. I 2021 vil ytterligere opplæringstiltak knyttet til bærekraft inkludert klimarisiko bli gjennomført. Sammen medfører dette at banken vurderer å ha kontroll på den operasjonelle risikoen knyttet til klima.	b) Rapporter på scope 1, scope 2, og, dersom relevant, scope 3 klimagassutslipp (GHG), og relatert risiko: SpareBank 1 Østfold Akershus har for første gang i 2020 utarbeidet klimaregnskap i henhold til GHG protokollen, hvor scope 1, scope 2 og scope 3 (tjenestereiser) er inkludert. Scope 3-utslipp knyttet til utlånsportefølje og fondsforvaltning er per 2020 ikke er inkludert i klimaregnskapet. Vi etterstreber å inkludere estimater på dette i løpet av de kommende årene.
	c) Ulike scenariers potensielle påvirkning på virksomhetens drift, strategi og finansiell planlegging, inkludert et 2°C-scenario. Konsernet har vurdert at vi har størst klimarelatert risiko innen utlån til bedriftsmarkedet, herunder bransjene eiendom og landbruk. Basert på denne risikovurderingen skal vi i 2021 gjennomføre scenarioanalyse i henhold til TCFD anbefalingene i disse bransjene.	c) Prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko integrert i virksomhetens overordnede risikostyring: Konsernledelsen har workshops årlig hvor vurdering av klimarelaterte risikoer og muligheter inngår i risikovurderingen. Klimarisiko vil i løpet av 2021 være integrert i styringsdokumenter på risikoområdet og på alle andre relevante områder. Det vil i 2021 bli gjennomført ulike opplæringstiltak for alle medarbeidere, ledere og styret knyttet til klimarisiko.	c) Hvilke mål bruker virksomheten for å håndtere klimarelatert risiko og muligheter, samt måloppnåelse: Banken laget klimaregnskap for egen drift for første gang i 2020. Vi etterstreber at klimaarbeidet blant annet vil inkludere vitenskapsbasert klimamål for utslipp i egen drift for å være i tråd med Parisavtalen i løpet av de kommende årene.

Interessentdialog 2020

Banken har en løpende prosess for å identifisere og engasjere interessenter og integrere deres innspill i virksomheten. Nedenfor er en oversikt over vesentlige deler av vår dialog med interessenter i 2020.

INTERESSENT	MØTEPlass FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV	TILTAK KNYTTET TIL TEMAENE
Kunder	Kunderelasjonsmålinger (måler tilfredshet og preferanse), løpende kundetilfredsundersøkelser knyttet til kundesenter privatmarked, kundesenter bedriftsmarked og EiendomsMegler 1. Måling av tilfredshet med samtaler. Forventningsundersøkelse Kundesenter for privatkunder (håndterer henvendelser innen dagligbanktjenester, kreditt og forsikring). Bedriftssenter (kundesenter for bedriftskunder) Lokalkontorer (6 bankkontorer og 7 eiendomsmeglerkontorer i markedsområdet) Kundekommunikasjon i nett- banken, chat og chatbot. Bankens kanaler i sosiale medier.	Kunderelasjonsmålingen til vår bank øker fra 2018 til 2020. Kunder som har egen kunderådgiver er mer fornøyde med banken enn de som ikke har det. Dagligbank: Kundevedlikehold, innlogging, kort, betaling/ transaksjoner, lån, direkte over- føring, betalingsavtaler, sparing, samfunnsengasjement. Forsikring: Faktura, info og vilkårsspørsmål, nytt forsikringstilbud/salg, endring av avtaler/ kundeforhold. Etablere kundeforhold og opprette selskaper, bruk av Nettbank Bedrift og integrering mot regnskapssystemer, finansiering og forsikring. Covid 19: Finne gode løsninger sammen med kunden i en vanskelig periode. Svindel: Det har vært en økende trend knyttet til svindelforsøk i 2020, det har resultert i økt pågang fra kundene knyttet til det samme. AHV/legitimasjon: Stor pågang i oppdatering av kundeopplysninger Alle typer spørsmål, kommentarer og synspunkter.»	Vi skal være en relasjonsbank som kombinerer fysisk, lokal og digital betjening. Dette løser vi ved å være lokalt tilstede i bankkontorer, vi har gode digitale løsninger og dyktige rådgivere. Fortløpende svar på de ulike problemstillingene. Kunder er kontaktet i alle kanaler for å oppdatere kundeinformasjon i 2020. Covid 19: Løpende dialog med kunder på både privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Informasjon er lagt ut i alle bankens kanaler. Når det gjelder den økende trenden knyttet til svindel har vi løpende lagt ut informasjon på hjemmeside og facebook. Det er i tillegg sendt ut nyhetsbrev til kunder om tema. Vi har fokus på forebygging gjennom opplæring og bevisstgjøring av kundene og har laget en egen kommunikasjonsplan som ivaretar dette.
Medarbeidere	Organisasjonsundersøkelse om ansattes tilfredshet Mål og utviklingssamtaler fire ganger i året Allmøter hver måned Avdelingsmøter løpende Ledersamlinger Jevnlig dialog med tillitsvalgte, samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg og fagforeninger.	Organisasjonsundersøkelsen viser stabilt høyt engasjement hos de ansatte sammenlignet med forrige undersøkelse. Parametrene gjennomføringsevne, endringsvillighet, jobbinnhold, kompetanseutvikling og samspill er alle i fremgang fra tidligere undersøkelse. Det er behov for å jobbe videre med å styrke kulturen i konsernet.	Resultater fra organisasjonsundersøkelsen blir gjennomgått og fulgt opp avdelingsvis. Covid 19 og hjemmekontor: Store deler av organisasjonen har i lange perioder hatt hjemmekontor i 2020. Allmøter har derfor vært arrangert digitalt siden mars.
Eiere	Investorpresentasjoner og kapitalmarkedsdager. Representantskapsmøte Børsmeldinger og kvartalsrapporter Nettsider Sosiale medier	Økonomiske resultater, kredittkvalitet, strategisk retning, avkastning på egenkapitalbeviset, utbytte og utsiktene fremover	Kvartalsvise resultatpresentasjoner rettet mot eksisterende eiere, analytikere og potensielle nye investorer.
Leverandører (både leverandører til banken og til alliansen)	E-post og møter.	«Dialog rundt anbud. Oppfølging av retningslinjer innen bærekraft.»	Tydeliggjøring av hva som ligger i våre bærekraftskrav. Faglige innspill til bankens bærekraftarbeid fra Norsk Senter for sirkulærøkonomi, COWI om BREAM, LCA og Fontenehuset Moss.
Andre SpareBank 1-banker og i fellesutvalg, blant annet innen innkjøp og kapitalforvaltning/fond	«Diskusjonsgrupper på e-post og fysiske møter og faste nettmøter i etablert bærekraftsforum. I tillegg eget bærekraftforum for SamSpar med faste møter. Spare- og plasseringsutvalget i alliansen (SamSpar repr.?) Kommunikasjonsutvalget (SamSpar rep.) Innkjøp: sjekke med Baard hvordan vi er organisert»	• Retningslinjer for bærekraft • Operasjonalisering innenfor de ulike avdelingene, krav innen kreditt og implementering av kravene i elektroniske låneprosesser. • Klimarisiko. • Etikk og bærekraft i fondsforvaltning. • Etikk og bærekraft i innkjøp. • Omdømmerisiko knyttet til enkeltsaker og generell praksis. * Rapportering	Forum for bærekraft løfter problem- stillinger av felles interesse i alliansen og ber om konkrete tiltak. Oppfølging av enkeltsaker som fanger offentlighetens oppmerksomhet og blir en omdømmerisiko for bankene.

INTERESSENT	MØTEPlass FOR DIALOG	VIKTIGSTE TEMAER INTERESSENTENE ER OPPTATT AV	TILTAK KNYTTET TIL TEMAENE
Myndigheter	Kontakt med Finanstilsynet, Datatilsynet, Økokrim, politiet og skatteetaten	Drift GDPR (General Data Protection Regulation) Anti hvitvask (hvitvaskingsloven)	Omfattende arbeide rundt innhenting av kundelegitimasjon og kundeerklæringsskjema for å oppdatere informasjon på alle kunder AHV: Tiltak knyttet til etablering og løpende oppfølging av kundeforhold
Kapitalmarkedet	• Spare- og plasseringsutvalget i SpareBank 1-alliansen. • Bærekraftsrådet i SpareBank 1-alliansen. • Direkte dialog med forvaltere.»	• ESG-temaer knyttet til enkeltsselskaper og fond. • Oppfølging av ESG i fondsdistribusjon.»	Felles retningslinjer i SpareBank 1 utarbeidet. Prosess iverksatt for å følge opp fonds- distribusjon i SB1-alliansen. Dialog har ført til at forvaltere har solgt seg ut av enkelte selskaper. Det er foretatt en ESG-rating av hvert enkelt fond, dette er synlig for innloggede kunder
Ratingbyråer og analytikere	E-post, telefonmøter digitale møter og fysiske møter.	Kredittkvalitet i porteføljen, egenkapitalavkastning og soliditet. Nytt av året er økende fokus på ESG / bærekraft.	Bærekraft ble definert som ett av de strategiske prosjektene i 2020. Det har vært jobbet med vesentlighetsanalyse, styret har vedtatt konsernets satsningsområder og GRI-indikatorer er definert.
Konkurrenter	Ulike møteplasser innad i SpareBank 1 Gruppen med diskusjon av felles problemstillinger.	• Rammesvilkår for banknæringen. • Klimarisiko. • EU - knyttet til regelverkspakken om bærekraftig finans og revisjon av kapitalkravsregelverket.	Samarbeid knyttet til veikartet og andre felles initiativ. Omdømmerelaterte temaer for finansbransjen.
Interesse-organisasjoner	Formelle og uformelle møter og skriftlig kommunikasjon med blant andre Klima Østfold, Klimapartner Østfold, Østfold Bondelag, Miljøfyrtårn, NHO Viken, LO Finans avd. Østfold , Handel og Kontor Finans avd. Østfold	Bankens arbeid med bærekraft, hovedsakelig i kjernevirksomheten. Naturrisiko, menneskerettigheter, klima- risiko, sirkulærøkonomi, HMS. Kompetansebehov	Faglige innspill fra organisasjonene til bankens bærekraftarbeid for eksempel utarbeidelse av retningslinjer og operasjonalisering av arbeidet. Banken har arrangert egen intern fagdag på bærekraft og en del av interesseorganisasjonene har vært representert i vår Vesentlighetsanalyse.
Samfunnet, opinionen, offentlige aktører	Ulike bedriftsnettverk. Konferanser og seminarer. Utdanningsmiljøer i markedsområdet	Bærekraft, næringsutvikling. Utdanning, innovasjon	Banken medarrangør på seminar og konferanser. En av hovedarrangørene på Østfoldkonferansen «Neste Trekk» som ble utsatt pga Covid 19. Banken samarbeider med og støtter utdanningsinstitusjoner med midler Stiftelsene: Vi samarbeider med SpareBank 1 stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden om noen felles prosjekter og har god og jevnlig dialog rundt vurderingen av gavesøknader.
Samfunnet for øvrig, Ungt Entreprenørskap, ungdoms- og videregående skoler	Barne- og ungdomsskoler i markedsområdet	Heve kunnskapen om økonomi blant unge	Undervisningsopplegg i personlig økonomi
Idrettsklubber, lag og foreninger	Diverse møtearenaer.	Banken sammen med stiftelsene SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus og Sparebank 1 stiftelsen Halden som lokal støttespiller, bidragsyter og inspirator	Byttehelgen.
Hjelpetiltak, eks. Blå Kors, krisesentre, Fontenehuset	Møter, telefoner, foredrag og sosiale medier	Informere om sine tjenester og søke midler.	Ingått avtale med Fontenehuset om arbeidstrening. Banken er pådriver i å anbefale og oppfordre øvrig næringsliv til å inngå tilsvarende avtale. Bidratt med gavemidler til ulike veldedige formål løpende og i form av julegaver.

Bærekraft i innkjøp

Bærekraft i innkjøp omhandler leverandørenes bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet de gjør for å redusere negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede. SpareBank 1 Østfold Akerhus stiller krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling.

OPPFØLGING AV LEVERANDØRER MED ØKT RISIKO FOR NEGATIV PÅVIRKNING

Allianseinnkjøp i SpareBank 1 gjorde i 2019 en kategorivis risikovurdering av



91 leverandører ble i 2020 fulgt nærmere opp vedrørende risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. 43 skal følges videre opp.

249 leverandører. Man fant ved denne gjennomgangen at 91 av leverandørene har økt risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. Disse 91 leverandørene ble nærmere fulgt opp 1. halvår 2020, med spørsmål om sine retningslinjer for miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i handel, dokumentasjon for miljøledelsessystem, og hvilke forhold med størst negativ påvirkning av miljø og sosiale forhold man hadde identifisert. 43 av disse ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging.

HANDLINGSPLAN 2021-2022

I perioden 2021 til 2022 vil Allianseinnkjøp videreutvikle arbeidet med leverandørenes bevissthet om risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i egen virksomhet og hos underleverandørene. Dette innebærer å gå i dybden til de enkelte leverandørkjedene fremfor å ta for seg bredden av porteføljen.

KATEGORIER

I prioriteringen av kategorier og utvelgelse av enkeltleverandører vil vi vektlegge følgende:

- Størst risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet
- Størst volum i omsetning
- Kjernevirksomhet

- Størst påvirkningsmulighet for å redusere risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet

På bakgrunn av vurderinger relatert til de ovenstående punktene vil utvalget av leverandører til ytterligere oppfølging i første omgang representere tre hovedkategorier med produkter/ leverandører:

- IT-relaterte anskaffelser
IT-Hardware

- Administrative anskaffelser
Møbler
- Største leverandører
NETS
TietoEvry
Største konsultentselskap

Forutsatt at denne fremgangsmåten vurderes egnet kan den videreutvikles og anvendes for oppfølging av flere innkjøpsområder og enkeltleverandører senere. Allianseinnkjøp tar sikte på å teste ut metodikken på utvalgte leverandører i løpet av første kvartal i 2021.

Aktivitetsplan for bærekraft i innkjøp			
Mål for 2020	Resultat 2020	Mål for 2021	Mål for 2021-2023
– Fullføre oppfølgingen av leverandørene fra 2019 – På bakgrunn av leverandøroppfølgingen identifisere leverandører og kategorier for ytterligere oppfølging	– Fullført oppfølgingen og identifisert kategorier for videre oppfølging – Påbegynt handlingsplan for 2021-2022	– Ferdigstille handlingsplan og følge opp visse kategorier i Q1 – Følge opp øvrige leverandører Q2 – Q4 – Innføre systemstøtte i bærekraftarbeidet	– Evaluere og videreutvikle arbeidet med bærekraft i innkjøp – Forbedre systemer og oppfølging av leverandørene

Måleparameter 249 eksisterende leverandører	Mål	Resultat		
		2019	2020	2021
Risikovurdering av leverandører	249	249		
Oppfølging av leverandører med økt risiko	91	16	91	
Leverandører for ytterligere oppfølging	43			
Leverandører med avtalt forbedring eller oppsagt avtale	n/a			



Varnaveien 43E, 1526 Moss
Postboks 130, 1501 Moss
Telefon: 05700
E-post: kontakt@sparebank1oa.no
www.sparebank1.no/ostfold-akershus

SpareBank 
ØSTFOLD • AKERSHUS